

Handläggare

Anna-Carin Wallin

Telefon: 08-508 09 014

TillNorra innerstadens
stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2025 för Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner verksamhetsplan 2025 inklusive budget och tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 392,2 mnkr.
3. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende driftmedel för demokrati och mänskliga rättigheter om 0,4 mnkr.
4. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende klimatinvesteringsmedel för utbyte av äldre belysning till LED om 5,7 mnkr.
5. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende klimatinvesteringsmedel för utbyte av vitvaror om 0,3 mnkr.
6. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende klimatinvesteringsmedel för att motverka värmeöar om 0,8 mnkr.
7. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende klimatinvesteringsmedel för hållbara transporter om 0,2 mnkr.
8. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende klimatinvesteringsmedel för skyfallsmagasin i Humlegården om 1,0 mnkr.
9. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende investeringsmedel för trädplantering om 1,0 mnkr.

**Norra innerstadens
stadsdelsnämnd**

Box 24156

08-508 09 014

08-508 09 000

anna-carin.wallin@stockholm.se

start.stockholm

10. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering avseende investeringsmedel för upprustning parkmiljö nära förskolegårdar om 2,0 mnkr.
11. Stadsdelsnämnden godkänner resultatenheter enligt förslag i verksamhetsplanen.
12. Paragrafen justeras omedelbart.

Innehållsförteckning

Inledning	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.....	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	34
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.....	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	45
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	53
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	60

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	65
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	68
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	72
Redovisning av ekonomi	76
Nämndens ekonomiska förutsättningar	76
Investeringar	81
Försäljningar av anläggningstillgångar	82
Resultatenheter	82
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	83
Budgetjusteringar	83
Omslutningsförändringar	83
Medel för lokaländamål	84
Övriga ekonomiska redovisningar	84
Systematiskt kvalitetsarbete	84
Övrigt	85

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Sdn 09 VP 2025

Bilaga 2: Bilaga 2 Plan för upphandling-2025-2027

Bilaga 3: Bilaga 3a Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål- drift

Bilaga 4: Bilaga 3b Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål- investeringar

Bilaga 5: Bilaga 4 Lokal lägesbild 2025 Norra innerstaden

Bilaga 6: Bilaga 5a Kompetensförsörjningsplan Norra innerstadens Stadsdelsförvaltning 2025-2027

Bilaga 7: Bilaga 5b Planerade aktiviteter 2025 och framåt Kompetensförsörjning Norra innerstadens stadsdelsförvaltning

Bilaga 8: Bilaga 6 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan Norra innerstaden 2025

Bilaga 9: Bilaga 7 System för internkontroll Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Inledning

Verksamhetsplanen för Norra innerstadens stadsdelsnämnd anger inriktningen för nämndens verksamhet under år 2025. Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2025 och de tre inriktningsmålen,

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämndens uppdrag och ansvarsområden

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, öppen fritidsverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, budget- och skuldrådgivning, familjerätt, bostadsanpassning för bostäder enligt SoL (socialtjänstlagen) och LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) samt föreningsstöd. Stadsdelsnämnden ansvarar även för trygghetsskapande arbete, kris- och krigsberedskap, samhällsplanering, parkverksamhet och stadsmiljö, konsumentvägledning, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder samt samhällsvägledning för nyanlända.

Nämnden samverkar med andra stadsdelsnämnder, fackförvaltningar, bolag, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle i syfte att effektivisera och utveckla verksamheterna för att stärka nämndens sammantagna arbete för invånare och besökare. En viktig del är samverkan med föreningslivet och det föreningsstöd som stadsdelsnämnden beslutar om till föreningar som kompletterar nämndens uppdrag. Nämnden söker kontinuerligt nya möjligheter till samverkan för att öka nyttan för invånarna och effektivisera verksamheten. Inom flertalet områden har nämnden samordnade verksamheter med andra nämnder för att öka effektiviteten och kvaliteten i verksamheterna.

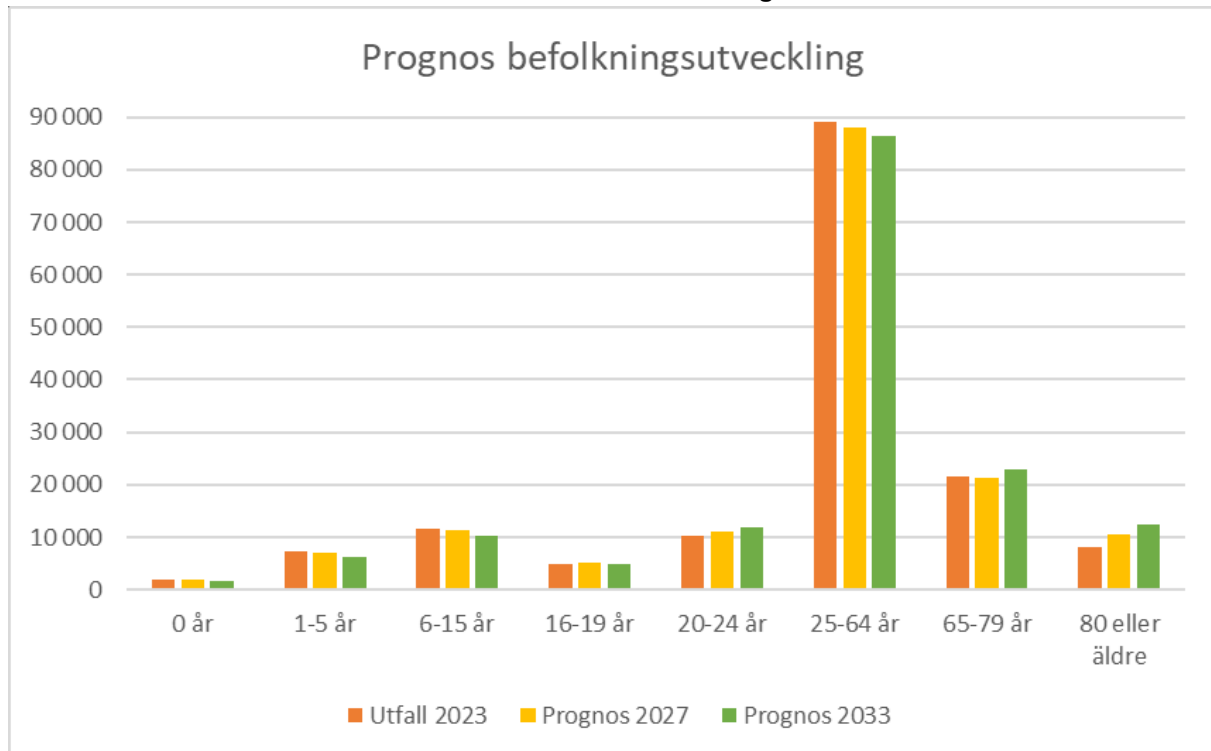
Avdelningen för stadsutveckling är till exempel gemensam med Kungsholmens stadsdelsnämnd och är organiserad inom Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Avdelningen ansvarar för bland annat skötsel, underhåll och investeringar i parker, parkvägar, grönområden, lekplatser, plaskdammar samt övrigt stadsmiljöarbete.

Samverkan sker även med invånare näringsidkare genom medborgardialoger, medborgarförslag, dialoger i verksamheterna samt klagomål- och synpunkter och trygghetsvandringar.

Nämndens råd

Nämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor är remissinstanser och synpunkter inhämtas kontinuerligt. Nämndens råd för funktionshinderfrågor organiseras i samverkan med Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde och befolkning

Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde har idag ca 155 000 invånare och kommer växa enligt Swecos prognos ytterligare till drygt 156 400 invånare 2027 och till 156 600 invånare 2033. Antalet personer över 80 år beräknas öka med cirka 4 400 personer eller 54,5 procent fram till år 2033. Antalet barn mellan 1-5 år beräknas att minska med cirka 1 200 barn eller 16,0 procent till 2033. Inom stadsdelsnämndsområdet finns stadsdelarna Hjorthagen, Norra Djurgården, Gärdet, Djurgården, Östermalm, Vasastan, Normalm och Skeppsholmen.

Styrning och uppföljning

Nämndens verksamhetsplan med mål konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och beskriver vilket resultat som ska uppnås, det förväntade resultatet, för nämndens målgrupper.

Nämnden fastställer i vissa fall egna indikatorer för att mäta hur nämnden uppfyller sina mål som ett komplement till kommunfullmäktiges indikatorer. Aktiviteter tas fram för att bidra till måluppfyllelsen.

Underlag till måluppfyllelsen är nämndens egna indikatorer, kommunfullmäktiges indikatorer, brukarundersökningar, övriga uppföljningar och analyser samt resultatet av de aktiviteter som genomförts.

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Av kommunfullmäktige tilldelad nettobudget för Norra innerstadens stadsdelsnämnd 2025 är 3 421,7 mnkr.

I nettobudgeten finns två kommunövergripande verksamheter, Vasaträffen, träffpunkt för

seniorer, och Odenplans ungdomsmottagning. Båda verksamheterna är anslagsfinansierade.

Investeringsbudgeten 2025 är 46,4 mnkr varav 8,5 mnkr är för inventarier och maskiner och 37,9 mnkr avser stadsmiljö.

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna utifrån befolkningsprognoser och enligt ett fördelningssystem, där resurserna fördelas efter stadsdelsområdenas socioekonomiska struktur och genom schablonersättning per prestation. Inom ramen har stadsdelsnämnderna möjlighet att omfördela anslaget och prioritera mellan de olika verksamheterna.

I budget 2025 ingår omslutningsförändringar avseende kostnader och intäkter om sammantaget 392,2 mnkr.

Sammanfattning av nämndens prioriteringar för 2025 utifrån direktiv till samtliga nämnder och bolag

Nedan redovisas kortfattat satsningar inom direktiven under året, utvecklad beskrivning finns under respektive verksamhetsområdesmål.

- **Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd**

Konjunkturen förväntas förbättras något under år 2025. Trots det står staden samt stadsdelsnämnden för stora utmaningar. Skatteunderlaget för staden kommer ligga något lägre än historiskt samt så föreligger ett nytt förslag om utjämningsystem som innebär att stadens kostnader kommer att öka. Stadens investeringsbehov ökar vilket innebär att medel till ordinarie verksamhet påverkas negativt.

Nämndens befolkning blir äldre och efterfrågan på förskola minskar. Grunden för en kommunal välfärd med hög kvalitet är att den byggs utifrån en ansvarsfull, långsiktig och hållbar ekonomi, en förutsättning för att nå god ekonomisk hushållning där det årliga resultatet över tid är i balans mot budget. Nämndens kärnverksamheter tillsammans med trygghet och den hållbara samhällsutvecklingen prioriteras vid fördelningen av resurser. Det kräver noggrann planering för framtiden utifrån rådande och kommande förutsättningar.

Under året kommer nämnden att återta natt- och larminsatser till egen regi. Återtagandet av verksamheter till egen regi är en omställning som kräver omsorgsfulla förberedelser. Inför ett beslut om förlängning av avtal eller ny upphandling kommer förvaltningen att utreda och analysera alternativen mellan att upphandla externt och att utföra tjänsten i egen regi. Under året kommer även ett arbete påbörjas för att återta lokalvård i egen regi för äldreomsorgen samt förvaltningskontoren. Förvaltningen ska även utreda parkdrift i egen regi för stadsdelsnämndsområdets parker.

Under året kommer ett stort fokus att vara på projektet Trygga anställningar, där ett prioriterat område är rätten till heltid inom äldreomsorgens verksamheter.

Innovationsförmågan i organisationen ska stärkas. Ledarskap spelar en viktig roll i innovation liksom att det finns en organisationskultur som främjar kreativitet och nytänkande. Flera satsningar kommer att genomföras under året i syfte att öka kompetens inom innovationsledning och inom metoder som tjänstedesign. Medarbetare och chefer ska också få

ökad kompetens i att kunna använda de digitala verksamhetsstöd som är relevanta för det dagliga arbetet.

- **En levande och hållbar stad**

Med en klimatutveckling som ger högre temperaturer och ett förändrat nederbördsmonster får stadens grönska en allt viktigare roll för att vi ska kunna leva och må bra i staden. Parker och natur fungerar som en livsviktig infrastruktur som bland annat fördröjer dagvatten, dämpar buller och reglerar temperaturen. Klimatanpassning och dagvattenhantering är en integrerad del av respektive upprustningsprojekt i parker och grönområden som förvaltningen genomför. Förvaltningen samverkar med trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) i de fall behov finns att leda och ta hand om dagvatten från till exempel gatemark till en närliggande park eller grönområde. Förvaltningen arbetar efter framtagen skyfallsstrategi och åtgärdsprogram för staden, samt samråder med trafikkontorets skyfallsstrategier vid parkupprustningar. Biokol används i växtbäddar där det är lämpligt, i syfte att binda fukt och näringsämnen, förbättra jordstruktur samt bidra till ökad koldioxidlagring.

Genom platsaktivering satsningar skapas miljöer som bidrar till ett gott näringslivsklimat, ett attraktivt och tryggt Stockholm samt ett inkluderande och tolerant samhälle. Platsaktivering genomförs inom ramen för långsiktig platsamverkan, men även genom tillfälliga satsningar på platser där behov uppstår ur ett trygghetsperspektiv. Nämndens platsaktivering sker till största del inom ramen för platsamverkan på Sergels torg, Observatorielunden samt Odenplan och Humlegården som är prioriterade platser i trygghetsarbetet.

Det sociala perspektivet i utveckling av stadsmiljöer bedöms som viktigt då städer utgör livsmiljöer för många människor. Den platsaktivering som sker på Sergels torg, där tusentals människor passerar dagligen, blir det sociala perspektivet extra viktigt. Konst som formas genom deltagande, dialog och medskapande eftersträvas. Genom att tillföra tillfällig konst, av många, för många, erbjuds upplevelser som kan skapa förståelse, eftertanke och tillit samt tolerans människor emellan.

Trygg och säker stad som håller samman

Inom stadsdelsnämndsområdet ligger flera av huvudstadens kollektivknutpunkter. Det medför ett stor flöde av personer från hela staden, vilket i kombination med få boende på platsen kan innebära en ökad risk för brott och etablering av öppna drogsener. Tillsammans med det höga besökstrycket i huvudstadens centrala delar innebär detta att väldigt många människor vistas i de offentliga miljöerna inom stadsdelsområdet. Detta ställer höga krav på förvaltningens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, som behöver omfatta långt fler än de som är boende i stadsdelsnämndsområdet. Det ställer också behov av samverkan med andra förvaltningar och bolag.

I syfte att främja barns trygga och jämlika uppväxtvillkor ska samverkan mellan socialtjänst och förskola stärkas under året. Utvecklande och meningsfulla fritidsaktiviteter kan fungera som skyddsfaktorer för att minska risken att unga hamnar i utanförskap. För att fånga upp unga i behov av stöd sker ett nära samarbete mellan ungdomsgårdarna, fältassistenter och socialsekreterare. Under året kommer det våldspreventiva arbetet vid ungdomsgårdarna fortsatt att stärkas genom att medarbetare genomför utbildning i metoden *Mentorer i*

våldsprevention, MVP. För elever med problematisk skolfrånvaro erbjuds samordnat stöd genom skolsociala team där förvaltningens skolsocionomer arbetar tillsammans med personal från grundskolan.

Ett prioriterat område under året kommer att vara att införa nya arbetssätt som tas fram i processen med att ställa om till den nya socialtjänstlagen och till en god och nära vård och omsorg med fokus på förebyggande arbete, samarbete och en tillgänglig socialtjänst.

Förvaltningen deltar i stadens kraftsamling mot välfärdsbrott genom att delta i en stadsgemensam arbetsgrupp. Därutöver har förvaltningen tydligt förankrade rutiner och arbetssätt, kompetensutvecklingsinsatser, kontroller och åtgärder för att förhindra och upptäcka oegentligheter. För att minska risken för att staden gör affärer med oseriösa aktörer arbetar förvaltningen aktivt med avtalsuppföljning och leverantörskontroller, genomför seriositetsprövningar inför direktupphandlingar samt håller en hög avtalstrohet.

Förvaltningen ingår i sektorsorganisationen för civil beredskap och representerar stadsdelsförvaltningsperspektivet och den samhällsviktiga verksamhet som bedrivs lokalt.

Inom det arbete som utförs inom ramen för risk- och sårbarhetsanalyser, RSA, är det under 2025 prioriterat att samtliga avdelningar i förvaltningen följer och genomför RSA-processen enligt de lagkrav som finns. Inom den civila beredskapen är prioriterat att förvaltningens samtliga avdelningar övar på delar av sina kontinuitetsplaner. Förvaltningsledning och krisstöd kommer öva krisscenario.

Förvaltningens arbete för att säkerställa de mänskliga rättigheterna ska under året vidareutvecklas. I arbetet ingår att stärka barnets rättigheter, nationella minoriteters rättigheter, jämställdhet, lika rättigheter och möjligheter för hbtqi+-personer, äldre personer, personer med funktionsnedsättningar samt att motverka alla former av rasism. För att ytterligare utveckla arbetet behövs såväl gemensamma verksamhetsöverskridande satsningar som specifika inom varje verksamhet utifrån verksamheternas särskilda förutsättningar och behov.

Nämnden använder sig av olika former av medborgardialoger för att tillsammans med invånare och besökare utveckla lokalsamhället, öka förtroendet för stadsdelsnämnden samt för att öka den demokratiska förankringen i nämndens arbete och beslutsprocesser. Under året kommer förvaltningen att inventera behov av vidareutveckling av arbetet med medborgardialoger. Nämnden söker i samband med verksamhetsplan om driftmedel för arbete med Lokal demokrati och mänskliga rättigheter. Medlen ska användas i genomförandet av den planerade medborgarbudgeten inom den öppna ungdomsgårdsverksamheten.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda individuellt anpassat stöd och omsorg till barn, unga, vuxna och personer över 65 år utifrån den enskildes behov. I linje med omställningen till framtidens socialtjänst och god och nära vård och omsorg lägger förvaltningen stor vikt vid det förebyggande arbetet. Samarbete inom förvaltningen och

samverkan med andra aktörer är en förutsättning för att lyckas med uppdraget.

Nämnden bidrar till att barn och ungdomar har trygga, stabila och jämlika uppväxtvillkor. Behov av stöd och skydd uppmärksammas tidigt och de insatser som ges är av hög kvalitet och grundade i evidens och beprövad erfarenhet. Nämndens beslutsfattande utgår från ett tydligt barnperspektiv och barnets bästa står i centrum. Barn ges möjlighet att påverka beslut som rör dem och bjuds in för att påverka i de verksamheter de får stöd av.

En meningsfull fritid erbjuds genom utvecklande fritidsaktiviteter på nämndens parklekar, ungdomsgårdar och i de parker som finns inom stadsdelsnämndsområdet. Det finns tillgång till bland annat lek, rörelse, kultur, idrottsaktiviteter och skapande. Ett särskilt fokus är på fysisk aktivitet och utevistelse.

På sommarloven erbjuds kostnadsfria aktiviteter och det finns även möjlighet att ansöka om kollovistelse. Genom samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning erbjuds fritidsverksamhet för unga med funktionsnedsättning och unga hbtqi+- personer.

Under året fortsätter det våldspreventiva arbetet vid ungdomsgårdarna. Medarbetare utbildas i metoden Mentorer i våldsprevention, MVP som syftar till att motverka stereotypa könsnormer och förebygga mäns och killars våld.

Barn får goda möjligheter till utveckling och lärande genom lek, skapande verksamhet och eget utforskande inom nämndens förskolor och öppna förskolor. Verksamheterna utgår från barnens behov och ger dem möjlighet att påverka sin vardag och en tidig insikt i och erfarenhet av barnkonventionens intentioner. Ett fokus ligger på språkutvecklande arbetsätt både avseende det svenska språket och andra modersmål.

Barn ska växa upp i en trygg miljö därför är samverkan mellan föräldrar och andra omsorgspersoner är en viktig komponent. Det sker bland annat genom att informera om förskolans roll i en lyckad skolgång och genom att erbjuda stöd i föräldrarollen genom föräldrastödsprogrammen Alla Barn i Centrum (ABC) och KOMmunikationsMETod (Komet). Föräldrar erbjuds också stöd på familjecentraler och i form av enskilda råd- och stödsamtal hos föräldrarådgivare.

Den pedagogiska lärmiljön är hälsofrämjande och under året ska stadens program för barnhälsa implementeras. Genom förskolans barnhälsokonferenser och strukturerat samarbete mellan socialtjänst och förskola ges möjligheter att tidigt upptäcka barn som är i behov av stöd eller som riskerar att fara illa. Under året ska det stadsövergripande stödmaterialet för samarbete mellan förskola och socialtjänst implementeras. En god samverkan med skolan gör det möjligt att ta vara på den kunskap om rätt stödbehov för respektive barn som byggs upp under förskoleåren.

En god utbildning är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att motverka utanförskap. För elever med problematisk skolfrånvaro erbjuds samordnat stöd genom skolsociala team där bland annat förvaltningens skolsociologer ingår. Förvaltningen arbetar för att skolresultaten för placerade barn och unga ska förbättras och inrättar under året en skolsamordnarfunktion. I syfte att utveckla samverkan kring ungdomar med normbrytande eller kriminellt beteende kommer en socialsekreterare fortsatt finnas stationerad i polishuset för polisområde City.

Alla, oavsett funktionsförmåga och förutsättningar, ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv och delta i samhället på lika villkor. Nämndens verksamheter kommer att intensifiera arbetet med att uppmärksamma utsatthet för våld i nära relationer, särskilt bland barn, unga, äldre, personer med funktionsnedsättningar, människor med skadligt bruk och beroende samt de med samsjuklighet. Ett fortsatt utvecklingsområde är att motivera fler våldsutövare så att ta emot stöd.

Personer över 65 år ska ges möjlighet att leva ett självständigt liv, erbjudas förebyggande och sociala aktiviteter samt individanpassad vård och omsorg av god kvalitet. Det förebyggande arbetet är centralt och hela äldreomsorgen ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att minska fallolyckor, psykisk ohälsa, ofrivillig ensamhet, riskfaktorer för demens och öka den enskildes känsla av sammanhang och gemenskap. Ett stärkt förebyggande arbete är en del av omställningen till en god och nära vård och omsorg men också en del av omställningen till en mer förebyggande socialtjänst

Stadsdelsnämndens verksamheter erbjuder aktiviteter både individuellt och i grupp, såväl daglig utevistelse som kulturupplevelser. Utbudet tas fram utifrån önskemål, och vård- och omsorgsboendena kommer under året att särskilt utveckla de individuella aktiviteterna med aktivitetscoacher. Verksamheterna kommer under året att fortsätta ta del av kulturnämndens kulturprogram för äldre. Tillgång till besökshund på vård- och omsorgsboenden i egen regi är mycket uppskattat och kommer att fortsätta.

En viktig förutsättning för inflytande och delaktighet är att hjälpen och stödet i hemtjänsten ges av så få personer att det är möjligt att bygga relation och trygg kommunikation. Nämndens hemtjänst i egen regi fortsätter vidareutveckla arbetet med fast omsorgskontakt och att stärka medarbetarkontinuiteten i hemtjänsten.

Utvecklingsarbetet med mat, måltider och nutrition fortgår. Maten ska ha ett bra näringsinnehåll, vara aptitlig samt hälsofrämjande och förebygga undernäring. Arbetet med Matlyftet i syfte att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet fortsätter genom riktade aktiviteter och kompetensutveckling.

Hälso- och sjukvården inom nämndens vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter ska vara samordnad, tillgänglig, patientsäker och ha den enskilde i fokus. En viktig del är samverkan mellan olika professionella aktörer. Förvaltningen fortsätter att utveckla samverkansformer med Region Stockholm både med primärvård, slutenvård och med läkarorganisationerna.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att erbjuda meningsfulla och inkluderande fritidsaktiviteter. Arbetet görs i enlighet med bland annat handlingsplanen för en god och nära vård och omsorg, program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, program för öppen förskola, strategi för fritids- och ungdomsgårdar, strategi för parklekar samt utifrån riktlinjer, uppdragsbeskrivningar, rutiner och överenskommelser.

Barns ekonomiska uppväxtvillkor

För att säkerställa barn och ungas trygga och jämlika uppväxtvillkor, uppmärksammar förvaltningen barn i familjer som söker ekonomiskt bistånd, med utgångspunkt i FN:s barnkonvention. Hänsyn tas till barnperspektivet och barnkonsekvensanalyser genomförs när barnfamiljer berörs av el- och/eller hyresskulder. När vuxna med barn söker stöd beaktas särskilt barnets behov.

Öppna fritidsverksamheter

Öppna förskolor

Förvaltningen ska under året implementera det framtagna stadsövergripande programmet för öppen förskola. Programmet syftar till att säkerställa en jämn och hög kvalitet för öppen förskola där ett attraktivt innehåll utifrån behov, personal med relevant kompetens, tillgänglighet och generösa öppettider, samverkan med centrala aktörer samt uppföljning för fortsatt utveckling är i fokus.

Öppna förskolans pedagogiska verksamhet riktar sig i första hand till barnen och utgår ifrån deras behov. Lek och skapande verksamhet ges utrymme och barns utforskande uppmuntras. Under året kommer öppna förskolan fortsatt att fokusera på språkutvecklande aktiviteter i samverkan med biblioteket, i syfte att motivera familjer att genom högläsning, rim och ramsor stimulera sina barns språkutveckling från tidig ålder. Detta arbete sker bland annat med stöd av Kulturrådets satsning Läs tillsammans. Öppna förskolan har ett preventivt och familjecentrerat arbetssätt, förmedlar ett pedagogiskt förhållningssätt till föräldrar och vårdnadshavare och stärker dem i föräldrarollen, vilket görs bland annat genom att erbjuda familjer att delta i föräldrastödsprogrammet Alla Barn i Centrum (ABC) för barn 0–2 år. Öppna förskolan ingår i förvaltningens familjecentraler där öppna förskolan är en del av det preventiva arbetet och bland annat kan förmedla kontakt till förvaltningens föräldrarådgivare. Öppna förskolan informerar föräldrar och vårdnadshavare om syftet med förskolan och barns rätt till förskola, och har därmed en viktig roll i att behålla en fortsatt hög inskrivningsgrad i förskolan.

Parklekar

Nämndens parklekar erbjuder en mångsidig och flexibel verksamhet som bidrar till en meningsfull fritid. Verksamhetens målgrupp är barn i åldern 10-13 år, många av besökarna går i låg- och mellanstadiet och besöken sker ofta utan vårdnadshavare. Barnen ges möjlighet att prova nya saker, röra sig, leka, skapa samt ta del av kultur- och idrottsaktiviteter. Barn och unga ges möjlighet att komma till tals och påverka verksamhetens innehåll, bland annat genom att undersökningar systematiskt genomförs på respektive parklek samt att närbelägna skolor besöks för att inhämta målgruppens önskemål. Parklekarna arbetar för att öppettiderna i större utsträckning anpassas till barn som besöker parklekarna utan vuxna.

Det systematiska kvalitetsarbetet i stadens parklekar ska utvecklas och kvaliteten ska höjas i enlighet med Stockholms stads strategi för parklekar. Utifrån denna strategi har lokala planer för upprustning av lokaler och utemiljö samt utveckling av verksamheten tagits fram, planerna revideras årligen. Förvaltningen tar del av stadsövergripande erfarenhetsutbyten och kompetensutvecklingsinsatser samt arbetar för att öka andelen medarbetare med relevant

utbildning.

Under året planerar förvaltningen att synliggöra det pedagogiska och kulturella innehållet bland annat genom att erbjuda professionella kulturupplevelser inom olika konstformer. Det ekologiska och hållbara perspektivet ska vara starkt, exempelvis genom att använda miljö- och klimatsmarta material, återbruk och odlingslådor. Synergieffekter mellan parklek- och öppen fritidsverksamhet ska utvecklas under 2025.

Ungdomsgårdar

Utvecklande och meningsfulla fritidsaktiviteter kan fungera som skyddsfaktorer för att minska risken att unga hamnar i utanförskap. För att fånga upp unga i behov av stöd sker ett nära samarbete mellan ungdomsgårdarna, fältassistenter och socialsekreterare. Under året kommer det våldspreventiva arbetet vid ungdomsgårdarna fortsatt att stärkas genom att medarbetare genomför utbildning i metoden *Mentorer i våldsprevention*, MVP. Metoden syftar till att motverka stereotypa könsnormer och förebygga mäns och killars våld.

Fritidsverksamheten når även unga som av olika skäl inte har möjlighet att delta i det organiserade föreningslivet. Verksamheten ska därför utformas, både avseende innehåll och miljö, så att alla unga kan känna sig välkomna. De ungas behov och förväntningar ska mötas och deras röster ska tas tillvara och användas för att utveckla verksamheten. Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet med mobila fritidsaktiviteter, särskilt med tanke på nya stadsdelar, samt genom att lägga ett särskilt fokus på fysisk aktivitet och utevistelse. En målsättning är att nå fler ungdomar och genom samverkan med civilsamhället utveckla och bredda utbudet av fritidsaktiviteter där bland annat studiehjälp samt fler kvälls- och nattidrottsaktiviteter kan erbjudas. Under året kommer även medborgarbudet att testas inom verksamheten, läs mer under målområde 3.7.

På loven erbjuder förvaltningen i egen regi eller i samverkan med civilsamhället kostnadsfria lovaktiviteter och möjliggör dagkollo. Detta sker under skolloven med särskilt fokus på sommaren.

Genom samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning erbjuds fritidsverksamhet för unga med funktionsnedsättning och unga hbtqi+- personer. Genom stadens nätverk Fritid för alla arrangeras gemensamma aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättningar.

Sommarkollo

Förvaltningen handlägger kolloansökningar för barn inom det egna stadsdelsområdet och verkar för att fler barn från grupper som idag är underrepresenterade deltar i kolloverksamhet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	71 %	69 %	År
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,5 %	2,7 %	Tertial
 Andelen nöjda besökare på stadens fritidsgårdar	90 %	90 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
§			
Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År
Antalet besök på stadens fritidsgårdar	7 000	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.1.1 Barn och unga har en trygg och jämlik uppväxt och en meningsfull fritid

Beskrivning

Prioriterade målgrupper är barn och unga som lever i familjer med osäkra boendeförhållanden och/eller med ekonomiskt bistånd och är invånare i Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde. Verksamheter som omfattas och som har en kompensatorisk roll i barn och ungas uppväxt är öppen förskola, parklekar och fritidsverksamhet. De öppna fritidsverksamheterna har en viktig roll i arbetet med ett Stockholm som håller samman då besökare kommer till verksamheterna från hela Stockholms stad. Förvaltningen uppmärksammar barn i familjer som söker ekonomiskt bistånd och barnkonsekvensanalyser genomförs när barnfamiljer berörs av el- och hyresskulder. När vuxna med barn söker stöd beaktas särskilt barnets behov. Barnfamiljer i akut logi har en planering mot varaktigt boende

Barn och unga görs delaktiga i utformningen och utvecklingen av fritidsverksamheten genom att deras synpunkter och önskemål efterfrågas. För att nå fler målgrupper utvecklar förvaltningen arbetet med mobila fritidsaktiviteter samt aktiviteter med fokus på fysisk aktivitet och utevistelse. Samverkan med civilsamhället sker i syfte att nå fler ungdomar samt utveckla och bredda utbudet av fritidsaktiviteter där bland annat studiehjälp samt fler kvälls- och nattidrotsaktiviteter riktat till ungdomar kan erbjudas. Nämnden erbjuder kostnadsfria sommarlovsaktiviteter.

Fritidsverksamheten utformas för att inkludera flera målgrupper och erbjuder riktade verksamheter för flickor, barn och unga med funktionsnedsättning, nyanlända ungdomar, barn och ungdomar som identifierar sig tillhöra målgruppen hbtqi+.

Öppna förskolan erbjuder en pedagogisk verksamhet som är rolig och stimulerande för barnen samt erbjuder vårdnadshavare stöd i föräldrarollen, bland annat genom föräldrastödsutbildningen ABC 0-2 år.

Parklekarnas verksamhet utvecklas i linje med parkleksstrategin och miljöerna är anpassade för att inkludera personer med funktionsnedsättning. Parklekarna erbjuder ett pedagogiskt och kulturinriktat innehåll och fungerar som en av flera skyddsfaktorer för att förebygga utanförskap bland unga. Fokus för parklekarna ligger på utevistelse men det finns även byggnader som bidrar till att göra verksamheten mer attraktiv och som möjliggör verksamhet året om. Parklekarna förstärker det ekologiska och hållbara perspektivet, bland annat genom

att använda återbruk, miljösmarta material och odlingslådor. Lekvärdesfaktorn bidrar till utvecklingen av utemiljöerna.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Fritidsverksamheterna är trygga platser för alla barn och unga.
- Barn och unga har tillgång till, och tar del av, ett attraktivt och varierat kultur- och fritidsutbud där fysisk aktivitet främjas.
- Barn och föräldrar som bor eller vistas inom stadsdelsnämndsområdet känner till och tar del av de öppna verksamheterna.
- Medarbetare inom de öppna fritidsverksamheterna identifierar och uppmärksammar barn och unga som riskerar att fara illa.
- Parklekarna är en plats där nya målgrupper möts och upptäcker kultur och idrott.
- Barnfamiljer som uppbär ekonomiskt bistånd är fortsatt få.
- Inga barnfamiljer blir vräkta.

Förväntat resultat på längre sikt

- Nämndens verksamheter har arbetssätt som bidrar till jämlika uppväxtvillkor för barn och ungdomar.
- Parklekarna är välbesökta, har generösa öppettider och trygga vuxna förebilder.
- Barn och unga påverkar de öppna verksamheternas innehåll.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barn och unga i organiserad brottslighet, BOB - rådet (aktivitet i SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Form och organisation för fritidsbibliotek utreds.	2025-01-01	2025-12-31
Implementera stadens program för öppen förskola (aktivitet GNVO)	2025-01-01	2025-12-31
Kostnadsfria sommarlovsaktiviteter erbjuds.	2025-01-01	2025-12-31
Ung och Trygg på Östermalm och Norrmalm, UTÖN (aktivitet i SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Unga i riskzon för destruktivt beteende (prioriterat område i SÖK)	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att förskolornas lärmiljöer, både inom- och utomhus, är säkra och trygga. Lärmiljöerna är fysiskt, socialt och pedagogiskt tillgängliga för alla barn och stimulerar och uppmuntrar till lek, lärande och utveckling utifrån uppdrag i läroplanen.

Arbetet görs i enlighet med bland annat läroplan för förskolan, handlingsplanen för en god och nära vård och omsorg, program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, program för barnhälsa, lekvärdesriktlinjer och funktionsprogram för förskolan, skolbiblioteksplan för skolor och förskolor, strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat samt riktlinjer, uppdragsbeskrivningar, rutiner och överenskommelser samt handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare.

En likvärdig utbildning med hög pedagogisk kvalitet

Nämndens förskolor arbetar utifrån de sju faktorerna för framgångsrik skolutveckling som formulerats i Skolverkets nationella kvalitetssystem. Arbetet utifrån gemensamma utgångspunkter främjar samsyn i uppdraget och bidrar till en likvärdig utbildning av hög pedagogisk kvalitet. Målet är att ge alla barn i nämndens förskolor bästa möjliga förutsättningar för lärande, utveckling, hälsa och välbefinnande. Framgångsfaktorerna är; *förtroendefullt klimat, hälsofrämjande lärmiljö, kompensatoriska insatser, kompetent ledarskap, professionell utveckling, systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus samt tydlig roll- och ansvarsfördelning*. Framgångsfaktorernas fokus avspeglas i arbetet som beskrivs nedan.

Under året ska det pedagogiska ledarskapet för skollärare och förskollärare stärkas. Arbetet med den nya chefstrukturen innebär också att ett fokusområde för rektor kommer vara att definiera uppdraget som pedagogisk ledare enligt skollagen för sitt förskoleområde, och för biträdande rektor kommer det att handla om att definiera det nya uppdraget som chef med ekonomi-, personal- och verksamhetsansvar för en enhet. Under 2023 och 2024 genomfördes en satsning på ledarskapsutveckling för arbetsplatsledarna, denna satsning fortsätter under 2025 med fokus på förskollärares uppdrag att leda arbetslag.

I syfte att utveckla systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus kommer förvaltningen att ingå i pilotprojektet ”Att skärpa den pedagogiska blicken”. Inledningsvis handlar det om att genom en kartläggning identifiera vilka verktyg eller metoder som fungerar eller som skulle behöva utvecklas som stöd för en likvärdig förskola av hög kvalitet.

Språkutvecklande arbetssätt

Förvaltningens förskolor stimulerar och utvecklar barnens språk i svenska samt skapar förutsättningar för ett interkulturellt förhållningssätt där flerspråkighet och modersmål integreras och utvecklas. Alla familjer ska erbjudas språksamtal i syfte att identifiera vilka språk som talas i familjen och med språksamtalet som grund ska arbetet med flerspråkighet stärkas.

Barnen får ta del av kultur, både genom eget skapande och genom professionella kulturaktörer. Samverkan med bibliotek sker bland annat genom samverkansmöten mellan bibliotekens chefer och förskolans ledningsgrupp. Varje förskola utser ett kultur- och läsombud, som är en viktig länk mellan förskola och bibliotek. Ett av uppdragen är att i samverkan med biblioteken utveckla förskolans arbete med förskolebibliotek.

Demokratistärkande arbetssätt

Barnkonventionens intentioner präglar utbildningen och nämndens förskolor stärker sitt arbete med demokratiska förhållnings- och handlingsätt. Detta görs bland annat genom att ha ett normmedvetet förhållningssätt, att uppmuntra till ett utforskande lärande samt genom att sätta dialogen i centrum och ge barnen inflytande och delaktighet i utbildningen. Varje förskola har ett barnombud och minst en gång per termin samlas barnombuden med fokus på barns rättigheter, trygghet och säkerhet.

Hälsofrämjande lärmiljö

Den pedagogiska miljön är hälsofrämjande och under året ska stadens program för barnhälsa

implementeras. Som en del av uppföljningen av barnhälsoarbetet anordnas en gång per termin en barnhälsokonferens inom varje förskoleområde, där specialpedagoger och avdelningschef träffar respektive ledningsgrupp. Bland annat följs den pedagogiska kartläggningen upp, som genomförs av respektive arbetslag på grupp- och organisationsnivå. Barnhälsokonferensernas syfte är att stärka och utveckla arbetet med barnhälsa utifrån ett främjande, förebyggande och kompensatoriskt perspektiv.

Samverkan med socialtjänst, vård och skola

Under året ska det stadsövergripande stödmaterialet för samarbete mellan förskola och socialtjänst implementeras. Med utgångspunkt i stödmaterialet och förskolans kompensatoriska uppdrag, fortsätter arbetet med att ta fram en gemensam handlingsplan för stärkt samarbete med socialtjänsten. Syftet är att hitta arbetssätt som främjar fysisk och psykisk hälsa och förebygger ohälsa, samt vid behov erbjuda individuellt stöd i rätt tid. Hög frånvaro, tecken på omsorgsbrist eller andra tecken på att barn kan fara illa uppmärksammas tidigt. Stärkt samarbete mellan förskolan och socialtjänstens preventiva och myndighetsutövande verksamheter möjliggör individuellt stöd som stärker föräldrar i deras föräldraskap. Samverkan sker även med vårdaktörer som möter barn i förskoleåldern, bland annat kring barn i behov av särskilt stöd (BUS-samverkan). Samverkan med regionen sker på individnivå utifrån enskilda barns behov, men behöver stärkas i främjande och förebyggande syfte, även inom ramen för BUS.

För att skapa förutsättningar för en trygg övergång och pedagogisk kontinuitet fortsätter arbetet med att stärka samverkan med skolan utifrån en framtagna handlingsplan, med fokus på övergången mellan förskola och skola. De barn som är i behov av särskilt stöd i sin utveckling ska prioriteras. Förskolan ska fortsätta utveckla och förstärka samverkan med vårdnadshavarna då det är en viktig komponent för alla barns trygghet, hälsa och välbefinnande.

Kompetent ledarskap, professionell utveckling och arbete för en tydlig roll- och ansvarsfördelning beskrivs under målområde 3.4, utvecklingen av systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus beskrivs under systematiskt kvalitetsarbete och digitalisering under målområde 3.1.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36 %	Ökning	Tertial
 Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,8	4,8	Tertial
 Antal barn per grupp	14,9	14,9	Tertial
 Antal barn per legitimerad förskollärare	15,4 st	Minskning	Tertial
 Inskrivningsgrad i förskola	95,5 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
-----------	------------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med förskolenämnden, SISAB och övriga relevanta aktörer inventera, prioritera och initiera upprustningar av befintliga förskolegårdar utifrån lekvärdesriktlinjerna	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.2.1 Likvärdig förskola av hög kvalitet som förbereder för fortsatt utbildning, med goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande

Beskrivning

Prioriterad målgrupp är barn i åldern ett till sex år boende inom Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde.

Förvaltningen utgår från Skolverkets nationella kvalitetssystem i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen utvecklar förskollärares och skolledares ledarskap med fokus på det pedagogiska uppdraget. Alla barngrupper leds av en förskollärare som ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla undervisningen. Förskolorna stimulerar och utvecklar barnens språk i svenska samt arbetar med ett interkulturellt förhållningssätt. Förskolan skapar förutsättningar för att flerspråkighet och modersmål utvecklas och integreras. Barnen tar del av kultur, både genom eget skapande och professionella kulturaktörer. Även samverkan med biblioteket bidrar till att tillgängliggöra kultur för barnen.

Förskolornas lärmiljöer, inom- och utomhus, skall vara säkra och trygga samt stimulera och uppmuntra till utveckling och lärande utifrån uppdrag i läroplanen.

Utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag, fortsätter arbetet med att ta fram en gemensam handlingsplan för samarbetet mellan förskola och socialtjänst i syfte att hitta arbetsätt som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa, samt vid behov erbjuda individuellt stöd i rätt tid. Samverkan sker även med vårdaktörer som möter barn i förskoleåldern. Ett starkt samarbete mellan förskolan och socialtjänstens preventiva- och myndighetsutövande verksamheter möjliggör individuellt stöd som stärker föräldrar i deras föräldraskap. Samverkan med grundskolan stärker förutsättningarna för trygghet och pedagogisk kontinuitet.

Förskolan stärker arbetet med demokratiska förhållnings- och handlingssätt, bland annat genom att ha ett normmedvetet förhållningssätt, uppmuntra till ett utforskande lärande samt genom att sätta barns inflytande och delaktighet i centrum.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Hög pedagogisk kvalitet i undervisningen.
- Barn i förskolan får det stöd de behöver.
- Barn utvecklar goda lekstrategier utifrån sina förutsättningar.

- Pedagogiskt, socialt och fysiskt tillgängliga lärmiljöer, som utifrån varje barns förutsättningar, stimulerar utveckling och lärande.
- Strukturerat samarbete mellan förskola och socialtjänst
- Barn tar del av kultur, både genom eget skapande och genom professionella kulturaktörer.

Förväntat resultat på längre sikt

- Barn har lika tillgång till utbildning.
- Barn är i en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling, lärande samt lek och rörelse.
- Barn får en utbildning som ger den ledning och stimulans de behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.
- Barn i behov av stöd får det stöd de behöver.
- Barns språkutveckling i svenska stimuleras och deras förmåga att kommunicera utvecklas.
- Genom omställningen till en god och nära vård och omsorg får barn en sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att den yngre befolkningens hälsa förbättrats.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn får det stöd som behövs i förskolan.	88 %		År
Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn känner sig tryggt på förskolan.	91 %		År
Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn utvecklas och lär i förskolan.	93 %		År
Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns språkliga förmåga utvecklas i förskolan.	90 %		År
Andel vårdnadshavare som upplever att personalen visar omsorg om deras barn.	92 %		År
Andel vårdnadshavare som är nöjda med sitt barns förskola.	91 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anordna en föreläsning för all pedagogisk personal inom förskoleverksamheten	2025-01-01	2025-12-31
En gemensam föreläsning för förskolans och skolans personal med fokus på problematisk frånvaro	2025-01-01	2025-06-30
I samverkan med biblioteken, anordna utställningar för och med barn på bibliotek inom stadsdelsnämndsområdet	2025-01-01	2025-06-30
Implementera stadens program för barnhälsa (aktivitet GNVO)	2025-01-01	2025-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram en handlingsplan och en rutin för hur förskolan agerar när barn har hög frånvaro	2025-01-01	2025-12-31
Utbildningspilot om svåra samtal med barn genomförs i samarbete med förskoleförvaltningen och BRIS	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda individuellt anpassat stöd och omsorg till barn, unga och vuxna utifrån den enskildes behov. I linje med omställningen till framtidens socialtjänst och god och nära vård och omsorg läggs stor vikt vid förebyggande arbete och tidiga kunskapsbaserade insatser som bidrar till att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga. Alla, oavsett funktionsförmåga och förutsättningar, ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv och delta i samhället på lika villkor.

Arbetet görs i enlighet med tillämpliga styrdokument, bland annat program för stöd till anhöriga, program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation, program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, program om alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar (ANDTS-programmet) samt utifrån gällande lagstiftning och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige.

Förebyggande arbete, tidiga insatser samt stöd och skydd för barn och unga

Genom familjecentraler, som drivs i samverkan med vårdaktörer inom Region Stockholm, nås blivande föräldrar och föräldrar till barn 0-5 år. En familjecentral omfattar socialtjänst, öppen förskola, barnavårdscentral och barnmorskemottagning. Verksamheten syftar till att vara förebyggande, stödjande och hälsofrämjande med fokus på de yngre barnen och deras föräldrar.

Föräldrar med barn upp till 18 år erbjuds stöd i form av enskilda råd- och stödsamtal hos föräldrarådgivare eller genom gruppverksamhet enligt Komet och Alla barn i centrum, ABC. De är evidensbaserade föräldrastödsprogram som syftar till att stärka relationen mellan förälder och barn samt bidra till barnets utveckling och välmående. För nyanlända föräldrar erbjuds föräldrastöd genom nämndens samhällsvägledning. Läs mer under målområde 3.2.

I syfte att främja barns trygga och jämlika uppväxtvillkor ska samverkan mellan socialtjänst och förskola stärkas under året. Som en del i detta arbete ska det stadsövergripande stödmaterialet för förskola och socialtjänst implementeras samt en gemensam handlingsplan tas fram utifrån en gemensam lägesbild och behovsanalys. Stärkt samverkan med förskolan möjliggör att stöd i föräldraskapet kan erbjudas tidigt.

En god utbildning är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att motverka utanförskap. För elever med problematisk skolfrånvaro erbjuds samordnat stöd genom skolsociala team där förvaltningens skolsociologer arbetar tillsammans med personal från grundskolan. Målgruppen är elever i årskurs 4–9 som har upprepade eller längre tids frånvaro och som

riskerar att inte nå kunskapsmålen. Genom teamen får eleven ett samordnat och tidigt stöd med målsättningen att öka skolnärvaro och uppnå behörighet till gymnasiet.

Barn som far illa eller som riskerar att utvecklas ogynnsamt ska få skydd och stöd. Genom orosanmälningar från bland annat barnavårdscentraler, förskola, skola och polis ökar förutsättningarna att få kännedom om de barn som behöver skydd och stöd. För att öka kännedomen om socialtjänstens arbete för barn och unga kommer skolor och förskolor, oavsett huvudman, fortsatt erbjudas information.

Barnperspektivet ska stärkas och barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser ska utvecklas. Barn har rätt till anpassat stöd för att kunna uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem. Under året ska förvaltningen satsa på kompetenshöjning för medarbetare inom socialtjänsten i syfte att öka barns delaktighet i utredningar. Hänsyn till barnens perspektiv tas i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten. Läs vidare under mål 3.7.

Skolresultaten för placerade barn och unga ska förbättras, en åtgärd är att inrätta en skolsamordnarfunktion under året. Skolsamordnarfunktionen har fokus på barnets/ungdomens skolgång inför och under placeringstiden, vid utslussning från placeringsboendet samt vid uppföljning efter placering.

Odenplans ungdomsmottagning vänder sig till unga i åldrarna 12-22 år. Mottagningens uppdrag är att främja en god och säker sexuell hälsa, stärka ungas utveckling samt förebygga och tidigt upptäcka psykisk ohälsa och social problematik. Mottagningen drivs i samverkan med Region Stockholm där nämnden ansvarar för kuratorsinsatserna. För att öka kännedomen om ungdomsmottagningens verksamhet kommer skolklasser fortsatt bjudas in att besöka mottagningen. För att nå fler grupper av unga erbjuds killmottagning en dag i veckan samt en samtalsgrupp för unga som identifierar sig som transperson eller är i en process att utforska sin könsidentitet och/eller könsuttryck.

Fältassistenter arbetar förebyggande och uppsökande i miljöer där barn och unga vistas. Genom fortsatt samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna i innerstaden stärks förutsättningarna för det fältförlagda arbetet under kvällar, helger och skollov. Nämndens arbete med fältverksamhet i området runt Sergels torg kommer att förstärkas och utvecklas. För att nå ut till unga och deras föräldrar sker nära samverkan med högstadieskolorna. Under året kommer fältassistenter fortsatta att erbjuda föreläsningar för högstadieskolelever om bland annat jämställdhet och våld bland unga.

Arbetet kring alkohol, narkotika, doping, tobak/nikotin samt spel om pengar, ANDTS, syftar till att stärka barns och ungas skyddsfaktorer för att därmed bidra till ökad trygghet och att förebygga brott. Genom samverkan mellan förvaltningens fältverksamhet, ungdomsgårdar, ungdomsmottagning och skolor inom stadsdelsnämndsområdet får ungdomar och vårdnadshavare information om risker och sociala konsekvenser av ANDTS-bruk. Utifrån resultatet i Stockholmsenkäten kommer två utvecklingsområden under 2025 vara att bidra till att ungas spel om pengar minskar samt att arbeta för att minska ungas användning av drivgas/lustgas.

I syfte att utveckla samverkan för ungdomar med normbrytande eller kriminellt beteende

kommer en socialsekreterare fortsatt finnas stationerad i polishuset för polisområde City. Målsättningen är att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet. Med en effektiv och operativ samverkan mellan polis och socialtjänst kan ungdomar i riskzon för en negativ utveckling fångas upp och tidiga insatser tillsättas.

Stärkt stöd för anhöriga och rådgivning för en hållbar ekonomisk situation

Förvaltningens anhörigkonsulenter fortsätter att erbjuda stöd utifrån anhörigas behov i form av enskilda samtal och verksamhet i grupp. Syftet är att anhöriga genom råd, vägledning, kunskap och gemenskap ges stöd till återhämtning och en tillvaro med inslag av kulturella, fysiska och sociala aktiviteter. Under 2025 kommer utvecklingsarbetet bland annat utgå från det nyligen reviderade Program för stöd till anhöriga.

För att kunna erbjuda ett brett utbud av aktiviteter för anhöriga och nå så många målgrupper som möjligt, kommer aktiviteter att fortsätta organiseras i samarbete med flera aktörer, exempelvis anhörigkonsulenter i innerstaden, regionens kognitiva mottagningar och psykiatri samt Nationellt kompetenscenter för anhöriga. Förvaltningen fortsätter även att utveckla både digitala och fysiska verksamheter och att tillgängliggöra dem vid olika tidpunkter, så att så många som möjligt kan ta del av anhörigstödet.

Nämndens budget- och skuldrådgivning vänder sig till invånare inom stadsdelsnämndsområdena Norra innerstaden, Kungsholmen och Södermalm. Genom rådgivning, budget och hushållsekonomiska tips bidrar verksamheten till att förebygga överskuldssättning och hjälpa skuldsatta personer till en mer hållbar ekonomi. Under året kommer arbetet bland annat fokusera på att nå ut till ännu fler om det stöd som budget- och skuldrådgivning kan erbjuda. Förvaltningen kommer också fortsätta utveckla det förebyggande arbetet riktat mot den växande målgruppen unga vuxna som skuldsatt sig. Förvaltningen kommer bland annat besöka platser där unga vistas för att informera om hjälp att få och för att utbilda om hur lån, krediter och avbetalningar fungerar.

Stöd ges utifrån den enskildes behov

Personer som bor i LSS-bostäder får stöd till en aktiv och meningsfull fritid. Särskilt utsedda fritids- och kulturombud fungerar som stöd och informerar hyresgästerna om olika aktiviteter att ta del av. Under året ska det hälsofrämjande arbetet fortsätta att utvecklas och följas upp i samarbete med målgrupperna i syfte att stärka arbetet med att erbjuda den enskilde möjlighet till en aktiv fritid. Satsningen på vårdhundsteam som inleddes 2024 kommer att fortsätta då teamet på olika sätt visat sig vara en värdefull resurs i arbetet för att främja fysisk och psykisk hälsa hos målgruppen. Förvaltningen fortsätter också stärka arbetet genom att erbjuda medarbetare kompetenshöjande insatser om kost och hälsa med stöd av förvaltningens dietist. Under året kommer förvaltningen undersöka utökade möjligheter att erbjuda aktiviteter för personer med funktionsnedsättning över 65 år. Det sker med avstamp i Äldrenämndens uppdrag om att utreda hur personer med funktionsnedsättning 65+ i ordinärt- och LSS-boende får en fungerande övergång vad gäller meningsfull tillvaro genom riktade aktiviteter och träffpunkter för målgruppen.

Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet med att alla personer inom nämndens LSS-verksamheter ska få ett gott bemötande och stöd utifrån sina behov och förutsättningar samt

känna ökad trygghet. Utgångspunkterna är utbildningsmodellerna det Pedagogiska ramverket respektive Stjärnmärkt LSS. Det pedagogiska ramverket ger alla medarbetare gemensam kompetens inom olika typer av funktionsnedsättningar, tydliggörande pedagogik och lågaffektivt bemötande. Stjärnmärkt LSS fokuserar på demenssjukdomar och kognitiv svikt och är del i förvaltningens arbete för att uppmärksamma tidiga tecken på kognitiv svikt och kunna möta behoven hos yngre personer med demenssjukdomar.

De arbetssätt förvaltningen påbörjat under föregående år för att erbjuda olika former av hälsofrämjande verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning kommer att fortsätta även under detta år. Arbetet bygger på målgruppens förslag på aktiviteter, att utforma upplägget efter målgruppens förutsättningar och att skapa förtroende och intresse. Detta leder i sin tur till ökad fysisk aktivitet, kulturella intryck och möjligheten att knyta sociala kontakter. I arbetet ingår också en satsning på digital kompetens, med erbjudande om individuellt stöd för att stärka känslan av delaktighet i olika delar av livet. Gemensamt för båda satsningar är att de ger synergieffekter, där en aktivitet kan inspirera till ytterligare steg mot förbättrad hälsa.

Nämndens sysselsättningsverksamhet syftar till att förutom att erbjuda möjlighet till ett vardagsliv med sociala kontakter och en fungerande vardagsstruktur, även bidra till återhämtning och framtida arbete eller studier. Förvaltningen fortsätter detta arbete genom att vägleda till bland annat arbetsmarknadsinsatser och stöd till arbete för personer med psykisk ohälsa genom arbetsmarknadsförvaltningen.

Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får stöd

Under året kommer Bryt upp- programmet införas för att säkerställa att alla våldsutsatta som vill lämna en destruktiv relation får ett samordnat och individuellt stöd. Programmets arbetssätt möjliggör ett tryggare och säkrare uppbrott och säkerställer likställighet inom staden.

Förvaltningen erbjuder stödsamtal till våldsutsatta och utövare genom öppenvårdsverksamheten Relationsvåldscentrum innerstaden, RVCi. Förvaltningen utreder förekomsten om våld med ett barnrättsperspektiv och möjliggör fortsatt skolgång eller förskola även när behov finns av skyddat boende. Barn vars föräldrar har en samtalskontakt med RVCi erbjuds samtalsstöd. Hos förvaltningens familjebehandlare kan familjer, där det finns en oro för att barnet utsätts för våld, få stöd genom föräldrastödprogrammet Tryggare barn.

Ett fortsatt utvecklingsområde är att motivera våldsutövare så att fler tar emot stöd. Här ingår den fortsatta samverkan mellan polis och stadsdelsförvaltningarna Södermalm och Kungsholmen med syfte att genom uppsökande arbete förebygga upprepat partnervåld och motivera våldsutsatta och våldsutövare att ta emot insatser för sig och sina barn. Förvaltningen fortsätter utveckla stöd och skydd till barn som bevittnat våld eller som själva varit utsatta för våld i familjen genom den samverkan med polisen som etablerats inom ramen för den så kallade Islandsmodellen.

Medarbetarnas kunskap om våldets uttryck och särskilt sårbara gruppers utsatthet är en förutsättning för att uppmärksamma våldet och erbjuda stöd. Samarbete och

erfarenhetsutbytet mellan förvaltningens socialtjänst, äldreomsorg och förskola behöver därför fortsatt utvecklas. Här ingår också att utveckla stödet till unga våldsutsatta och riktade insatser till unga våldsutövare.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens arbete med att implementera programmet beskrivs under mål 3.7 "Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt".

Framtidens socialtjänst och god och nära vård- och omsorg

Den 1 juli 2025 förväntas en ny socialtjänstlag träda i kraft. Lagen väntas medföra ökat fokus på en förebyggande och lättillgänglig socialtjänst i syfte att tidigt nå människor i behov av stöd. Den nya lagen väntas också förtydliga socialtjänstens uppdrag att främja jämlika och jämställda levnadsvillkor samt att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Arbetet med att ställa om till en långsiktigt hållbar socialtjänst fortgår under året. För att genomföra de förändringar som krävs för att nå lagstiftningens intentioner ska behovs- och nulägesanalyser genomföras inom socialtjänst och äldreomsorgen. Därtill ska inventeringen av det stöd och de insatser som erbjuds idag slutföras. Inventeringen, som genomförs i samtliga stadsdelsförvaltningar, är en del i förberedelserna inför att, med stöd av ny lagstiftning, kunna erbjuda insatser utan individuell behovsprövning.

Nära samverkan med förskola, skola, fritidsverksamheten, polisen och hälso-och sjukvården är en förutsättning för en förebyggande socialtjänst där insatser erbjuds den enskilde i ett tidigt skede. Under året kommer arbetet med att stärka samarbete mellan förskola och socialtjänst att fortgå.

Omställningen till en god och nära vård och omsorg fortsätter i linje med stadens framtagna handlingsplan. Flera av de centralt framtagna aktiviteterna kommer att genomföras under året, bland annat implementering av program för öppen förskola och program för barnhälsa samt implementering av stödmaterial för förskola och socialtjänst. Vidare kommer förvaltningens medarbetare genomföra webbutbildningen "bryt myten" i syfte att öka kunskapen och bryta stigma om psykisk ohälsa. Inom ramen för omställningsarbetet driver förvaltningen flera innovationsprojekt som finansieras av statens stimulansmedel. Som exempel kan nämnas äldreomsorgsavdelningens arbete med trygg utskrivning i samarbete med Sabbatsbergsgeriatriken och socialtjänstavdelningens införande av ett vårdhundsteam inom utförarenheten LSS. De utvecklingsbehov som framkom i inventeringen av samverksansforum med regionen, som genomfördes under 2024, kommer vara i fokus för utvecklingsarbete i dialog med regionen under kommande år.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	18 %	24 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som	80 %	Tas fram av nämnd	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
inte upplever diskriminering			
 Andel brukare inom socialpsykiatrin som inte upplever diskriminering	87 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel institutionsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	50	Fastställs 2025	Tertial
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	80 %	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	85 %	85 %	År
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	65 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.3.1 Stöd, omsorg och tidiga insatser ges utifrån den enskildes behov

Beskrivning

Prioriterade målgrupper är barn, unga, personer med skadligt bruk och beroende, samsjuklighet och personer med funktionsnedsättningar.

I arbetet mot våld i nära relationer är prioriterade målgrupper våldsutsatta, våldsutövare och barn som utsatts för eller bevittnat våld.

Förvaltningen kommer att införa de nya arbetsätt som tas fram i processen med att ställa om till den nya socialtjänstlagen och till en god och nära vård och omsorg med fokus på förebyggande arbete, samarbete, en tillgänglig socialtjänst och individen i centrum genom verksamheter som präglas av delaktighet.

Samarbete ska stärkas mellan förskola och socialtjänstens preventiva- och myndighetsutövande verksamheter, för att tidigt erbjuda stöd som stärker föräldrar i sitt föräldraskap och förebygger psykisk ohälsa hos barn. Förebyggande arbete sker även i samverkan med exempelvis barnavårdscentraler, förskolor, skolor, fritid- och fältverksamheten samt Polismyndigheten.

Förvaltningen erbjuder föräldrar och vårdnadshavare stöd genom föräldrastödsprogram som ABC och Komet, rådgivning och stödsamtal samt vid förvaltningens familjecentraler. Genom stöd från de skolsociala teamen ska fler elever ges möjlighet att öka sin skolnärvaro och uppnå behörighet till gymnasiet.

Förvaltningen ska utveckla det förebyggande arbetet med utgångspunkt i stadens ANDTS-program, där två utvecklingsområden under 2025 är att bidra till att ungas spel om pengar minskar samt att arbeta för att minska ungas användning av drivgas/lustgas. Ett socialt uppsökande och fältförlagt arbete bedrivs av bland annat fältassistenter och ungdomsmottagningens verksamhet bidrar till att förebygga och tidigt upptäcka psykisk ohälsa bland unga.

För att förebygga att invånare överskuldätter sig kommer förvaltningen fortsätta att utveckla budget- och skuldrådgivning med särskilt fokus på grupper med högre risk för att skuldsättning.

Förvaltningen erbjuder personer med skadligt bruk och beroende stöd och vid behov behandling för att komma ifrån missbruket. Förvaltningen kommer att utveckla samverkan med vårdgivare för att erbjuda personer som lider av både psykisk sjukdom och skadligt bruk och beroende adekvat stöd.

Förvaltningens arbete med att ge personer med funktionsnedsättning stöd som stärker förmågan till en fungerande vardag och ett självständigt liv kommer att utvecklas genom ett stärkt hälsofrämjande arbete för barn, unga, vuxna och äldre personer. Förvaltningen kommer också att utveckla det hälsofrämjande arbetet som riktar sig till personer med psykiska

funktionsnedsättningar som en del i att skapa en fungerande vardag och ett mer självständigt liv. Det hälsofrämjande arbetet utvecklas i dialog med målgrupperna med utgångspunkt i kvalitetsprogrammet och programmet för tillgänglighet och delaktighet.

Förvaltningen kommer att arbeta för att öka möjligheterna för personer inom daglig verksamhet och socialpsykiatrins sysselsättningsverksamhet att få tillgång till arbetsmarknadsinsatser och på sikt ta steget vidare till arbete.

Verksamheterna ska anpassas till den nya socialtjänstlagen och omställningen till en god och nära vård och omsorg genom att utveckla nya arbetssätt och processer. Nämndens verksamheter kommer att intensifiera arbetet med att uppmärksamma utsatthet för våld i nära relationer, särskilt bland barn, unga, äldre, personer med funktionsnedsättningar, individer med skadligt bruk och beroende samt de med samsjuklighet.

Ett särskilt fokusområde är att nå våldsutövare i alla åldrar för att erbjuda stöd. Inom ramen för detta kommer förvaltningen också att stärka samverkan mellan stadens förvaltningar i innerstaden och Polismyndigheten för att förebygga upprepat partnervåld och för att motivera våldsutsatta och våldsutövare att ta emot insatser.

Stödet till unga våldsutsatta ska stärkas, och riktade insatser kommer också att erbjudas unga som själva är våldsutövare. Utredningar om förekomsten av våld kommer att genomföras med ett barnrättsperspektiv, erbjudande om stödsamtal och för att säkra fortsatt skolgång eller förskola även när barn har behov av skyddat boende. Förvaltningen fortsätter utveckla stödet och skyddet till barn som bevittnat våld eller som själva varit utsatta för våld i familjen.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Barns, ungas och vuxnas behov av stöd uppmärksammas tidigt och erbjuds utifrån varje persons specifika situation.
- Barn som far illa, eller riskerar att fara illa, uppmärksammas tidigt och samarbete sker mellan förvaltningens verksamheter samt med skolor, region Stockholm och Polismyndigheten.
- Strukturerat samarbete mellan socialtjänst och förskola.
- Barn ges förutsättningar att vara delaktiga i sin egen utredning.
- Personer med funktionsnedsättning har tillgång till hälsofrämjande insatser.
- Personer med psykisk funktionsnedsättning har tillgång till hälsofrämjande insatser.
- Anhöriga får stöd utifrån behov.
- Barn, unga och vuxna som utsätts för våld i en nära relation uppmärksammas och får stöd.
- Personer som får en insats till följd av våld i nära relation upplever en förbättrad situation.
- Våldsutövare motiveras till att ta emot stöd för att bryta sitt våldsamma beteende.
- Vårdnadshavare till barn som upplevt våld motiveras till samverkan så barn får tillgång till rätt stöd.

Förväntat resultat på längre sikt

- Invånare lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.
- Den som utsätts för våld i en nära relation uppmärksammas och får stöd.
- Den som utövar våld i en nära relation uppmärksammas och tar emot stöd.
- Den enskilde får en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att invånarnas hälsa förbättrats.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvårdscentrum (RVCI) uppnåtts	70 %		År
Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvårdscentrum innerstaden (RVCI) uppnåtts	70 %		År
ANDT-förebyggande arbete enligt Preventionsindex mini (PI-mini)	60		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen implementerar Bryt upp-programmet (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Genomföra kompetenshöjande insatser inom området särskilt utsatta och sårbara brottsoffer (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Implementera det av staden framtagna stödmaterialet förskola och socialtjänst samt fortsätta arbetet med att ta fram en handlingsplan för samarbete mellan förskola och socialtjänst (aktivitet GNVO).	2025-01-01	2025-12-31
Implementera Islandsmodellen (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Medarbetare har genomfört stadens webbutbildning "Bryt myten" om psykisk ohälsa. (aktivitet GNVO)	2025-01-01	2025-12-31
Riktade informationsinsatser mot särskilt utsatta och sårbara brottsoffer (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Samlokalisering socialtjänst och polismyndigheten (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer (prioriterat område SÖK)	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för att de äldre ska ges möjlighet att leva ett självständigt liv, erbjudas förebyggande och sociala aktiviteter samt individanpassad vård och omsorg av god kvalitet. Arbetet görs i enlighet med färdplan för äldreomsorgens utveckling, handlingsplaner för bland annat en god och nära vård och omsorg, suicidprevention, en äldrevänlig stad, samt utifrån den nationella värdegrunden för äldreomsorgen, gällande lagstiftning, riktlinjer, uppdragsbeskrivningar, rutiner och överenskommelser.

Nämndens verksamheter inom äldreomsorgen ska ha den äldres behov och önskemål i fokus,

utgå från ett salutogent förhållningssätt samt möjliggöra en hög livskvalitet för den äldre oavsett hälsotillstånd och ålder. Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter ska få ett gott, värdigt och hjälpsamt bemötande.

Biståndsbedömning sker utifrån stadens riktlinjer och särskild hänsyn ska tas till hög ålder, oro och ensamhet. Tryggt mottagande vid utskrivning från slutenvård biståndsbedöms på förvaltningen men utförs av Tryggt mottagande-teamet på Kungsholmens stadsdelsförvaltning. Vid beslut om dubbelbemanning tas hänsyn till att skapa förutsättningar för en trygg arbetsmiljö för personal och en trygg omsorg för den äldre. Rättssäkerhet, likställighet och jämställdhet inom biståndsbedömning i äldreomsorgen följs upp genom det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet mot våld i nära relation, äldre som tillhör sårbara målgrupper eller har komplexa behov. Läs mer under målområde 1.3.1 Stöd, omsorg och tidiga insatser ges utifrån den enskildes behov.

Hela äldreomsorgen arbetar hälsofrämjande

Det hälsofrämjande arbetet är centralt för äldreomsorgen. Det handlar om livskvalitet när vi blir äldre, att kunna bibehålla hälsa, förmågor och självständighet. Men det handlar också om kommunens möjlighet att ge stöd och service när andelen äldre blir allt fler i förhållande till andelen personer i arbetsför ålder. För att klara denna utmaning behöver invånarna få stöd att behålla hälsa och förmågor så att de kan leva ett självständigt liv i sitt eget hem med god kvalitet så länge som möjligt.

Det hälsofrämjande arbetet sker i alla verksamheter; inom biståndsbedömning, hemtjänst, dagverksamhet, anhörigstöd och vård- och omsorgsboenden. Ett starkt förebyggande arbete är en del av omställningen till en god och nära vård och omsorg men också en del av omställningen till en mer förebyggande socialtjänst. Det förebyggande arbetet syftar bland annat till att förebygga fallolyckor, psykisk ohälsa, ofrivillig ensamhet och riskfaktorer för kognitiv sjukdom/demens.

För att minska risken att äldre upplever sig ensamma och isolerade arbetar förvaltningen med att i ett tidigt skede nå ut till äldre inom stadsdelsnämndsområdet med information om möjligheter till aktiviteter och olika forum för samvaro och sammanhang. Förvaltningens hälsopedagoger fortsätter sitt uppsökande uppdrag genom att nå ut till fler ensamma äldre, erbjuda hälsosamtal och möjligheter att delta i hälsofrämjande aktiviteter. Samverkan med äldreförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen och civilsamhället fortsätter för att nå ut till så många som möjligt och för att tillsammans kunna erbjuda ett brett utbud av aktiviteter som tillgodoser målgruppens behov och önskemål. Nämndens träffpunkter för äldre är mycket populära och erbjuder social samvaro, gemenskap, kostnadsfria aktiviteter och träning. Den kommunövergripande mötesplatsen Vasaträffen kommer att i projektform testa utökade öppettider till så väl helger som högtidsdagar.

En annan verksamhet som arbetar för att minska ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa är dagverksamhet med social inriktning, en biståndsbedömd insats. Två av stadens fyra sociala dagverksamheter drivs av Norra innerstadens stadsdelsnämnd, dagverksamhet Husargården vänder sig till äldre personer som behöver stöd för att bryta social isolering, och Mimer dagverksamhet vänder sig till äldre personer med psykisk ohälsa. Förvaltningen kommer under året att utveckla innehållet i verksamheterna och utöka informationen om insatsen.

Utveckla arbetet med kognitiv sjukdom/demens

Förvaltningen har tagit fram en treårig plan med målet att förbättra livskvaliteten för personer som lever med kognitiv sjukdom. Utvecklingsarbetet omfattar hela äldreomsorgen och leds av nämndens demenskoordinator. Inom alla verksamheter ska det finnas god kunskap om kognitiva sjukdomar/demens, och verksamheterna ska vara Stjärnmärkta enligt Demenscentrums modell eller ha Silviacertifiering. På träffpunkterna kommer modellen Livsstil för Hjärnhälsa, som bygger på FINGER-modellen, att implementeras. Modellen har visat på positiva resultat när det gäller att förbättra hjärnhälsa och förebygga kognitiv svikt. Vård- och omsorgsboende med demensinriktning kommer att utveckla sitt användande av de nationella kvalitetsregistren inom demensområdet för att skapa bättre vård och omsorg för den enskilde. Kvalitetsregistren ger ett systematiskt stöd i arbetet och möjliggör en mer individanpassad omsorg.

Palliativ vård och omsorg

Utvecklingen av den palliativa vården och omsorgen fortsätter i nämndens utförarverksamheter i samarbete med biståndsbedömningen. Hemtjänsten använder en utbildning som är framtagen särskilt för hemtjänstpersonal av Palliativt kunskapscenter (PKC). Inom vård- och omsorgsboenden kommer fokus att ligga på ett tidigt palliativt förhållningssätt. I samverkan med läkarorganisationerna kommer arbetsprocesserna kopplade till vården i livets slutskede utvecklas, bland annat genom att utveckla hälso- och sjukvårdsdokumentationen samt tydliggöra och förankra rutiner löpande hos samtliga professioner. Arbetet med palliativa ombud fortsätter.

Sociala och kulturella aktiviteter

Inom nämndens verksamheter erbjuds aktiviteter både individuellt och i grupp, liksom daglig utevistelse och kulturupplevelser. Utbudet tas fram utifrån de äldres önskemål, och vård- och omsorgsboendena kommer under året särskilt att utveckla de individuella aktiviteterna med stöd av aktivitetscoacher. Verksamheterna kommer under året att fortsätta ta del av kulturnämndens kulturprogram för äldre. Tillgång till besökshund på vård- och omsorgsboenden i egen regi är mycket uppskattat och kommer att fortsätta.

Ramtid i hemtjänsten

Inom förvaltningens hemtjänst är ramtid införd, och utveckling med arbetssättet fortsätter i syfte att stärka delaktighet och inflytande för äldre personer med hemtjänst. De huvudsakliga principerna för ramtid är att stärka individens inflytande och delaktighet vid utformning och genomförande av beviljade insatser. Förvaltningen kommer i samarbete med äldreförvaltningen följa upp och utvärdera implementeringen av ramtid och ta del av riktade satsningar kopplade till utvecklingen av ramtid.

Kontinuitet i hemtjänsten

En viktig förutsättning för inflytande och delaktighet är att hjälpen och stödet i hemtjänsten ges av så få personer att det är möjligt att bygga relation och trygg kommunikation. Nämndens hemtjänst i egen regi fortsätter därför att vidareutveckla arbetet med fast omsorgskontakt och att stärka medarbetarkontinuiteten. Det sker bland annat genom att ha egen fast anställd bemanningspersonal och på så sätt minska behov av timanställda vikarier

samt genom att stärka hemtjänsten i egen regi över dygnets alla timmar. Information om underleverantörer ges till kund vid val av leverantör. Natt- och larminsatser kommer att utföras i egenregi efter att avtalet med underleverantörerna går ut under 2025.

Samverkan med andra aktörer

En viktig del i nämndens arbete med att bidra till en trygg och säker vård och omsorg av god kvalitet är samverkan mellan olika professionella aktörer runt den äldre. Därför fortsätter samverkansformer att utvecklas med Region Stockholm, både med primärvård och slutenvård. En viktig del i samverkan är förvaltningens fortsatta arbete med att erbjuda trygga utskrivningsprocesser genom samordnad utskrivningsplanering tillsammans med regionen. Under 2024 har förvaltningens biståndsbedömning och Sabbatsbergsgeriatriken samarbetat i ett projekt "Tillsammans för trygg utskrivning". Under 2025 kommer verksamheterna analysera resultat från projektet och använda sig av resultatet i vidareutveckling av ordinarie arbetssätt vid utskrivningsprocessen.

Samordnade individuella planer (SIP) är viktiga för att stödja den enskildes delaktighet när samordnade insatser från flera aktörer behövs. Arbetet med SIP ska fortsätta utvecklas och stadens gemensamma system för genomförande och uppföljning ska implementeras.

Vidareutveckling av arbetet med mat, måltider och nutrition

Förvaltningen har fortsatt fokus på utvecklingsarbete med mat, måltider och nutrition. Mat- och måltidsmiljön ska stärkas, liksom medarbetares kompetens inom mat, måltider och nutrition, både inom biståndsbedömning och inom nämndens utförarverksamheter.

Maten inom nämndens verksamheter ska ha ett bra näringsinnehåll, vara aptitlig, hälsofrämjande och förebygga undernäring. Matlyftet syftar till att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet och fortsätter genom riktade aktiviteter och kompetensutveckling. På träffpunkterna kommer hälsofrämjande kost vara en del i "Livsstil för hjärnhälsa".

Utvecklad hälso-och sjukvård

Hälso- och sjukvården inom nämndens vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter ska vara samordnad, tillgänglig, patientsäker och ha den äldres fokus.

Nämndens verksamheter i egen regi kommer att fokusera på att utveckla gemensamma processer, öka teamarbetet, de rehabiliterande insatserna samt höja kompetensen hos vårdbiträden och undersköterskor. Förvaltningen kommer att fortsätta införandet av digitala signeringar av läkemedel på alla vård- och omsorgsboenden, samt säkerställa en säker läkemedelshantering med digitala lås på medicinskåp.

Förvaltningens samverkan med läkarorganisationerna utvecklas och målsättningen är att fortsätta öka kontinuiteten och närvaron av läkarkompetens inom vård- och omsorgsboenden i egen regi. Samverkan med läkarorganisationerna ska bygga på långsiktighet, informationsöverföring och med den äldre i fokus.

Dokumentation och språk

Dokumentation av omsorg och hälso-och sjukvård kommer att fortsätta utvecklas genom utbildning och handledning. Arbetet med att stötta medarbetare som behöver stärka sin svenska fortsätter. Olika språkbakgrund ska ses som en tillgång.

Äldrevänlig stad

Äldreomsorgens arbete för att uppnå en äldrevänlig stad svarar mot handlingsplanens utvecklingsområden delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering samt kommunikation och information. Samarbetet med nämndens pensionärsråd och intresseföreningar är viktiga forum för dialog med målgruppen.

Förvaltningens samlade arbete inom samtliga verksamhetsområden kopplat till äldrevänlig stad beskrivs under verksamhetsområdesmål 3.7 "Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt".

Äldreomsorgens verksamheters arbete inom hbtqi+, jämställdhet, delaktighet till personer med funktionsnedsättning och Agenda 2030 beskrivs under verksamhetsområdesmål 3.7.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel nöjda omsorgstagare	81 %	81 %	År
Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	95 %	93 %	År
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	År
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	82 %	80 %	År
Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,05	Tas fram av nämnd	År
Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	69 %	69 %	År
Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden, i syfte att fortsatt stärka stadens arbete med ramtid, implementera och arbeta efter tillämpningsanvisningarna så att beställare och utförare får en bättre förståelse för varandras roller och uppdrag samt stärka samverkan mellan dem	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.4.1 Invånarna har tillgång till förebyggande stöd och en äldreomsorg med god kvalitet

Beskrivning

Prioriterad målgrupp är personer över 65 år boende inom Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde.

Nya arbetssätt som tas fram i processen med att ställa om till den nya socialtjänstlagen och till en god och nära vård och omsorg kommer att införas. Det förebyggande arbetet är centralt och hela äldreomsorgen ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att minska fallolyckor, psykisk ohälsa, ofrivillig ensamhet, riskfaktorer för demens och öka äldre personers känsla av sammanhang och gemenskap.

Handläggningsprocessen med den enskildes behov i fokus utvecklas så att beslut upplevs anpassat utifrån individuella behov. Nämndens verksamheter kommer att utveckla arbetet med att ge den äldre personen inflytande och delaktighet i utformandet av stöd och insatser, och utgå från den äldres perspektiv. Verksamheterna kommer att utveckla aktivitetsutbudet tillsammans med de äldre personerna och bland annat erbjuda kulturupplevelser och vårddjur i omsorgen. Verksamheternas utbud ska anpassas efter kunskap om riskfaktorer för kognitiv sjukdom/demens, och främja livsstilsförändringar för att minska dessa risker. Aktiviteter inom äldreomsorgen ska i hög grad vara individanpassade. Mat och måltider är fortsatt prioriterat.

Förvaltningen kommer att utveckla hälso- och sjukvårdsprocesserna med särskilt fokus på att stärka teamarbetet, de rehabiliterande insatserna, höja kompetensen hos vårdbiträden och undersköterskor samt öka samarbetet med läkarorganisationen. Verksamheterna kommer att utveckla den palliativa vården och omsorgen. Förvaltningen kommer även att utveckla arbetet med att stötta medarbetare som behöver stärka sin svenska.

Äldreomsorgen ska utveckla verksamheten i dialog med de äldre, i enlighet med kvalitetsprogrammet och handlingsplanen för äldrevänlig stad. Det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheterna bidrar till ökad kvalitet genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Äldreomsorgen arbetar förebyggande och når de äldre med störst behov.
- I verksamheten finns kunskap om hur riskfaktorer som kognitiv sjukdom/demens kan minskas, och hur aktiviteter kan utformas utifrån detta.
- Anhöriga får stöd utifrån behov.
- Handläggningsprocessen utvecklas med den enskildes behov i fokus och beslut upplevs anpassat utifrån individuella behov.
- Samverkan sker kring individuella behov och samordnad individuell plan (SIP) upprättas vid behov.

- Invånare med hemtjänst får omsorg utifrån ramtid och från ett fåtal medarbetare.
- Det finns en bredd på aktiviteter inom äldreomsorgen och aktiviteterna är i stor utsträckning individanpassade.
- Personer som får vård och omsorg i livets slutskede möter personal med kunskap om palliativ vård och omsorg.
- Det finns en god patientsäkerhetskultur i hela verksamheten och god samverkan med andra hälso- och sjukvårdsaktörer.

Förväntat resultat på lång sikt

- Den enskilde får en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att den äldre befolkningens hälsa förbättrats.
- Nämndens verksamheter mobiliserar kring den enskilde i ett tidigt skede för att den enskilde ska bibehålla sina förmågor och leva ett självständigt liv så länge som möjligt.
- Nämndens verksamheter arbetar för att minska ofrivillig ensamhet så att personer som så önskar är en del av gemenskap och har en känsla av sammanhang.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel äldre med hemtjänst som upplever att biståndshandläggarens beslut är anpassat efter deras behov	74 %		År
♀ Andel äldre som upplever att är ungefär samma personer som utför hjälpen inom hemtjänst	76 %		År
♀ Andel äldre som är nöjda med aktiviteterna som erbjuds på vård- och omsorgsboende	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anordna Seniorvecka inom samtliga äldreomsorgens verksamheter	2025-01-01	2025-12-31
På prov införa utökade öppettider på en träffpunkt utifrån besökarnas behov och önskemål	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla arbetet med att fallprevention.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla arbetet med kognitiv sjukdom/demens, bland annat genom Stjärnmärkning	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla samarbete med den regionfinansierade hälso- och sjukvården exempelvis med husläkarmottagningar, SÄBO- läkare, rehab, akutsjukvård, geriatrikmottagningar.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att invånarna i stadsdelsnämndsområdet kan ta del av ett varierat och tillgängligt utbud av kultur och skapande aktiviteter samt att offentliga platser, parker och grönområden är tillgängliga året om och uppmuntrar till

aktiviteter och återhämtning. Arbetet görs i enlighet med bland annat parkplaner och utifrån gällande lagstiftning samt riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige.

Parker- och grönområden

Förvaltningen arbetar för att utveckla parker med höga upplevelsevärden som ska vara plats för alla. Det ska finnas plats för såväl lek, spontanidrott och avkoppling. Åtgärder som vidtas ska värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsnämndsområdet. Parkerna utvecklas utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Förvaltningen följer stadsdelsnämndsområdets demografiska utveckling vid planering och förnyelser av parkmiljöer och deras innehåll. Synpunkter som kommer in från allmänheten till exempel som medborgarförslag eller genom medborgardialoger är viktiga för att få kunskap om invånarnas behov.

Förvaltningen verkar för en stärkt områdesplanering, i samverkan med andra förvaltningar och externa aktörer, där alla tillgängliga ytor nyttjas på bästa sätt. Flera olika aktiviteter och intressen samsas om utrymmet och förvaltningen ser att behovet av en helhetssyn på funktionerna i innerstadens parker ökar i takt med att staden byggs tätare. Förvaltningen arbetar aktivt för att befästa och säkra viktiga parkmiljöer genom att belysa behov av uppdatering av äldre detaljplaner som inte följer dagens användning.

För att möta behovet av attraktiva, trygga och tillgängliga lekmiljöer i stadsdelsområdet fortsätter bland annat upprustningen av Vasaparkens parkleks utemiljö under 2025. Lekplatsen är välbesökt med högt slitage samt har behov av att rustas upp, och ett av målen med upprustningen är att göra lekplatsen mer tillgänglig för barn med funktionshinder. Under 2025 kommer även den sista etappen av upprustningen av Tessinparkens lekplats färdigställas och byggnation av en ny tema-lekplats vid Kaknäs på Djurgården att slutföras.

Platsaktivering

Genom platsaktiveringssatsningar skapas miljöer som bidrar till ett attraktivt och tryggt Stockholm samt ett inkluderande och tolerant samhälle. Platsaktivering genomförs inom ramen för långsiktig platssamverkan, men även genom tillfälliga satsningar på platser där behov uppstår ur ett trygghetsperspektiv. Nämndens platsaktivering sker till största del inom ramen för platssamverkan på Sergels torg, Observatorielunden samt Odenplan och Humlegården som är prioriterade platser i trygghetsarbetet.

Det sociala perspektivet i utveckling av stadsmiljöer bedöms som viktigt då städer utgör livsmiljöer för många människor. På en plats som Sergels torg, där tusentals människor passerar dagligen, blir det sociala perspektivet extra viktigt. Konst som formas genom deltagande, dialog och medskapande eftersträvas. Genom att tillföra tillfällig konst, av många, för många, erbjuds upplevelser som kan skapa förståelse, eftertanke och tillit samt tolerans människor emellan. Nämnden kommer att erbjuda en bredd av kulturella uttryck som leder till inkluderande och kunskapsfrämjande dialoger. Genom samarbeten med museer, skolor och andra institutioner som verkar inom det utbildande uppdraget kan fler och större upplevelser erbjudas på offentliga platser, tillgängliga för alla att ta del av. Genom att förvaltningen producerar, beställer, arrangerar samt skapar bättre förutsättningar för andra aktörer att

producera och skapa, bidrar stadsdelsnämnden till ökad social hållbarhet och sysselsättning.

Kultur- idrotts- och fritidsutbud inom nämndens verksamheter- Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Inom nämndens verksamheter för förskolor, öppna förskolor, parklekar, fritidsverksamheter, öppna mötesplatser och boenden erbjuds ett varierat kultur-, idrotts- och fritidsutbud. Aktiviteterna genomförs i egen regi, i samverkan med civilsamhället, stadens förvaltningar och bolag. Inköp av kultur till förskolan sker främst genom Kulan som är stadens plattform för samverkan mellan förskolan, skolan och kulturlivet. I nämndens förskolor är kultur, estetik och eget skapande en integrerad del i utbildningen. Alla förskolebarn har tillgång till professionell kultur och eget skapande, både tillsammans med professionella vuxna och på egna villkor. Personer som bor i LSS-bostäder får stöd till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. Särskilt utsedda fritids- och kulturombud fungerar som stöd och informerar hyresgästerna om olika aktiviteter att ta del av. Nämndens arbete inom de olika verksamheterna beskrivs under verksamhetsområdesmålen: 1.1, 1.2, 1.3 och 1.4.

Parker, naturområden och gröna stråk främjar en aktiv livsstil likväl som möjlighet till återhämtning och avkoppling. Parkerna utvecklas för att det ska vara enkelt att utöva fysisk aktivitet som löpning, bollspel, skridskoåkning med mera.

Föreningsstöd

Nämnden fördelar stöd till ideella föreningar. Syftet är att uppmuntra och stödja stadsdelsnämndsområdets invånare att i organiserade former påverka och engagera sig ideellt i social verksamhet som kompletterar nämndens uppdrag. Nämnden informerar föreningslivet om samlingslokaler och samverkar med föreningar inom ramen för nämndens verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	92 %	76 %	År
 Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	62 %	57 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	80 %	77 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	80 %	79 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	69 %	67 %	År

Nämndmål: 1.5.1 Rum finns för aktiviteter, återhämtning och kultur

Beskrivning

Prioriterade målgrupper är alla invånare i samt besökare till Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde. Parker och grönområden utvecklas och ger invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation året om. Det finns plats för såväl lek, spontanidrott som avkoppling. Parkerna utvecklas utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behov hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Synpunkter som kommer in från allmänheten, medborgarförslag och medborgardialoger är verktyg för kunskap om stockholmarens och besökarens behov och ökar möjligheten till delaktighet. Parker och grönområdets karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas.

Genom att arrangera och erbjuda kostnadsfria och inkluderande kulturaktiviteter som kan upplevas både genom att endast betrakta och genom att delta, bidrar nämnden till förutsättningarna för hållbara städer och ett Stockholm som håller samman. Alla har en likvärdig möjlighet att möta andra i det offentliga rummet som är inkluderande och förbättrar de demokratiska villkoren. Samverkan sker med det lokala kulturlivet som erbjuder olika evenemang. Platsaktivering sker på flera platser inom stadsdelsnämndsområdet. Inom platsaktiveringen samverkar förvaltningen med andra förvaltningar inom staden, näringsliv, lokala fastighetsägare och civilsamhället. Tillsammans skapas offentliga vardagsrum med konst och kultur med en bred variation av uttryck som är fritt för alla att ta del av. Invånare och besökare möts och delar gemensamma kulturupplevelser i det offentliga rummet.

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 är ett stadsövergripande program som pekar ut riktningen för hur fler ska vilja och ges möjlighet att aktivera sig. Det handlar om att det ska finnas förutsättningar för alla stockholmare, oavsett bakgrund, funktionsförmåga eller preferenser, att ha en aktiv fritid. I programmet lyfts samverkan, såväl internt mellan stadens nämnder och bolag som externt mellan staden och civilsamhället, som avgörande för att nå framgång.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Vasaparkens lekplats är färdigställd.
- Tessinparkens lekplats är färdigställd.
- Kaknäs lekplats är färdigställd.
- Projektering av Solvändans lekplats.
- Boulebana i Rödabergsbrinken är anlagd.
- Invånare och besökare i alla åldrar har möjlighet att ta del av ett varierande kulturutbud i det offentliga rummet.
- Föreningar med lokal verksamhet som kompletterar nämndens uppdrag främjas genom föreningsstöd.

Förväntat resultat på längre sikt

- Parker inom stadsdelsområdet är mångfunktionella och möjliggör ett rikt utbud av aktiviteter som främjar ett jämställt och jämlikt nyttjande.
- I parker- och grönområden tillgodoses invånarnas och besökarnas behov av aktivitet och rekreation.
- Det finns goda möjligheter till aktiv fritid och rörelse för alla, oavsett ålder och funktionsförmåga.
- Det finns ett varierat utbud av motions- och idrottsmöjligheter inom stadsdelsområdet, där en del är anpassat för personer med olika funktionsnedsättningar.
- Det finns tillgång till ett rikt och inkluderande kultur- och föreningsliv.
- Alla barn och ungdomar har möjlighet att delta och vara delaktiga i föreningslivet utifrån sina förutsättningar och ambitioner.
- Genom kultur och aktivering av de offentliga rummen främjas samskapande och dialog och olika målgrupper har lika möjlighet och tillgång till stadens gemensamma rum.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel som upplever att kulturupplevelser och kulturutbudet på Sergels torg är bra.	50		År

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster samt biologisk mångfald. Nämndens verksamheter arbetar med klimatsmarta och hållbara lösningar. Arbetet görs i enlighet med utgångspunkt i stadens miljöprogram 2030 samt tillhörande styrdokument.

Nämndens verksamheter har en daglig klimatpåverkan genom transporter, energiförbrukning, resursförbrukning, avfallshantering samt inköp och upphandling. Goda exempel sprids till nämndens verksamheter för att bidra till en uppväxling i miljö- och klimatarbetet.

Klimatinvesteringsmedel samt medel för biologisk mångfald söks för bland annat el-moped, el-sparkeyklar, vitvaror, belysningsbyten, klimatanpassning och nyplantering av träd.

Matsvinnet i nämndens verksamheter ska minska, genom utbildning och kommunikationsinsatser samt genom att genomföra matsvinnsmätningar i nämndens förskolor samt på vård- och omsorgsboenden i egen regi. Arbetet med att implementera konceptet "hållbar äldreomsorg", fortsätter. Hur konceptet kan tillämpas även inom socialtjänstens verksamheter utreds. Konceptet syftar till ett minskat matsvinn, effektiv användning av förbrukningsartiklar i plast samt minskad användning av hälso- och miljöskadliga kemikalier.

Med en klimattutveckling som ger högre temperaturer och ett förändrat nederbördsmonster får stadens närnatur, dess parker och gatornas grönska en allt viktigare roll för att människor ska kunna leva och må bra i staden. Under året kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med att

klimatepassa verksamheter och göra dem mer motståndskraftiga mot extremväder.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål genom att parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar. Nämndens verksamheter arbetar med att bli mer klimatsmarta genom att minska klimatpåverkan från konsumtion, minska energiförbrukningen, stärka naturliga kolsänkor samt i större utsträckning tillämpa en cirkulär ekonomi. Arbetet tar sin utgångspunkt i Miljöprogram 2030 samt Klimathandlingsplan 2030.

Klimatsmarta verksamheter

Stadens miljöprogram 2030 och klimathandlingsplan 2030 ska implementeras under året. Fokus kommer att vara nämndens utförarverksamheter. Arbetet med att minska energiförbrukningen fortsätter, bland annat genom att byta ut gamla energislukande vitvaror och belysningssystem samt arbeta med beteendeförändringar.

Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa till utsläpp av växthusgaser. Arbetet med att öka andelen ekologisk, växtbaserad, lokalproducerad och säsongsanpassad mat i stadens verksamheter fortsätter att vara en prioriterad fråga under 2025. Matens klimatpåverkan ska minska genom att nämnden fortsätter främja det interna lärandet mellan måltidsverksamheter samt löpande följa upp livsmedelsinköpen via verktyget Tendmill.

Nämnden har ett cirkulärt förhållningssätt inom organisationen och arbetar i enlighet med avfallshierarkin i syfte att förebygga avfall. Det avfall som uppstår sorteras och tas om hand för att skydda människors hälsa och naturen. Stadens interna återbrukscentrum, Stocket, används som ett prioriterat alternativ i samband med inköp av möbler och inventarier till stadens verksamheter. Stadsdelsnämndens verksamheter ska se över sina konsumtionsmönster, för att i större utsträckning reparera, låna, hyra eller återbruka framför att konsumera nytt. Uppkomst av avfall förebyggs genom att undvika engångsartiklar samt att fokus flyttas i arbetet med minskning av matsvinn från mätningar av svinn till att förebygga svinn.

Arbetet med hållbar äldreomsorg fortsätter genom att verksamheterna utifrån sitt nuläge påbörjar implementering av arbetssätt utifrån "Vägledningen för hållbar vård och omsorg". Förvaltningen kommer genomföra en analys av vägledningen för hållbar vård och omsorg för att se vilka av programmets delar som är tillämpbara på andra verksamheter såsom socialtjänstens utförarverksamheter.

Parker och grönområden bidrar till klimatanpassning samt till en klimatpositiv miljö

Med en klimaturveckling som ger högre temperaturer och ett förändrat nederbördsmonster får stadens grönska en allt viktigare roll för att vi ska kunna leva och må bra i staden. Parker och natur fungerar som en livsviktig infrastruktur som bland annat fördröjer dagvatten, dämpar buller och reglerar temperaturen. Klimatanpassning och dagvattenhantering är en integrerad del av respektive upprustningsprojekt i parker och grönområden som förvaltningen genomför. Förvaltningen samverkar med trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) i de fall behov finns att leda och ta hand om dagvatten från till exempel gatumark till en

närliggande park eller grönområde. Förvaltningen arbetar efter framtagen skyfallsstrategi och åtgärdsprogram för staden, samt samråder med trafikkontorets skyfallsstrategier vid parkupprustningar. Biokol används i växtbäddar där det är lämpligt, i syfte att binda fukt och näringsämnen, förbättra jordstruktur samt bidra till ökad koldioxidlagring.

I syfte att minska transporter fortsätter förvaltningen arbetet med att omhänderta och mellanlagra överblivet material för att sedan återanvända materialet lokalt i parkupprustning. Det är en utmaning att finna platser i stadens tätbebyggda områden där det är möjligt att lagra material. För att möjliggöra återanvändning av jordmassor och annat material, samt för att minska transportsträckor, behöver dessa kommunaltekniska ytor ligga i nära anslutning till parker. Det är en allt större utmaning att skapa kommunaltekniska ytor där det finns möjlighet för avställning av fordon för parkskötsel, dumpning av snö eller för som i detta fall, lagring av jordmassor.

Under året kommer förvaltningen genomföra en utredning kring Bellevueparkens strandskoningar som är i behov av renovering. Strandskoningarna är viktiga för att hindra strandkanternas erosion som ökat till följd av skyfallsproblematik. Utredningen syftar till att identifiera åtgärder, tillvägagångssätt, kostnader samt nödvändiga tillstånd. Målet är få ett bra underlag till åtgärd under 2026.

Utifrån den skyfallsutredning för Vasaparken som togs fram under 2024 anläggs ett nytt utlopp med anslutning till det allmänna avloppsnätet från parken. Åtgärden syftar till att minska riskerna för översvämning i parken vid skyfall. Projektering av skyfallsmagasin i Humlegårdens mitt fortsätter under året med inriktning att anlägga rörformade magasin, i syfte att öka parkens motståndskraft mot skyfall.

Ett mål i miljöprogrammet, som även kopplar till Agenda 2030, är att staden ska integrera ett rättviseperspektiv i klimat- och miljöarbetet. Rättviseperspektivet har två dimensioner: dels handlar det om att de som orsakar störst klimatbelastning också ska göra den största förändringen, och dels handlar det om att särskilt sårbara grupper ska skyddas samt gynnas av ett handlingskraftigt miljö- och klimatarbete. Ytterligare en dimension i perspektivet är att stockholmarna ska vara delaktiga och ha inflytande i omställningen. Eu-projektet Scale Stockholm som miljöförvaltningen leder syftar till att invånarna ska göras delaktiga och ges inflytande i omställningen mot en klimatpositiv stad 2030. Projektet har identifierat två förslag till omställningsarenor inom stadsdelsområdet. Förvaltningen bidrar till arbetet med omställningsarenorna bland annat genom att arbeta med hållbara verksamheter och genom att bidra med expertis om stadsdelsnämndsområdet och dess verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	66 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter		Fastställs 2025	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,5 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Köpt energi i stadens organisation	4,76 GWh	1 735 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera riktlinjer för mat, måltider och fysisk aktivitet i kommunala förskolor i Stockholms stad, i linje med stadens reviderade strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. Riktlinjerna ersätter stadsdelsnämndernas befintliga riktlinjer	2025-01-01	2025-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för ett stärkt klimatarbete i stadsdelsnämnderna, med fokus på involvering och delaktighet	2025-01-01	2025-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska utifrån stadens styrdokument avseende miljö och klimat redovisa hur de jobbar lokalt med implementeringen av programmen	2025-01-01	2025-12-31
 Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.1.1 Verksamheterna är klimatsmarta

Beskrivning

För att uppnå förväntat resultat prioriterar förvaltningen att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan och ta fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. Samtliga verksamheter ska ha goda möjligheter att kunna analysera sitt klimatavtryck samt kunna agera handlingskraftigt i den gröna omställningen.

Energianvändningen reduceras genom att byta ut energislukande vitvaror och belysning samt genom att säkerställa att rutiner för energibesparing finns implementerade i verksamheterna. Då nämndens största klimatbelastning kommer från livsmedel och måltider prioriteras arbetet inom förvaltningens måltidsverksamheter. Regelbunden uppföljning genomförs inom både verksamheter och köksnätverk. Stadens statistiksystem Tendmill används för att synliggöra livsmedlens individuella klimatpåverkan samt analysera effekter av vidtagna åtgärder. Utbildningsinsatser fortsätter kring klimatsmart mat och näringsberäkning av måltider. Åtgärdsplaner för minskning av matsvinn upprättas inom förvaltningens måltidsverksamheter. Matavfall som uppstår källsorteras.

Uppkomst av avfall minskar genom återbruk och minimering av användningen av plast- och engångsartiklar. Arbetet med hållbar äldreomsorg implementeras i tillämpbara verksamheter i syfte att minska avfallet genom att minimera användandet av onödiga engångsartiklar och plastprodukter. Stocket används som förstahandsalternativ vid inköp av inventarier eller vid restaurering av befintliga inventarier.

Klimataspekter beaktas vid utveckling av parker och grönområden. Biokol används i växtbäddar för att bidra till att binda kol och minska klimatpåverkan. Vid upphandlingar ställs höga miljö- och klimatkrav i syfte att minska klimatbelastning samt konsumtionsutsläpp. Förvaltningen samarbetar med drift- och anläggningsentreprenörer för en effektivare logistik,

minskade transporter samt verka för användandet av fossilbränslefria maskiner och verktyg. Åtgärder för att minska klimatrelaterade risker vidtas i verksamheter, parker och grönområden som befinner sig i extra utsatta lägen utifrån stadens kartläggning av värmeböljor och skyfall.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Förvaltningens klimatprestanda är god.
- Mat som serveras i verksamheterna är i hög grad klimatsmart och växtbaserad.
- Användningen av engångsartiklar är låg.
- Avfall som uppstår källsorteras och återvinns och matsvinnet är lågt.
- Förvaltningens verksamheter gör klimatsmarta val och ställer höga krav vid inköp.
- Mer återbrukat material vid underhåll och upprustning i parkerna.

Förväntat resultat på lång sikt

- Energianvändningen har minskat med i snitt 2 procent per år.
- Mat som serveras i verksamheterna är klimatsmart.
- Högt ställda krav vid upphandlingar och inköp bidrar till halverade konsumtionsutsläpp.
- Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till stadens hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens miljösamordnare genomför workshops för att implementera Miljöprogram 2030 och klimathandlingsplan 2030 i förvaltningens utförarverksamheter under året.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för ökad biologisk mångfald i parker, naturmark och på förskolegårdar. Arbetet utgår ifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald och stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald.

Förvaltningen arbetar med att stärka den biologiska mångfalden och ekosystemen i parker och grönområden samt att kommunicera dessa åtgärder till invånare och besökare. Bland annat kommer skötseln att ställas om för vissa gräsytor till ängsytor/slåtterytor samt i parkförnyelseprojekt använda varierat växtmaterial som gynnar insektsliv. Nämnden deltar i stadens arbete med Gröna förskolegårdar.

Arbetet med att hålla trädbeståndet i god vitalitet fortsätter genom inventering, besiktning, inmätning och återplantering av träd, buskar och perenner. Principen att återplantera två träd för varje nedtaget träd tillämpas i största möjliga utsträckning. Nämnden ansöker om extra medel för återplantering av träd på strategiska platser i enlighet med stadens trädmål.

Stadsdelsvisa åtgärdsförslag (SÅF) är framtaget av fler aktörer inom staden gemensamt och innehåller särskilt utpekade områden med stort behov av åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden samt platsspecifika åtgärdsförslag. Förvaltningen använder SÅF som ett underlag i planeringsarbetet av parkupprustningar och av parkdrift. Åtgärder som föreslås i SÅF och

planeras att genomföras under året är; höggräsytor vid Valhallavägen, Humlegården och Bellevueparken. Åtgärd från SÅF är även valet av växter som attraherar fåglar och insekter i den regnbädd som planeras i Vasaparken.

Stadsodling främjar både biologisk mångfald och social hållbarhet. Förvaltningen kommer under året att utveckla rutinerna för stadsodling i parker och grönområden utifrån stadens nya program för stadsnära odling.

I syfte att bidra till biologisk mångfald och för att stärka framkomlighet och tillgänglighet kommer naturvårdsåtgärder vidtas längsmed gångvägar och motionsspår i Kaknäs naturområde på Djurgården. Åtgärder för att stärka salamanderdammen som anlades i Kaknäs 2019 kommer även genomföras under året.

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar utifrån stadens matstrategi. Arbetet med att öka andelen ekologisk mat fortsätter att vidareutvecklas. Stadsdelsnämnden kommer under året att utveckla ytterligare strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel där arbete med att kontinuerligt lyfta goda exempel och skapa forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat. För verksamheter som har måltidsentreprenad följs kraven inom avtalen upp löpande.

Förvaltningen verkar även för en stärkt biologisk mångfald genom deltagande i stadsutvecklingsprojekt och i remissvar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska fortsätta öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att skapa sammanhängande ängsstråk, öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.2.1 Biologiska mångfalden är rik och gynnar ekosystemtjänster

Beskrivning

För att uppnå förväntat resultat prioriterar förvaltningen att föryngra trädbeståndet på ett systematiskt sätt där träden först inventeras, besiktigas och mäts in och därefter ersätts. Parker sköts enligt framtagna skötselplaner för ökad biologisk mångfald. Förvaltningen arbetar för att andelen höggräs ska öka vid ytor som inte används för rekreation i syfte att öka biologisk mångfald, minska driftkostnader och minska klimatpåverkan från klippning. Höggräs erhålls antingen genom att anlägga ängsmark eller genom att i stor omfattning minska antalet klipptillfällen.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Högräsytor används på strategiska platser för att stärka biologisk mångfald och minska skötselbehov.
- Träd har återplanterats på strategiska platser inom stadsdelsnämndsområdet.
- Utvalda åtgärder från de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen (SÅF) har genomförts.

Förväntat resultat på lång sikt

- Biologiska mångfalden är rik i parker och grönområden och stärker stadens gröna samband, vilket gynnar ekosystemtjänster.
- Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster samt biologisk mångfald.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stadsdelsnämnden bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppnås genom att arbeta i enlighet med stadens framkomlighetsstrategi samt genom att ställa om till en fossilbränslefri organisation. Stadsdelsnämndsområdets parkvägar ska hålla en hög kvalitet och vara tillgängliga. Nämndens verksamheter ska genomföra resor och transporter på ett så hållbart sätt som möjligt.

Klimatinvesteringsmedel söks för att ställa om till mer klimatsmarta transporter av medarbetare inom hemtjänst och fältverksamhet. Under förutsättning att stadens rese- och mötespolicy beslutas, kommer informationsinsatser genomföras för att implementera denna i verksamheterna.

Miljökrav ställs i avtal med parkdrift- och anläggningsentreprenader bland annat inom områden som drivmedel till fordon och arbetsmaskiner. Förvaltningen använder miljörevisioner som ett verktyg vid uppföljning av upphandlade entreprenörer. Samverkan sker även med entreprenörer kring en mer effektiv logistik och minskade transporter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram handlingsplaner för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.3.1. Resor och transporter är klimatsmarta

Beskrivning

För att uppnå förväntat resultat prioriterar förvaltningen att främja klimatsmarta transportalternativ i nämndens verksamheter i enlighet med stadens kommande rese- och mötespolicy. Miljökrav ställs vid upphandling samt miljörevision används som verktyg för att bidra till effektivare logistik och mer hållbara drivmedel.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Tillgången till hållbara transportmedel är god för medarbetare.
- Högt ställda krav vid upphandlingar bidrar till låga utsläpp från transporter.
- Transporter inom verksamheterna är klimatsmarta och fossilbränsleförbrukningen är låg.

Förväntat resultat på lång sikt

- Nämndens fordon är fossilbränslefria.
- Entreprenörers fordon och arbetsredskap är fossilbränslefria.
- Transporter till och från verksamheterna är fossilbränslefria.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Personer som kör förvaltningens fordon ska ha genomgått e-utbildningen "Kör säkert och miljövänligt med stadens bilar"	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Stadsdelsnämnden bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppnås genom att arbeta systematiskt med att fasa ut produkter med skadliga ämnen i verksamheterna samt i bygg- och anläggningsprojekt.

Alla invånare gynnas av åtgärder som leder till ren luft, rent vatten och giftfria miljöer. Inom verksamheter där sårbara grupper finns är det extra viktigt att arbeta med att fasa ut skadliga ämnen, vilket föranleder det fokus som ligger på arbetet med kemikaliesmart förskola och hållbara vård- och omsorgsboenden.

Vid underhåll och upprustningar av parker inventeras befintligt material och det material som inte uppfyller stadens miljökrav byts ut. Vid upprustning av parker utreds även möjligheten till förbättrad dagvattenhantering och befintliga dagvattenanläggningar, såsom stenkistor, ses kontinuerligt över i parkerna.

I Vasaparken planerar förvaltningen att anlägga en regnbädd nedanför lekplatsen i parkens lågpunkt där det ursprungligen låg en plaskdamm. Regnbädden fördröjer och renar dagvatten. Åtgärden är ett resultat från Vasaparkens skyfallsutredning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål: 2.4.1 Giffriga miljöer, ren luft och rent vatten främjar invånarnas hälsa

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat. Nämndens verksamheter samt parker och grönområden bidrar till en hälsosam miljö genom användning av miljövänliga och giftfria produkter, material samt skötselmetoder. Medvetna inköp sker och kontroller genomförs regelbundet för att fasa ut skadliga produkter och gammalt material. Byggvaror vid bygg- och anläggningsentreprenader är godkända i enlighet med stadens byggvarubedömning och loggböcker upprättas för tillämpbara projekt. Förbättrat lokalt omhändertagande av dagvatten bidrar till fördröjning och rening av dagvatten i parkerna.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Nämndens verksamheter har god kontroll på de kemikalier och kemiska produkter som används.

Förväntat resultat på lång sikt

- Nämndens verksamheter är giftfria.
- Material i parkerna är miljövänliga och miljömässigt hållbara. Miljövänligt, giftfritt och hållbart material används i parkerna. Materialvalet anpassas efter platsens förutsättningar.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verka för att invånare är självförsörjande och har stadigvarande boendelösningar. Förvaltningen justerar organisationen efter genomförd verksamhetsanalys och ny riktlinje för chefsstruktur. Nämnden är en attraktiv arbetsgivare och verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar, är kostnadseffektiva samt har förmåga att hantera oönskade händelser.

Genom att bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete stärks förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid oönskade händelser. Kris- och krigsledningsplaner övas och utvärderas kontinuerligt. Förvaltningen ingår i sektorsorganisationen för civil beredskap och representerar stadsdelsförvaltningsperspektivet och den samhällsviktiga verksamhet som bedrivs lokalt.

Nämndens verksamheter som riktar sig direkt till invånarna tillsammans med trygghetsarbetet och den hållbara samhällsutvecklingen, prioriteras vid fördelningen av resurser. Ekonomin är i balans och ekonomistyrningen över samtliga verksamheter är god. Ett nytt budget- och prognosystem har införts som stöd så att rätt beslut fattas i rätt tid.

Verksamheter i egen regi ger större rådighet, samtidigt som det fortsatt kommer att krävas externa avtal för varor och tjänster. Under året kommer arbete påbörjas för att återta lokalvård i egen regi för äldreomsorgen samt förvaltningskontoren. Förvaltningen ska även utreda parkdrift i egen regi för stadsdelsområdets parker

Vid upphandlingar ska de sociala kraven öka och arbetssätt för att säkerställa seriösa aktörer behöver fortsätta att utvecklas. För att säkerställa en hög kvalitet på upphandlad verksamhet och att kravställda villkor efterlevs, är strukturerad och kontinuerlig avtalsuppföljning fortsatt viktigt. Förvaltningen arbetar förebyggande med att erbjuda utbildning inom området vilket bidrar till en ökad kunskapsnivå kring välfärdsbrottslighet och hur oegentligheter inom upphandlad verksamhet kan motverkas.

Nämnden erbjuder unga feriejobb under loven och arbetar för att fler unga erbjuds arbete i stadens regi. Prioriterade grupper är ungdomar med funktionsnedsättning och ungdomar med sociala skäl.

Ekonomiskt bistånd ges som stöd till personer genom individuellt utformade insatser som strävar mot självförsörjning. När vuxna med barn söker ekonomiskt bistånd ska barnets behov beaktas och barnperspektivet tillämpas. Målgruppen personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd utgör den största andelen av det totala antalet personer som uppstår ekonomiskt bistånd. Under året kommer arbetet med att erbjuda offentligt skyddat arbete, så kallade OSA-anställningar utvecklas.

Det vräkningsförebyggande arbetet ger stöd till personer som riskerar hemlöshet eller som lever i osäkra boendeförhållanden. Arbetet syftar till att främja kvarboende och motverka hemlöshet. Prioriterade målgrupper för arbetet är familjer med hemmaboende barn och personer över 65 år.

För att främja det lokala näringslivet arbetar nämnden för att säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsnämndsområdet. Det görs genom att arbeta för ökad trygghet, välskötta parker och god kommunal service. Samverkan med näringslivet sker till största del inom ramen för platssamverkan och platsaktivering.

Det är angeläget att i stadsutvecklingen tidigt beakta och samordna nämndens framtida behov av förskoleplatser, särskilt boende, öppna verksamheter samt parker och grönområden. Vid förtätning av områden är det särskilt angeläget att verka för tillgång på friytor, inte minst i förhållande till de nya förskolegårdar som planeras. Ett tydligt tillgänglighets-, barn- och jämställdhetsperspektiv ska finnas med i planeringen. Under året är stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden och Sabbatsberg i fortsatt fokus. Ett fokusområde för arbetet framåt är att öka medborgardialogen i samband med planering och utveckling av nya boenden.

Arbetet fortsätter med att effektivisera lokalnyttjandet i befintliga lokaler, effektivisera lokalnyttjandet i varje om-, till- och nybyggnadsprojekt samt utveckla den strategiska lokalförsörjningen. Särskilt fokus riktas på planering av ett gemensamt förvaltningskontor och planering utifrån minskat behov av förskolor, samt lokaler till nämndens öppna verksamheter.

Nämnden är en attraktiv arbetsgivare där medarbetare har inflytande, utvecklingsmöjligheter, goda arbetsvillkor och en god arbetsmiljö. Rätten till heltid och tillsvidareanställning är fortsatt prioriterat, liksom ett strategiskt och systematiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån verksamhetens uppdrag och mål. Personalkontinuitet och bemanning är prioriterade områden inom såväl förskola som äldreomsorg och socialtjänstens utförarverksamhet.

Tillitsbaserad styrning och ledarskap skapar förutsättningar för medarbetare att ha inflytande

över sin arbetssituation och delaktighet i verksamhetsutveckling. Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs i samverkan med de fackliga organisationerna som förebygger risker och skapar en inkluderande och hälsofrämjande arbetsmiljö. Utifrån den reviderade handlingsplanen fortsätter socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen att arbeta vidare med fokus på socialsekreterares, biståndshandläggares och chefers arbetssituation.

Under året justeras förvaltningens organisation och den nya chefsstrukturen implementeras. Målet är att uppnå en ändamålsenlig organisation som främjar hållbara organisatoriska förutsättningar för chefer och medarbetare.

Ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete bedrivs så att förvaltningens informationstillgångar hanteras och skyddas på ett tillfredsställande sätt. Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet.

Stadsdelsnämndsområdet är ur många aspekter ett av Stockholms tryggaste. Stadsdelsnämndsområdet har Sveriges två största kollektivtrafikknutpunkter; Centralstationen och Sergels torg respektive Odenplan, och i dessa områden är otryggheten högre än i resten av stadsdelsnämndsområdet, vilket medför att det lokala trygghetsskapande arbetet fokuseras till dessa platser. Det ställer krav på det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, som behöver omfatta långt fler än de som är boende i stadsdelsnämndsområdet och berör aktörer och invånare inom hela staden och länet.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen mellan staden och Polismyndigheten finns en lokal överenskommelse med lokalpolisområde Norrmalm. De prioriterade samverkansområdena är: Unga i riskzon för destruktivt beteende, Otrygga och brottsutsatta platser, Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer och Kriminella miljöer och livsstilar samt systemhotande brottslighet. De prioriterade områden återfinns som aktiviteter i stadsdelsnämndens verksamhetsplan under nämndmål 1.1.1, 1.3.1 och 3.6.1.

Öppenhet, jämställdhet och demokratiska värderingar ska främjas i alla verksamheter. Arbetet bidrar till att uppfylla FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling enligt Agenda 2030. Alla människors lika värde och mänskliga rättigheter är centrala delar i möten med invånare och ska även genomsyra de interna utvecklingsprocesserna och nämndens ansvar som arbetsgivare.

Nämndens verksamheter bidrar till en äldrevänlig stad framförallt genom utvecklingsområden inom delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering samt kommunikation och information. Under 2025 kommer förvaltningen att utreda möjligheterna för hur stadsmiljön kan utvecklas ytterligare för en äldrevänlig stad.

Nämnden arbetar för att tillsammans med invånare och besökare utveckla lokalsamhället samt för att öka den demokratiska förankringen i förvaltningens arbete och beslutsprocesser. Ett medborgarkontor kommer att inrättas och det första steget är att under året erbjuda samhällsvägledning via mobila och digitala arbetssätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar. Arbetet bedrivs i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning och investeringsstrategi. Nämndens arbete med effektiv lokalförsörjning bedrivs i enlighet med förvaltningens lokalförsörjningsplan, med utgångspunkt i stadens fastighets- och lokalpolicy samt stadens tillämpningsanvisningar för lokalfrågor.

Ansvarsfull, långsiktig och hållbar ekonomi

Grunden för en kommunal välfärd med hög kvalitet är att den byggs utifrån en ansvarsfull, långsiktig och hållbar ekonomi, en förutsättning för att nå god ekonomisk hushållning där det årliga resultatet över tid är i balans mot budget. Nämndens kärnverksamheter tillsammans med trygghet och den hållbara samhällsutvecklingen prioriteras vid fördelningen av resurser. Nämndens ekonomi är i balans och oberoende av engångsintäkter såsom statsbidrag. Detta uppnås genom att nämnden eftersträvar en god långsiktig ekonomisk hushållning där verksamheterna bedrivs inom befintlig budget, utvecklar arbetssätt för att löpande följa upp volymutvecklingen samt skapar beredskap för förändringar. Nämndens prioriteringar under året är att ekonomistyrningen över samtliga verksamheter ska fortsätta att stärkas. Ett budget- och prognosystem har införts vilket ger förutsättningar att stärka prognossäkerhet, budgetering och uppföljning så att rätt beslut fattas i rätt tid. Ansvaret att varje chef äger sin egen prognos är också förtydligat.

En effektiv och långsiktig lokalförsörjning

Nämnden fortsätter att arbeta med att effektivisera lokalnyttjandet i befintliga lokaler, effektivisera lokalnyttjandet i varje om-, till- och nybyggnadsprojekt samt utveckla den strategiska lokalförsörjningen. Särskilt fokus riktas på planering av ett gemensamt förvaltningskontor, anpassning av antalet förskolor utifrån framtida behov, samt att omvandla bra lokaler till nämndens öppna verksamheter. Lokalförsörjningsplanen bereds och beslutas i samband med nämndens treårsplan. Den är i stor utsträckning en konsekvens av bostadsbyggande och befolkningsutveckling och anger behov av verksamhetslokaler inom en treårsperiod men har en längre utblick. Den utgör också ett underlag bland annat till planering och beslut om investeringar, vilka slutligen prövas i stadens arbete med mål och budget. Vård- och omsorgsboenden, bostäder inom LSS och lägenheter inom socialpsykiatrin planeras inom respektive boendeplan.

Inköp, avtalsuppföljning och avtalstrohet

Genom ett ökat användande av inköpssystemet och fördjupad kunskap kring stadens inköpsprocesser och riktlinjer uppnås en hög avtalstrohet och kostnadseffektivitet. Förvaltningen följer löpande upp och stöttar verksamheterna kring systemnyttjandet samt arbetar förebyggande med utbildning och informationsspridning kring exempelvis tillvägagångssätt vid direktupphandling. Alla större lokala avtal ska anslutas till e-handeln vilket också bidrar till en ökad andel elektroniska köp.

För att säkerställa en hög kvalitet på upphandlad verksamhet och att kravställda villkor efterlevs, är strukturerad och kontinuerlig avtalsuppföljning fortsatt viktigt. Lokala avtal och

leverantörer ska följas upp regelbundet och vid gemensamma avtal ska samverka med andra förvaltningar ske. Inför ett beslut om förlängning av avtal eller ny upphandling är det av vikt att förvaltningen i god tid utreder och analyserar alternativen mellan att upphandla externt och att utföra tjänsten i egen regi. Besluten ska vara välgrundade där aspekter som behov, kvalitet, risk och kostnad har tagits hänsyn till.

Stadsdelsnämnden är sedan 2023 kategoriägare för inköpskategorin bemanningskonsulter. Kategoriarbetet sker tvärfunktionellt och innebär att inköpen inom kategorin planeras och genomförs med grund i olika analyser. Kategoristyrning är även ett betydelsefullt verktyg för att optimera resurser och sätta användarnas och invånarnas behov i fokus.

Under 2025 kommer arbetet inom kategoristrategifasen fortskrida vilket innebär etablerande av strategier och aktiviteter som ska utveckla kategorin och säkerställa resultat från de analyser som gjorts i föregående fas. Flera utmaningar och förbättringsaktiviteter har redan identifierats. Kategorin bemanningskonsulter omfattar många leverantörer och berör större delen av stadens nämnder och bolag.

Rådighet över nämndens verksamheter i egen regi

Återtagandet av verksamheter till egen regi är en omställning som kräver omsorgsfulla förberedelser. Ofta krävs upphandling av varor och tjänster för att kunna driva verksamheten och ju bättre planering desto bättre kvalitet i avtalen. Verksamheter i egen regi ger större rådighet, samtidigt som det fortsatt kommer att krävas externa avtal för varor och tjänster. Under året kommer även ett arbete påbörjas för att återta lokalvård i egen regi för äldreomsorgen samt förvaltningskontoren. Förvaltningen ska även utreda parkdrift i egen regi för stadsdelsområdets parker.

Ett led i att öka rådigheten, och i syfte att äldre ska möta omsorgspersonal som de känner igen, ska hemtjänsten i egen regi utföra natt- och larminsatser över dygnets alla timmar. Under 2025 kommer förvaltningen att ta över larmutryckning och hemtjänst nattetid när avtal med underleverantörer löper ut, samt även utföra detta åt Kungsholmens stadsdelsnämnds hemtjänst i egen regi.

Innovation och digitalisering

Innovationsförmågan i organisationen ska stärkas. Ledarskap spelar en viktig roll i innovation liksom att det finns en organisationskultur som främjar kreativitet och nytänkande. Flera satsningar kommer att genomföras under året i syfte att öka kompetens inom innovationsledning och inom metoder som tjänstedesign. Medarbetare och chefer ska också få ökad kompetens i att kunna använda de digitala verksamhetsstöd som är relevanta för det dagliga arbetet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
prognossäkerhet T2			

Nämndmål: 3.1.1 Ekonomin är långsiktigt hållbar

Beskrivning

Prioriterad målgrupp är stadsdelsnämndens verksamheter och deras chefer.

Nämndens lokalbestånd ses över kontinuerligt. Lokaler identifieras som kan samutnyttjas av flera verksamheter, eller om de är i så pass dåligt skick, dyra eller på andra vis inte ändamålsenliga att nyttjas eller samutnyttjas alls.

Den centrala ekonomistyrningen över samtliga verksamheter fortsätter stärkas.

Nytt budget- och prognossystem är infört i förvaltningens samtliga verksamheter.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar.
- Chefer har god kunskap om förändringar i verksamheten och gör anpassningar inom sina ekonomiska ramar utifrån behov.
- Alla verksamheter har ett ekonomiskt utfall i balans mot budget.

Förväntat resultat på lång sikt

- Nämndens ekonomi är långsiktigt hållbar.
- Nämndens har en långsiktig och effektiv lokalplanering som bidrar till en långsiktigt hållbar ekonomi samt väl fungerande verksamhet.

Nämndmål: 3.1.2 Resurser används väl med fokus på resultat för invånarna

Beskrivning

Prioriterad målgrupp är stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med att utveckla kravställan för att nå seriösa leverantörer i upphandlingar avseende arbetsrättsliga villkor, skyldigheter kopplade till socialförsäkringsavgifter och skatter, ekonomisk stabilitet och icke-diskriminering fortsätter. Förvaltningen ställer även miljö- och klimatkrav. Arbetet med kontinuerlig avtalsuppföljning är en viktig del i att säkerställa att staden gör affärer med seriösa aktörer och under 2025 kommer en plan för prioriterad avtalsuppföljning att tas fram.

Genom ett ökat användande av e-handelssystemet uppnås en högre avtalstrohet och kostnadseffektivitet. Under 2025 kommer förvaltningen fortsätta utveckla verksamheternas behovsplanering vid direktupphandlingar och omfattande avrop för att säkerställa att ett kvalitativt förarbete hinner göras inför upphandling. Det innefattar att avsätta tillräckligt med resurser och tid för behovsanalys, marknads- och riskanalys, kravställning och seriositetsprövning. Förvaltningen fortsätter att samverka, ha dialog och delta i nätverk med andra förvaltningar, bolag och externa aktörer samt följer det övergripande arbetet kring

välfärdsbrott och leverantörskontroller.

Stadsdelsnämnden kommer successivt under året att ta över natt- och larminsatser för hemtjänst i egen regi. Förvaltningen ska utreda möjlighet till parkdrift i egen regi samt lokalvård i egen regi inom äldreomsorgen samt förvaltningskontoren.

I digitaliseringsarbetet prioriteras stadsgemensamma lösningar. Förvaltningen kommer att stärka styrstrukturen för verksamhetsutveckling och digitalisering genom styr- och samverkansmodellen pm3. Identifiering av processer som med fördel kan digitaliseras ska genomföras och utveckling av förvaltningens organisation för digitalisering med fokus på behovsdriven utveckling och samskapande ska ske.

Även förvaltningens organisation för innovation kommer att utvecklas. Medarbetare ska få ökad kompetens i att kunna använda de digitala verksamhetsstöd som är relevanta för det dagliga arbetet och en satsning kommer att ske på kompetensutveckling för ökad innovationsförmåga hos chefer och medarbetare.

Förväntat resultat

Förväntat resultat för 2025

- Förvaltningen är kostnadseffektiv och har en hög avtalstrohet.
- Chefer och anställda med inköpsansvar har god kunskap om regler och riktlinjer inom inköp och direktupphandling.
- Förvaltningen tecknar avtal med seriösa leverantörer samt begränsar antalet underentreprenörer där det är relevant.
- Förvaltningens upphandlade avtal följer kravställd kvalitet.
- Digitaliseringens möjligheter tillvaratas och skapar mervärde för verksamheten.
- Genom en tydlig organisation med stärkt struktur för ett framgångsrikt innovationsarbete ökar förvaltningens innovationskraft.
- Digitalisering och innovation sker med slutanvändarens behov i fokus.

Förväntat resultat på längre sikt

- Inköp och upphandlingar hanteras på ett strategiskt sätt och har en god samverkan på området både internt och externt.
- Genom kategoriägarskapet av kategorin bemanningskonsulter skapas förutsättningar för staden att över tid bedriva verksamhet av god kvalitet med extern bemanning, när behovet inte kan täckas av egen personal.
- Utförarverksamhet bedrivs i större utsträckning i egenregi.
- Verksamheterna genomsyras av en kultur där innovationsförmågan är hög och där verksamheterna, målgruppers och medarbetares idéer tas tillvara.
- Förvaltningens digitala mognad är hög och där så är lämpligt används digitala verktyg som stöd i det dagliga arbetet.
- Förvaltningens arbete med digital teknik bidrar till att skapa en bättre välfärd där medarbetare i högre grad kan ägna sin arbetstid åt kärnuppgifterna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
-----------	------------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delar av lokalvården på förvaltningskontoren samt inom äldreomsorgen tas över i egen regi.	2025-01-01	2025-12-31
Fastigheten Cedersdal 5, Sveaplan, utreds som nytt förvaltningskontor.	2025-01-01	2025-12-31
Hantverkstjänster kommer att erbjudas stadsdelsnämndens verksamheter i egen regi.	2025-01-01	2025-12-31
Implementera arbetssätt med årshjul för planering av inköp och upphandling	2024-01-01	2025-12-31
Införa e-signering av läkemedel inom flera vård- och omsorgsboenden	2024-01-01	2025-12-31
Utbildning inom avtalsuppföljning, leverantörskontroller och direktupphandling i syfte att säkerställa hög kvalitet och motverka oseriösa leverantörer.	2024-01-01	2025-12-31
Utreda förutsättningarna för att ta hem städning av parker i egen regi.	2025-01-01	2025-12-31
Återta utförande av natt- och larminsatser för hemtjänst i egen regi	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att den som inte klarar sin egen försörjning erbjuds individanpassat stöd och insatser. Ungdomar erbjuds möjligheten till ett feriejobb för att underlätta vägen till ett framtida yrkesliv. Genom att bidra till ett företagsvänligt stadsdelsområde bidrar nämnden till att skapa fler arbetstillfällen vilket ökar Stockholms attraktionskraft.

Arbetet görs i enlighet med tillämpliga styrdokument bland annat Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Stockholms stads näringslivspolitik samt utifrån gällande lagstiftning och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige.

Stöd till egen försörjning genom arbete

Nämnden erbjuder stöd i form av ekonomiskt bistånd till personer som har svårt att klara sin egen försörjning. Arbetet grundas i tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. När vuxna med barn söker ekonomiskt bistånd tillämpas barnperspektivet.

Under hösten 2024 genomfördes en genomlysning av ekonomiskt bistånd och arbete med fokus på arbetet med klienter. Syftet var att vidareutveckla arbetssätt och uppföljning utifrån identifierade utmaningar för att på så vis effektivisera resursanvändningen och säkerställa ändamålsenliga och effektiva arbetsprocesser. Utifrån framkomna slutsatser i genomlysningen kommer fördjupad målgrupps- och insatsanalys att genomföras under året. Analyserna ska bidra till att bättre förstå de specifika behov målgrupperna har samt vilket stöd och vilka insatser som har störst effekt i relation till behoven. Samverkan skapar förutsättningar för den enskilde att nå egen försörjning samt för att insatserna ska vara samordnade. I genomlysningen framkommer att det finns behov av att stärka samverkan, både internt och med externa aktörer, vilket därför kommer vara centralt under året.

Hushåll med personer som uppbär ekonomiskt bistånd är få i jämförelse med andra stadsdelsnämndsområden. Människor med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd utgör den största målgruppen som uppbär ekonomiskt bistånd, och där behovet av stöd främst har sin

grund i arbetslöshet, sjukskrivning eller av sociala skäl. Gemensamt är att de står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden. Arbetet med att stötta personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd är fortsatt prioriterat.

Den enskildes delaktighet är central för att kunna klara sin egen försörjning. Genom arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg erbjuds arbetsstränings- eller praktikplats, kortare yrkeskurser och matchning mot jobb. Personer med behov av insatser innan de kan tillgodogöra sig arbetssträning och praktik kan få stöd inom ramen för Samordningsförbundet Stockholms stad där Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, jobbtorg och Region Stockholm ingår.

Under året kommer arbetet med att erbjuda offentligt skyddat arbete, så kallade OSA-anställningar utvecklas. Anställningen har rehabiliterande inslag där målgruppen är arbetslösa med socialmedicinskt funktionsnedsättning, personer med långvarig psykisk sjukdom samt arbetslösa som omfattas av LSS.

Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla stödet till egen försörjning och arbete med fokus på att det ska vara lätt att få och ha kontakt med socialtjänsten.

Feriearbete

Ett feriejobb under sommar-, höst- eller vinterlovet är för en ung person en viktig merit och ofta den första kontakten med arbetsmarknaden. Ett feriejobb ska vara meningsfullt och arbetslivsförberedande och, så långt det är möjligt, matchas med ungdomens behov och önskemål.

Nämnden kommer att arbeta för att fler unga erbjuds arbete i stadens regi, och att ge fler ungdomar från Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde och från andra stadsdelsnämndsområden möjlighet till feriearbete inom annat områden än där ungdomen bor. Under året kommer samarbetet med lokala föreningar att fortsätta utvecklas för att kunna erbjuda feriejobb inom föreningar. Förvaltningen kommer att utveckla arbetet med att nå ungdomar med funktionsnedsättning och ungdomar som av sociala skäl utgör prioriterade grupper vid fördelning av feriejobbspplatser. Stadsdelsnämnden handlägger även feriejobb för Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Samhällsvägledning för nyanlända

Samhällsvägledning till nyanlända personer erbjuds i samverkan med Kungsholmens stadsdelsnämnd. Verksamheten kompletterar befintliga etableringsinsatser i att stötta nyanlända till egen försörjning och eget stadigvarande boende. Samhällsvägledarna erbjuder individuella möten och bostadsvägledning utifrån den enskildes behov. Viktiga samverkanspartners är SHIS Bostäder, Welcome house och etableringscentrum samt Intro Stockholm. Samverkan sker även med civilsamhället kring sociala aktiviteter, fritidsaktiviteter och språkträning för både barn, unga och vuxna. Föräldrastödsutbildning erbjuds till föräldrar med barn i åldrarna 0–18 år.

Näringslivsarbete

Nämndens arbete för att främja det lokala näringslivet utgår från stadens näringslivspolicy. Näringslivspolicyn omfattar fyra fokusområden där det finns behov av stärkt

näringslivsarbete. Huvuduppgiften är att säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsnämndsområdet genom arbete för ökad trygghet, välskötta parker samt god kommunal service. Samverkan med lokala näringsidkare sker framförallt inom ramen för platssamverkan, se mål 3.6, samt i arbetet med platsaktivering som beskrivs under mål 1.5.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,3 %	1,5 %	Tertial
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,2 %	1,0 %	Tertial
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	550 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	12 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	119 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	480 st	11 000 st	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Invånarna har jobb och försörjer sig själva

Beskrivning

Prioriterade målgrupper är personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd och familjer med barn där huvudsaklig inkomst är ekonomiskt bistånd.

Nya arbetssätt som tas fram i processen med att ställa om till den nya socialtjänstlagen och till en god och nära vård och omsorg kommer att införas. Effektiv samverkan, både internt och med externa aktörer, är centralt i arbetet med att utveckla arbetssätt för en lätt tillgänglig socialtjänst och tidigt stöd till personer i behov av ekonomiskt bistånd. Den interna samverkan samt samverkan med Jobbtorg stärks under året för att möjliggöra detta. Förvaltningen kommer att genomföra målgrupps- och insatsanalyser med utgångspunkt i genomlysningen från 2024. Syftet är att utveckla handlägningsprocesser, insatser och stöd utifrån den enskildes behov.

Arbetet med att ge stöd till den enskilde att klara sin egen försörjning fortsätter och när vuxna med barn söker stöd beaktas särskilt barnets behov. Personer som står långt från arbetsmarknaden och som har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd får stöd i samverkan med Samordningsförbundet Stockholms stad där Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Jobbtorg och Region Stockholm ingår. Förvaltningen kommer också

stärka arbetet med att erbjuda offentligt skyddade anställningar (OSA) för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Förvaltningen kommer att fortsätta att utveckla arbetet med att erbjuda feriejobb i samverkan med lokala föreningar och att erbjuda ungdomar från Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde feriejobb i andra stadsdelsnämndsområden och att samtidigt erbjuda ungdomar från andra stadsdelsnämndsområden feriejobb i Norra innerstaden. Arbetet med att nå ut med erbjudande om feriejobb till fler ungdomar inom de prioriterade målgrupperna; ungdomar med funktionsnedsättning, ungdomar som avbrutit gymnasiestudier eller bedöms ha behov av språkstödande insats fortsätter att utvecklas.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- De är fortsatt få personer inom stadsdelsnämndsområdet som är i behov av ekonomiskt bistånd.
- Antalet personer som har haft en långvarigt behov av ekonomiskt bistånd minskar. H
- Fler personer erbjuds offentligt skyddad anställning (OSA-anställning).
- Fler ungdomar erbjuds feriejobb
- Det finns goda förutsättningar för näringslivet att bedriva verksamhet genom trygga, attraktiva och tillgängliga stadsmiljöer samt en god samverkan med förvaltningen.

Förväntat resultat på längre sikt

- Genom samverkan, förebyggande arbete och ett strukturerat arbetssätt har antalet personer i behov av långvarigt ekonomiskt bistånd minskat.
- Den enskilde får en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att invånarnas hälsa förbättrats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialtjänstavdelningen stärker den interna samverkan samt samverkan med Jobbtorg.	2025-01-01	2025-12-31
Socialtjänstavdelningen tar fram åtgärder utifrån genomförd målgrupps- och insatsanalys samt implementerar dessa.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom sitt arbete för att möjliggöra ett självständigt boende utifrån den enskildes förutsättningar, att förebygga vräkningar och stöd till personer som riskerar hemlöshet eller som lever i osäkra boendeförhållanden. Nämnden bidrar också genom att tidigt i samhällsplaneringen bevaka behovet av verksamheter och parkmiljöer.

Arbetet görs i enlighet med tillämpliga styrdokument bland annat Stockholms stads program mot hemlöshet, Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, processerna för boendeplan för äldre respektive boende plan för

bostäder med särskild service SoL och LSS samt stödboende, Äldrevänlig stad, Stockholms översiktsplan, Grönare Stockholm och parkplaner för Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen samt utifrån gällande lagstiftning och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige.

Stöd till varaktigt boende

Arbetet med stöd till varaktigt boende har flera inriktningar. En av dessa är att på olika sätt ge ett utvecklat och anpassat stöd så att ett självständigt liv i egen bostad är möjligt. Det sker bland annat genom att myndighetsutövningen inom nämndens äldreomsorg och socialtjänst i ett tidigt skede informerar om möjlighet till anpassningar i bostaden, fixartjänst och insatser som boendestöd och hemtjänst. Sammantaget kan insatserna innebära att den enskilde kan bo kvar i sin bostad när omständigheter förändras.

Det vräkningsförebyggande arbetet syftar till att främja kvarboende och motverka hemlöshet. Den som blir vräkt från sin bostad har i regel svårt att komma tillbaka in på bostadsmarknaden och sambandet mellan vräkning och hemlöshet är starkt. Förvaltningen uppmärksammar tecken på risk för vräkning för olika målgrupper och erbjuder stöd i samverkan med relevanta aktörer. Tidiga tecken uppmärksammas exempelvis vid budget- och skuldrådgivning och svårigheter att betala äldreomsorgsavgifter eller när meddelande om vräkning kommer från en hyresvärd. Hushåll i behov av bostad har en individuell plan som syftar till att hitta en mer långsiktig boendelösning och samverkan sker med SHIS Bostäder. Personer med skadligt bruk eller beroende, psykiska eller allvarliga sociala problem kan ha svårt att få och behålla en egen bostad. Personer som på egen hand inte blir godkända som hyresgäst kan beviljas insats i form av försöks- och träningslägenheter. Genom insatsen Bostad Först får personer i långvarig hemlöshet med komplexa stödbehov ett boende med kompletterande stöd. Personer som befinner sig i akut hemlöshet beviljas akut logi i enlighet med stadens tak- över huvud-garanti.

Prioriterade målgrupper för det vräkningsförebyggande arbetet är familjer med hemmaboende barn och personer över 65 år. Förvaltningens bolotsar fortsätter stödja personer över 65 år att hitta långsiktiga boendalternativ. Målsättningen är fortsatt att förebygga avhysningar samt rikta resurser till personer över 65 år med behov av särskilt stöd i samverkan med socialtjänstavdelningen samt med övriga samhällsaktörer. Under året kommer förvaltningen utveckla arbetet med stöd till varaktigt boende bland annat med utgångspunkt i Nollvision – inga äldre ska leva i hemlöshet i Stockholms stad och bostadsvägledning riktad till fler målgrupper.

Socialt hållbar stadsutveckling

I samverkan med Kungsholmens och Södermalms stadsdelsförvaltning tar förvaltningen årligen fram en boendeplan med bedömning och prognos över framtida behov avseende grupp- och servicebostäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och socialtjänstlagen. Planen utgör en del i socialnämndens stadsövergripande boendeplanering för att tillgodose behovet av bostäder för målgrupperna.

Förvaltningen samverkar även varje år med övriga förvaltningar i innerstaden för att ta fram underlag för stadsövergripande boendeplanering för äldre. Målsättningen är att tillgodose

invånarens behov av och önskemål om vård- och omsorgsboende, servicehus och seniorboende. Arbetet med att bidra till att tillförsäkra och utveckla tillgången till anpassade boendeformer i samband med boendepanering fortsätter i samverkan med äldreförvaltningen och hyresvärdar. Ett fokusområde för arbetet framåt är att öka medborgardialogen i samband med planering och utveckling av nya boenden. Enligt stadens Boendepan för äldre 2025 planeras till år 2030 för totalt 190 nya platser inom vård- och omsorgsboende, varav 90 platser planeras i Hagastaden till år 2029 samt 100 platser i Norra Djurgårdsstaden till år 2030. En faktor i utvecklingen är även att det är stora renoveringsbehov i fastigheterna där några av nämndens vård- och omsorgsboenden finns. Detta kommer att kräva samordning för att tillgodose möjliga evakueringsbehov.

Stadens särskilda boenden för äldre är en gemensam resurs och som planeras gemensamt inom staden. Äldreboendepanen beslutas årligen av kommunstyrelsen. Förvaltningen kommer därför att lyfta behovet av förändringar kopplat till Väderkvarnens servicehus till styrgruppen för boendefrågor i stadens äldreomsorg som leds av äldreförvaltningen.

Det är angeläget att i stadsutvecklingen även tidigt uppmärksamma nämndernas behov av parker och grönområden. Förvaltningen deltar därför i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med utveckling av Norra innerstadens stadsutvecklingsområden. I detta arbete ingår ett tydligt tillgänglighets-, barn- äldre- och jämställdhetsperspektiv bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser och analyser för socialt värdeskapande i planeringen.

Vid förtätning av områden kommer förvaltningen att verka för tillgång på friytor, inte minst i förhållande till de nya förskolegårdar som planeras. Då nya parker anläggs i stadsutvecklingsområden är det viktigt att dessa blir tillräckligt stora och på så sätt mångfunktionella, slitagetåliga och svarar mot de behov som finns hos de nya invånarna. Förvaltningen bevakar också att driftperspektivet finns med i ett tidigt skede i planeringen för att parkerna ska bli långsiktigt hållbara. I takt med att stadsutvecklingsområdena byggs ut är det också viktigt med erfarenhetsutbyte ur ett driftperspektiv.

Det är viktigt att nya mötesplatser skapas i stadsutvecklingen. Att skapa trygga offentliga platser är angeläget både i stadsutvecklingen och i upprustning av befintliga platser. Förvaltningen verkar därför för att ytor som står tomma i väntan på exploatering aktiveras, exempelvis genom tillfällig stadsodling eller andra aktiviteter. För att obebyggda ytor i väntan på exploatering ska tas omhand och upplevas som trygga är det viktigt med en tydlig gränsdragning kring ansvar för skötseln mellan exploateringskontoret, trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen. Då grönyta tas i anspråk i exploateringsområdena arbetar förvaltningen för att kompensation av ianspråktagen mark ska genomföras. Förvaltningen kommer under året att följa miljöförvaltningens och stadsbyggnadskontorets uppdrag om att utveckla den ekologiska kompensationen som verktyg och metod vid stadsutveckling. Under året är stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden och Sabbatsberg i fortsatt fokus. I Norra Djurgårdsstaden kommer förvaltningen under året bland annat fortsatt delta i arbetet med framtagandet av ett program för Loudden, med att ta fram en detaljplan för förtätning av Hjorthagskransen samt i planeringen av etapp Kolkajen, där bland annat ett allmänt bad planeras.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	81 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	8	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 3.3.1 Invånarnas boendeförhållanden är varaktiga och hållbara

Beskrivning

Prioriterade målgrupper är familjer med barn samt äldre personer utan stadigvarande boende.

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

Förvaltningen kommer att utveckla det vräkningsförebyggande arbetet med att erbjuda den som riskerar att förlora sin bostad individuellt stöd. Arbetet med att prioritera långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden och sänka trösklarna för att få en fast bostad fortsätter. Det sker bland annat genom att tillsammans med socialförvaltningen, SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen AB utveckla arbetssätt för att säkerställa att barnfamiljer i akut hemlöshet inte placeras på vandrarhem utan får tillgång till en mer långsiktig och trygg boendelösning.

Förvaltningen kommer att utveckla det stöd som erbjuds äldre personer i hemlöshet eller i risk för hemlöshet genom att ta fram arbetssätt med utgångspunkt i Nollvision för äldre i hemlöshet.

Förvaltningen samordnar platssamverkan på Stockholms Centralstation och Cityterminalen. Målsättningen är att alla personer i hemlöshet som stadigvarande vistas på platsen erbjuds stöd eller lotsning till samhällets stödsystem och att de som behöver vård eller stöd kommer vidare till rätt instans. Deltagande aktörer förutom stadsdelsförvaltningen är socialförvaltningen, Region Stockholm, Capher Vård för hemlösa och Jernhusen.

Förvaltningen kommer under året att utveckla arbetssätt för att bostadsvägledning ska erbjudas fler målgrupper med syfte att möjliggöra stadigvarande boende.

I stadsutvecklingen bevakar förvaltningen nämndens behov av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder samt parker och grönområden. I arbetet ingår samarbete mellan förvaltningens berörda avdelningar samt samverkan med bland andra stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Det vräkningsförebyggande arbetet är individuellt anpassat och förhindrar att människor vräks från sina boenden.
- Personer boende i försökslägenhet och personer i avtalat boende stöttas till eget bostadskontrakt.
- Personer som lever i osäkra boendeförhållanden får stöd till ett långsiktigt boende.
- Inga personer över 65 år (äldre personer) hänvisas till och placeras i akuta boendelösningar
- Behov av specialbostäder, förskolor och parkmiljöer uppmärksammas och bevakas genom samverkan i olika stadsutvecklingsprocesserna.

Förväntat resultat på längre sikt

- Personer i osäkra boendeförhållanden har fått stöd till ett långsiktigt boende.
- Antalet personer som stadigvarande vistas på Centralstationen och Cityterminalen minskar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen implementerar Nollvision för äldre i hemlöshet.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare har inflytande, utvecklingsmöjligheter, goda arbetsvillkor och en god arbetsmiljö. Arbetet görs i enlighet med gällande lagstiftning samt de stadsövergripande styrdokumenterna personalpolicy för Stockholms stad, Stockholms stads chefsprofil, Stockholms stads kvalitetsprogram och riktlinjer för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad beslutade av kommunfullmäktige.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen ska vara ett föredöme som arbetsgivare, med goda och trygga arbetsvillkor och en organisation som främjar lärande, kreativitet och utveckling. Kompetenta och engagerade medarbetare och chefer är en förutsättning för att bedriva en verksamhet av god kvalitet. Ett strategiskt och systematiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån verksamhetens uppdrag och mål är därför fortsatt prioriterat. En viktig del i detta arbete är förvaltningens kompetensförsörjningsplan som beskriver den strategiska inriktningen för arbetet. Staden, likväl förvaltningen, arbetar utifrån strategin UBARA – Utveckla, Behålla, Attrahera, Rekrytera och Avsluta. UBARA är stadens arbetssätt för kompetensförsörjning. Det innebär fokus på befintliga medarbetares utveckling och förutsättningar så att de väljer att stanna kvar i organisationen. Genom att vara en förebild som arbetsgivare är förvaltningen även attraktiv för arbetssökande. De som väljer att lämna förvaltningen ska göra det som ambassadörer.

Inom äldreomsorgen ska förvaltningens arbete för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjning ske med särskilt fokus på att öka andelen utbildade undersköterskor. Utbildad personal ska erbjudas minst vårdbiträdesutbildning med målet att all personal inom äldreomsorgen ska vara utbildad. Som ett led i arbetet med att säkra den framtida

kompetensförsörjningen ska äldreomsorgen ta emot praktikanter från relevanta utbildningar.

Inom förskolan ska arbetet fortgå med att erbjuda barnskötare möjlighet till vidareutbildning till förskollärare och erbjuda utbildad personal möjlighet till barnskötarutbildning. Målet är att all personal inom förskolan ska ha relevant pedagogisk utbildning. Fler biträdande rektorer ska gå rektorsprogrammet. Antalet specialpedagoger inom förskolan ska öka.

Trygga anställningar

Förvaltningen ska vara en bra arbetsgivare med trygga anställningar, goda anställningsvillkor och stora möjligheter att utvecklas i yrket. Rätten till heltid och tillsvidareanställning är fortsatt prioriterat, de som arbetar deltid erbjuds heltid så snart möjlighet finns utifrån verksamhetens behov. Målet är att minst 90 procent av de tillsvidareanställda har heltidsanställningar. Varje verksamhet kommer därför fortsätta att se över behov av och planera för åtgärder som ökar andelen heltid och tillsvidareanställningar och minska andelen arbetade timmar av timavlönad person i förhållande till samtliga arbetade timmar.

Personalkontinuitet och bemanning är prioriterade områden inom såväl förskola som äldreomsorg och socialtjänstens utförarverksamhet. Förvaltningen ska se över nya arbetsätt för bemanning och utreda förutsättningar och behov av att i högre utsträckning anställa medarbetare som kan täcka upp vid frånvaro på flera enheter inom utförarverksamheterna.

Förvaltningen ska arbeta förebyggande mot hot, våld och otillbörlig påverkan samt tillhandahålla såväl akut som långsiktigt stöd till medarbetare som utsatts för hot och våld i sitt arbete.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningen bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete i syfte att skapa en god arbetsmiljö som bidrar till att sjukfrånvaron är låg inom alla verksamheter. En god arbetsmiljö för medarbetarna är också avgörande för att invånarna ska få ett stöd av god kvalitet.

Förvaltningens arbete med att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare, biståndshandläggare och chefer fortgår utifrån handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten. Inom nämndens förskoleverksamhet bedrivs arbetet utifrån handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare.

Barngruppernas storlek och personaltätheten är viktiga områden för en god arbetsmiljö för medarbetarna i nämndens förskoleverksamhet och främjar barns lärande och utveckling.

Arbetet med friskfaktorer som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter. Forskningen pekar på åtta friskfaktorer som gör att medarbetare mår bra och presterar på arbetet. Välutvecklad kommunikation och återkoppling, närvarande tillitsfullt och engagerat ledarskap samt rättvis och transparent organisation är tre exempel på friskfaktorer. Arbetsplatser som arbetar aktivt, systematiskt och långsiktigt med friskfaktorer har oftare en bra arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro.

Kompetensutveckling

För att möta stockholmarnas behov behöver förvaltningen arbeta systematiskt med såväl kompetensutveckling av befintliga medarbetare som att attrahera och rekrytera nya medarbetare. Förvaltningen ska göra det enkelt för chefer och medarbetare att delta i

kompetensutveckling som bidrar till ökad kvalitet i verksamheten.

För att stärka kompetens och kvalitet kring vård, omsorg och bemötande av personer med demenssjukdom och deras anhöriga fortsätter verksamheternas arbete med certifiering enligt Svenskt demenscentrums modell Stjärnmärkt. Arbetet hålls samman av förvaltningens demenskoordinator.

För att stärka kompetensen om psykisk ohälsa bland äldre fortsätter den fleråriga satsningen på att utbilda medarbetare och chefer i Första hjälpen vid psykisk ohälsa. Vidare fortsätter arbetet med att stärka medarbetares kunskaper i det svenska språket. Även kompetenshöjande insatser inom våld i nära relationer, basala hygienrutiner, hbtqi+, palliativ vård och dokumentation är prioriterat.

För att stärka biståndshandläggares kompetens kring posttraumatiskt stressyndrom kommer kompetenshöjande insatser att erbjudas.

Inom nämndens LSS verksamheter ska förvaltningen möjliggöra för alla medarbetare att få en grundkompetens och fördjupad kunskap gällande olika typer av funktionsnedsättningar. Detta då invånarna ska kunna lita på att de får ett gott bemötande och att anställda som arbetar med att ge stöd och service har rätt utbildning. Förvaltningens arbete med antagen färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom stadens LSS-verksamheter fortgår. Målet är att fler medarbetare minst ska nå upp till kompetenskrav för stödassistent.

Inom nämndens förskoleverksamhet ska förvaltningen utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på undervisningen, bland annat genom att stärka förmågan att bedöma resultatet av undervisningen inom läroplanens olika mål. Förvaltningens satsning på att stärka medarbetarnas språkkunskaper i det svenska fortgår.

Ledarskap och medarbetarskap

Förvaltningen ska genomsyras av en tillitsbaserad styrning. Tillitsbaserad styrning och ledarskap skapar förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och delaktighet i verksamhets- och kvalitetsutveckling. Medarbetarnas inflytande och delaktighet på arbetsplatsen ska stärkas för att säkerställa en bra arbetssituation med högt förtroende för professionens kompetens. Medarbetarna ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus, i enlighet med kvalitetsprogrammet. Ett tillitsbaserat ledarskap förväntas också bidra till ökat samarbete och en helhetssyn på förvaltningens uppdrag. Det är ett viktigt steg i det långsiktiga arbetet med att skapa en kultur som bygger på nyfikenhet, öppenhet och tillit till varandra.

Förvaltningens ledarutvecklingsprogram som är kopplad till stadens chefsprofil och Full Range Leadership Model fortgår i syfte att stärka förvaltningens chefer i sitt ledarskap.

Inom nämndens förskoleverksamhet ska det pedagogiska ledarskapet främjas och utvecklas. Förvaltningens arbete med att underlätta ett närvarande skolledarskap inom förskolan ska stärkas för att förbättra verksamheternas kvalitet och arbetsmiljön för medarbetarna.

Organisering för ett hållbart arbetsliv- ny chefsstruktur

I början av 2024 fattade kommunfullmäktige beslut om riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad och gav samtidigt nämnden i uppdrag att göra en

verksamhetsanalys. Målet med verksamhetsanalysen var att uppnå en ändamålsenlig organisation med en chefsstruktur som främjar hållbara organisatoriska förutsättningar för chefer, och även indirekt för medarbetarna i syfte att främja att verksamheterna har stockholmarnas fokus. Utöver det stadsövergripande uppdraget har analysen även beaktat arbetet med god och nära vård och omsorg, nya socialtjänstlagen, heltid som norm och synergieffekter av sammanläggningen.

Arbetet med verksamhetsanalysen är klart och ett förslag till beslut har presenterats och riskbedömts. Några justeringar i det ursprungliga förslaget har genomförts inför att slutligt beslut fattas. Implementering av ny organisation och chefsstruktur kommer ske etappvis under 2025.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex §	83	83	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom omsorg om funktionsnedsatta	90 %	90%	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen	90 %	90%	År
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	3	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	20	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	13	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro §	8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14 §	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden införa arbetsskor inom äldreomsorgen för att främja personalens arbetsmiljö och	2025-01-01	2025-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
friskfaktorer		
 Stadsdelsnämnderna ska ställa om vikarietillsättningen i förskolan, där tillsvidareanställda vikarier på exempelvis enhetsnivå är utgångspunkten	2025-01-01	2025-09-30

Nämndmål: 3.4.1 Rätt kompetens, en god arbetsmiljö och trygga anställningar ger chefer och medarbetare förutsättningar att göra ett bra jobb

Beskrivning

För att uppnå förväntat resultat prioriterar förvaltningen att stärka medarbetarnas inflytande och delaktighet på arbetsplatsen genom ett tillitsbaserat ledarskap, detta för att säkerställa en bra arbetssituation med högt förtroende för professionens kompetens.

Förvaltningen ska arbeta i enlighet med rätten till heltid genom att erbjuda heltidsanställning till de som arbetar deltid och som vill ha utökad sysselsättningsgrad i det mån verksamhetens behov tillåter detta. I det systematiska arbetsmiljöarbetet prioriterar förvaltningen att utveckla friskfaktorer som kopplas till resultatet i medarbetarenkäten. Förvaltningen ska göra det enkelt för chefer och medarbetare att delta i kompetensutveckling som bidrar till ökad kvalitet i verksamheten. Förvaltningen ska arbeta systematiskt med kompetensförsörjning, såväl med kompetensutveckling av befintliga medarbetare som rekrytering av nya. Förvaltningen ska arbeta förebyggande mot hot och våld samt säkerställa kompetens för att kunna tillhandahålla stöd till medarbetare som utsatts för hot och våld i sitt arbete. Förvaltningen ska också säkra personalkontinuiteten i nämndens utförarverksamheter.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Ledarskapet är tillitsbaserat och medarbetarna uppmuntras att bidra till kvalitetsutveckling.
- Förvaltningens medarbetare har inflytande, är delaktiga och bidrar till kvalitetsutveckling.
- Medarbetare har trygga anställningar och möjlighet till heltid.
- Det systematiska arbetsmiljöarbetet ger en god arbetsmiljö som bidrar till att den arbetsrelaterade ohälsan är låg inom alla verksamheter.
- Förvaltningen är en arbetsgivare som främjar jämställdhet för sina medarbetare.
- I nämndens verksamheter inom förskola och äldreomsorg har bemanningen stärkts och kontinuiteten i verksamheterna har ökat.

Förväntat resultat på lång sikt

- Förvaltningens verksamheter genomsyras av en tillitsbaserad styrning.
- Ett gott medarbetarskap och handlingsutrymme för medarbetarna bidrar till utveckling av verksamheten.
- Majoriteten av alla anställningar är trygga heltidsanställningar.
- Ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete utgör en friskfaktor i samtliga verksamheter.
- Genom attraktiva villkor och jobb som upplevs som samhällsviktiga attraherar förvaltningen medarbetare med rätt kompetens.

- Förvaltningen är en jämställd arbetsplats, fri från destruktiva maskulinitetsnormer och där mänskliga rättigheter beaktas.
- Kontinuiteten inom förvaltningens verksamheter är hög och den strategiska bemanningsförmågan har ökat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ser över och optimerar scheman för att minska andelen timavlönad personal samt öka andelen heltidsanställningar.	2025-01-01	2027-12-31
Förvaltningen ska stärka kompetensen gällande bemanning och schemaläggning genom att utbilda funktioner som arbetar med bemanning så att dessa har den kompetens som krävs för uppdraget.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att verksamheterna har en hög beredskap att hantera oönskade händelser och att resurser används med fokus på invånarna. Arbetet görs i enlighet med Stockholms stads säkerhetsprogram, Stockholms stads tillämpningsanvisning för sektorsorganisation för civil beredskap, Stockholms stads program för inköp och tillämpningsanvisning samt Stockholms stads riktlinje för informationssäkerhet och lokal anvisning för informationssäkerhet och utifrån gällande lagstiftning samt riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige.

Säkerhetsarbete, RSA och beredskap

Förvaltningen bedriver ett systematiskt säkerhetsarbete utifrån Stockholms stads säkerhetsprogram som syftar till att kunna hantera samhällsstörningar oavsett scenario eller vilken verksamhet som drabbas. Riskhanteringsarbetet uppdateras genom reviderade risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) och kontinuitetsplaner. Verksamheterna är klimatanpassade och kan hantera negativa effekter till följd av väderfenomen så som skyfall och värmeböljor. Förvaltningen har viss lagerhållning av nödvändiga resurser.

Krisledningsplan och krigsledningsplan övas och utvärderas kontinuerligt för ständig förbättring och beredskap för oönskade händelser. Krisstödet övas och anpassas utifrån stadens tillämpningsanvisning. En stadsgemensam krisledningsövning planeras 2025 där förvaltningen kommer delta.

Förvaltningen ingår i sektorsorganisationen för civil beredskap och representerar stadsdelsförvaltningsperspektivet och den samhällsviktiga verksamhet som bedrivs lokalt.

Arbetet med trygghetspunkter fortgår enligt beslutad trygghetspunktsplan.

Inom RSA är det under 2025 prioriterat att samtliga avdelningar i förvaltningen följer och genomför RSA-processen enligt de lagkrav som finns. Inom den civila beredskapen är prioriterat att förvaltningens samtliga avdelningar övar på delar av sina kontinuitetsplaner. Förvaltningsledning och krisstöd kommer öva krisscenarion.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete bedrivs så att förvaltningens

informationstillgångar hanteras och skyddas på ett tillfredsställande sätt. Det ligger även till grund för trygg personuppgiftsbehandling inom ramen för GDPR.

Förvaltningen prioriterar att utveckla arbetet med informationssäkerhet för att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete.

Upphandling, uppföljning och kontroller

Förvaltningen fortsätter arbetet med att främja valfrihet, kostnadseffektivitet, miljö, klimat och social hållbarhet genom upphandlingar och inköp samt stävja fusk och oegentligheter i enlighet med stadens program för upphandling och inköp. Arbetet utförs genom att bidra med kompetens i centrala upphandlingar, och genom att egna upphandlingar används som ett medel för att kvalitetsutveckla verksamheterna och driva utvecklingen i ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning. Läs mer om inköp, avtalsuppföljning och avtalstrohet under mål 3.1. Förvaltningens samlade arbete kring välfärdsbrottslighet beskrivs närmare under mål 3.6.

Den verksamhetsnära uppföljningen av entreprenader och verksamheter inom valfrihetssystemen som förvaltningen gör på uppdrag av socialförvaltningen och äldreförvaltningen är viktig för att identifiera både kvalitetsbrister och signaler på välfärdsbrott.

Förvaltningen behöver arbeta för att skapa förutsättningar för omställning och återtagande av verksamheter till egen regi, se vidare under mål 3.1.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	70 %	70 %	År
 Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	82 %	82 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med socialnämnden pröva möjligheten att etablera ledsagning i egen regi i alla stadsdelsområden	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.5.1 Verksamheterna har beredskap att hantera oönskade händelser

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) genom kontinuitetshöjande åtgärder samt övningar. Krisledningsplan och krigsledningsplan övas och utvärderas kontinuerligt för ständig förbättring och beredskap för oönskade händelser. Även krisstödet övas och anpassas utifrån stadens tillämpningsanvisning. En stadsgemensam krisledningsövning planeras 2025 där förvaltningen kommer att delta. Arbetet med trygghetspunkter fortgår enligt beslutad trygghetspunktsplan. Förvaltningen ingår i sektorsorganisationen för civil beredskap och representerar stadsdelsförvaltningarna och den samhällsviktiga verksamhet som bedrivs lokalt.

Medarbetare och chefer har god kännedom kring informationssäkerhet, dataskydd och GDPR.

Inträffade incidenter anmäls, utreds och följs upp enligt rutiner. Informationsklassningar genomförs löpande enligt framtagna prioritering. Förvaltningen identifierar behov av åtgärder för att uppfylla nya regler och direktiv inom området för informationssäkerhet och GDPR.

Förväntat resultat

Förväntat resultat för 2025

- Samordningen av RSA har lett till ökad kunskap inom förvaltningen och en högre kvalitet på kontinuitetshöjande åtgärder.
- Krisledningsplan och krigsledningsplan är kända av alla medarbetare.
- Kunskapen om informationssäkerhet och dataskydd har ökat hos medarbetarna och chefer.
- Informationsklassningar där prioriteringen har visat störst behov har genomförts.
- Framtagen och kommunicerad incidenthanteringsprocess kring informationssäkerhet och GDPR.
- Rutiner och åtgärder gällande informationssäkerhet är kommunicerade.
- Verksamheterna hanterar negativa effekter till följd av skyfall och värmeböljor.
- Förvaltningen har endast avtal med kvalitetsgranskade och seriösa leverantörer.

Förväntat resultat på längre sikt

- Verksamheterna har en hög beredskap kopplad till kontinuitet.
- Förvaltningen har uthållighet och förmåga att hantera kärnuppdrag vid oönskade händelser.
- Kunskapen kring krisberedskap och krigsorganisation är hög hos medarbetarna.
- Trygghetspunkterna är väl kända av allmänheten.
- Informationssäkerhetsarbetet är väl implementerat i samtliga verksamheter.
- Informationssäkerhetsarbetet utgår från årlig revision av dataskyddsarbetet.
- Medarbetare tar ansvar för och bidrar till hög informationssäkerhet.
- Verksamheterna har god insikt i vilka behandlingar av personuppgifter de har
- Verksamheterna har upprättade PUB-avtal i de fall personuppgifter behandlas av annan aktör.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Beredskapsveckan uppmärksammas	2025-01-01	2025-12-31
Etablera en förankringsprocess kring ansvarsuppdelning.	2025-01-01	2025-12-31
Genomgång av MSB-broschyr på APT	2025-01-01	2025-12-31
Process för incidenthantering informationssäkerhet	2025-01-01	2025-12-31
Ta fram en plan för tillsyn och kontroll av kommunala uppdrag på entreprenad.	2025-01-01	2025-12-31
Ta fram en struktur för upphandling, avtalsuppföljning och leverantörskontroller.	2025-01-01	2025-12-31
Upprätta ett årshjul för systematiskt och riskbaserat arbetssätt med dataskydd	2025-01-01	2025-12-31
Övning kopplad till verksamheternas kontinuitetsplaner	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att stadsdelsnämndsområdet upplevs som tryggt, trivsamt och säkert att bo och vistas i. Arbetet görs i enlighet med Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027, lokal samverkansöverenskommelse med polismyndigheten och utifrån gällande lagstiftning samt riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige.

Invånare, besökare och verksamma ska känna sig trygga och säkra samt uppleva den offentliga miljön i stadsdelsnämndsområdet som trivsam, välskött och välkomnande. För att uppnå det arbetar förvaltningen systematiskt, strukturerat och resurseffektivt med att identifiera brottsutsatta och otrygga platser där åtgärder behöver sättas in. Inom ramen för platssamverkan ingår det socialpreventiva arbetet som en naturlig del i syfte att upptäcka och fånga upp individer som är i behov av samhällets stöd.

Inom stadsdelsnämndsområdet ligger flera av huvudstadens kollektivknutpunkter. Det medför ett stor flöde av personer från hela staden, vilket i kombination med få boende på platsen kan innebära en ökad risk för brott och etablering av öppna drogscener. Tillsammans med det höga besöksstrycket i huvudstadens centrala delar innebär detta att väldigt många människor vistas i de offentliga miljöerna inom stadsdelsnämndsområdet. Detta ställer höga krav på förvaltningens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, som behöver omfatta långt fler än de som är boende i stadsdelsnämndsområdet.

Samverkansöverenskommelse med Polismyndigheten

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet bedrivs till stor del inom ramen för samverkansöverenskommelsen med Polismyndigheten. I den övergripande överenskommelse lyfts stadsgemensamma prioriterade utmaningar där samverkan är särskilt påkallat. Utifrån denna tar sedan förvaltningen fram en lokal överenskommelse med lokalpolisområde Norrmalm. Där ingår en lägesbild och åtgärdsplan med aktiviteter. Lägesbilden beskriver aktuella problem i området och dess orsaker, vilket sedan ligger till grund för en gemensam inriktning, prioriterade fokusområden och mål.

Förebygga välfärdsbrottslighet

Välfärdsbrottslighet är kostsam för samhället. Utöver den stora ekonomiska kostnaden riskerar det även att hota förtroendet för välfärdssystemet. Arbetet med att förebygga välfärdsbrott handlar om allt från kravställning och riskanalys inför upphandling, till att följa upp utförare inom exempelvis äldreomsorg och socialtjänst samt att kontrollera fakturor och utbetalningar. Mycket av arbetet sker övergripande inom staden, men alla har ett ansvar i arbetet.

Uppföljning och kontroll av upphandlade verksamheter är prioriterat inom förvaltningen i syfte att säkerställa avtalad leverans och motverka välfärdsbrott. Det handlar huvudsakligen om att ställa rätt krav och göra de kontroller som behövs vid upphandling, se till att lagar och regler följs och att arbeta efter de riktlinjer som tas fram centralt. För att bidra till en ökad kunskapsnivå kring välfärdsbrottslighet och hur oegentligheter inom upphandlad verksamhet kan motverkas genomför förvaltningen utbildningsinsatser inom inköp och upphandling.

Genom att arbeta aktivt med och utveckla avtalsuppföljning och leverantörskontroller, hålla hög avtalstrohet och genomföra seriositetsprövningar inför samtliga upphandlingar minskar risken för att staden gör affärer med oseriösa aktörer.

Ett verksamhetsområde där det finns hög risk för välfärdsbrott är ekonomiskt bistånd inom socialtjänsten. Felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd kan bero på allt från att den sökande har missuppfattat villkoren för ersättning till att medvetet lämna oriktiga uppgifter i syfte att få ersättning på felaktiga grunder. Det kan även bero på interna felaktigheter vid handläggningen av ansökningar. Vid misstanke om felaktig utbetalning följs Stockholms stads handbok för arbetet med att utreda felaktiga utbetalning och bidragsbrott. Förvaltningen arbetar även systematiskt för att motverka felaktiga utbetalningar av föreningsstöd som fördelas utifrån Norra innerstadens lokala regler för föreningsstöd och följer Stockholms stads riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd - demokrativillkor. Förvaltningen är utvald och deltar i socialförvaltningens arbetsgrupp kring välfärdsbrott och personlig assistans. Syftet är att skapa en förvaltningsövergripande struktur mot välfärdsbrott i staden, genom effektivare och mer precisa kontroller. I det arbetet ingår att utveckla och färdigställa riskprofiler samt implementera färdigställda riskprofiler löpande i förvaltningarna. I arbetet ingår även att stärka rutiner kring dokumentation av de avvikelser som framkommer av riskprofiler, samt att stärka informationsdelningen i staden.

Förebygga otillåten påverkan

Förvaltningen arbetar systematiskt för att förebygga, motverka och hantera systemhotande brottslighet, otillåtna påverkanshandlingar samt hot-och våld mot anställda. Medarbetarna i förvaltningen ska känna sig säkra och trygga i sin myndighetsutövning och sitt beslutsfattande. Ett stödmaterial med tillhörande checklista är framtagen som systematiskt lyfts under arbetsplatsträffar. Genom att analysera och följa upp incidenter stärks medvetenhet och kunskap kring otillåten påverkan.

Platssamverkan och platsaktivering

Genom trygghetsvandringar, medborgarförslag, brottsstatistik och trygghetsundersökningar får förvaltningen signaler om ökad brottslighet eller otrygghet på specifika platser i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen har då möjlighet att starta platssamverkan där förvaltningen arbetar tillsammans med polismyndigheten, trafikkontoret eller andra lokala aktörer med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på platsen. Dessa kan även kompletteras med socialpreventivt arbete på olika nivåer, exempelvis uppsökande verksamheter, samt konst och kultur. Inom ramen för platssamverkan har stadsdelsförvaltningen i uppdrag att platsaktivera runt om i stadsdelsnämndsområdet för att öka tryggheten i stadens offentliga miljöer. Platsaktivering innebär att det skapas förutsättningar för att anordna olika sociala aktiviteter som möjliggör möten mellan människor och att offentliga platser blir mer attraktiva att vistas på.

Trygga parker och grönområden

När Stockholms befolkning växer ökar nyttjandet av stadens offentliga rum och parkerna blir allt mer betydelsefulla för rekreation och livskvalitet. Det ställer höga krav på parkskötsel, underhåll och upprustning. Förvaltningen arbetar med slitstarka material som även är miljömässigt hållbara. När fler använder parker behöver alla hjälpas åt för att hålla dem rena,

snygga och trivsamma. Detta gäller inte minst på välbesökta parker och badplatser, där nedskräpning kan bidra till ökad andel skadedjur. Förvaltningen arbetar därför kontinuerligt med information och kommunikationsinsatser i samverkan med trafikkontoret för att minska nedskräpning. För att effektivisera skräphanteringen i parkerna ses även placering av skräpkorgar över kontinuerligt för att för att optimera insamling samt minska tömningsfrekvenser och transporter.

Upplevelsen av trygghet är en viktig förutsättning för att stadens invånare ska kunna leva ett allsidigt, jämlikt och jämställt liv och har även stor betydelse för hur människor i staden nyttjar parker och grönområden. God orienterbarhet och uppsikt över viktiga platser och stråk är positivt ur trygghetsynpunkt. Målpunkter och aktiviteter i parker ger också positiva effekter då det drar till sig många människor och verksamheter som bidrar till mänsklig närvaro. Även områdets skötsel är avgörande för hur trygg man känner sig. Parker och miljöer som ger ett prydligt och omhändertaget intryck upplevs generellt som tryggare. I detta syfte kommer förvaltningen fortsätta att se över befintliga anläggningar i parkerna, såsom trappor och sopkärl och genomföra åtgärder under året.

Upprustningen av Karlavägens mittstråks sista etapp slutförs under 2025. Det är en samlad insats som genomförs för att göra stråket omhändertaget och utrustning som bänkar, räcken papperskorgar samt gräsytor och planteringar ses över. Även förbättringar av dränering för att göra gångbanan torrare och mer tillgänglig planeras. Satsningar på planteringsytor med bland annat jordförbättring och planteringar av nya buskar och perenner kommer att genomföras i Drejarparken i Vasastaden och på Danderydplan på Östermalm.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor 	85 %	79 %	År
 Stockholmnarnas nöjdhet med renhållning och städning 	73 %	73 %	År
 Stockholmnarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden 	75 %	73 %	År

Nämndmål: 3.6.1 Stadsdelsområdet är tryggt, trivsamt och säkert att bo och vistas i

Beskrivning

Det stora flödet av besökare till offentliga platser, parker och grönområden inom stadsdelsnämndsområdet, inte minst i anslutning till de större kollektivknutpunkterna, ställer höga krav på förvaltningens förmåga att upprätthålla ett aktivt förvaltande och en omfattande platsaktivering året runt. För att stadsdelsnämndsområdet ska upplevas som tryggt, trivsamt och säkert analyseras löpande platsspecifika faktorer i den fysiska miljön som kan leda till brotts- eller ordningsproblem. Analyserna görs utifrån trygghetsvandringar, lägesrapporter och medborgarförslag och ligger sedan till grund för de åtgärder som sätts in i syfte att minska brottsnivån och öka tryggheten.

Genom platsaktivering i offentliga miljöer, parker och grönområden skapas förutsättningar för att en mångfald av verksamheter och människor söker sig till platsen. En stor del av förvaltningens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete bedrivs inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen, där lokala brotts- och trygghetsproblem analyseras löpande. Genom ett effektivt brottspreventivt arbete försvåras kriminellas möjlighet att verka och utöva makt i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen arbetar systematiskt för att förebygga, motverka och hantera otillåtna påverkanshandlingar samt hot- och våld mot anställda.

I kombination med den situationella brottspreventionen arbetar förvaltningen förebyggande med sociala insatser såsom tidigt föräldrastöd, uppsökande arbete och trygga vuxna i fritidsverksamheter för att stärka individens skyddsfaktorer och minska benägenhet att begå brott. Mot bakgrund av det höga besöksflödet inom stadsdelsområdet behöver förvaltningens arbete kring trygghet, säkerhet och social prevention även omfatta individer som varken är hemmahörande inom stadsdelsnämndsområdet eller staden. En del i det arbetet är att erbjuda stödinsatser till personer som uppehåller sig i de offentliga miljöerna i stadsdelsnämndsområdet och som av olika anledningar behöver samhällets stöd.

Förvaltningen deltar i stadens kraftsamling mot välfärdsbrott genom att delta i en stadsgemensam arbetsgrupp. Därutöver har förvaltningen tydligt förankrade rutiner och arbetssätt, kompetensutvecklingsinsatser, kontroller och åtgärder för att förhindra och upptäcka oegentligheter. För att minska risken för att staden gör affärer med oseriösa aktörer arbetar förvaltningen aktivt med avtalsuppföljning och leverantörskontroller, genomför seriositetsprövningar inför direktupphandlingar samt håller en hög avtalstrohet. Förvaltningen arbetar strukturerat med uppföljning av egna avtal, verksamhetsuppföljningar för verksamheter inom valfritetssystem och de som bedrivs på entreprenad. Förvaltningen arbetar även systematiskt för att motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd och föreningsstöd.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025

- Invånare, besökare och verksamma upplever att allmänna platser, parker och grönområden inom stadsdelsområdet är trivsamma, trygga, säkra och välskötta under hela året.
- Offentliga platser upplevs som trivsamma miljöer där invånare och besökare vill vistas.
- Fler platsspecifika behov av brottsförebyggande- och trygghetsskapande åtgärder är identifierade.
- Färre utsätts för brott i den offentliga miljön.
- Färre upplever att narkotikahandel eller narkotikabruk sker öppet inom stadsdelsnämndsområdet.
- Personer i behov av samhällets stöd som vistas i de offentliga miljöerna får insatser utifrån sina behov.
- Unga som uppehåller sig i stadsdelsrådets riskmiljöer tar del av sociala insatser som stärker deras skyddsfaktorer.

- Personer, eller anhöriga till personer, som har blivit utsatta för eller bevittnat brott får insatser och stöd utifrån behov.
- Förvaltningen bedriver ett strukturerat arbete mot välfärdsbrott och otillåten påverkan.
- Utvecklade arbetssätt för att kontrollera att förskoleplatser nyttjas av familjer som är folkbokförda i staden.
- Förvaltningen har endast avtal med kvalitetsgranskade och seriösa leverantörer.

Förväntat resultat på längre sikt

- Brott och otrygghet inom stadsdelsnämndsområdet har minskat genom förebyggande sociala insatser i kombination med planering, skötsel och platssamverkan i den fysiska miljön.
- Stadsdelsnämndsområdet har inga öppna drogscener.
- Det finns en välfungerande samverkan och kommunikation med övriga staden kring välfärdsbrott.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel invånare som känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen i stadsdelen de bor.	75 %		År
Människor vistas gärna på Sergels torg	15 %		År
Sergels torg är en trivsamt plats	20 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Avhopparverksamhet (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Kriminella miljöer och livsstil (prioriterat område SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Otrygga och brottsutsatta platser (prioriterat område i SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Platsaktivering Norra innerstaden (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Platssamverkan Odenplan (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Platssamverkan Sergels torg/Klara (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Platssamverkan Stureplan (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Trygghetsvandring (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31
Väldsbejakande extremism (aktivitet SÖK)	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att främja öppenhet, jämställdhet och demokratiska värderingar i alla verksamheter. Arbetet ska bedrivas i enlighet med bland annat det kommande programmet för mänskliga rättigheter med tillhörande handlingsplaner, program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning samt handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Arbete för mänskliga rättigheter, delaktighet och inflytande

Förvaltningens arbete för att säkerställa de mänskliga rättigheterna ska under året vidareutvecklas. I arbetet ingår att stärka barnets rättigheter, nationella minoriteters rättigheter, jämställdhet, lika rättigheter och möjligheter för hbtqi+-personer, äldre personer, personer med funktionsnedsättningar samt att motverka alla former av rasism. För att ytterligare utveckla arbetet behövs såväl gemensamma verksamhetsöverskridande satsningar som specifika inom varje verksamhet utifrån verksamheternas särskilda förutsättningar och behov.

Under året kommer förvaltningen att ta ett större samlat grepp kring de verksamhetsöverskridande styrdokumenterna inom området, däribland stadens kommande program för mänskliga rättigheter med tillhörande handlingsplaner, Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning och Handlingsplan för en äldrevänlig stad. I arbetet ingår att analysera hur förvaltningen ligger till i förhållande till målsättningarna och att utse prioriterade områden utifrån genomförd nulägesanalys. Även arbetet med att utveckla jämställdhetsanalyserna inom verksamheterna kommer under året att förstärkas. Att uppmärksamma och ge stöd till personer som lever i relationer där våld förekommer är en viktig del i arbetet för att främja jämställdhet, se mål 1.3. För arbetet med en äldrevänlig stad har förvaltningen tidigare huvudsakligen fokuserat på äldreomsorgens öppna verksamheter, dialog med äldre personer och förvaltningens kontinuerliga arbete kring att skapa en trygg och tillgänglig stadsmiljö för alla. Under 2025 kommer förvaltningen att utreda möjligheterna för hur stadsmiljön kan utvecklas ytterligare för en äldrevänlig stad.

I syfte att stärka barnrättsperspektivet och det samlade arbetet inom barnrätt finns rollen som barnrättsamordnare på förvaltningsövergripande nivå som stöttar verksamheterna och omvärldsbevakar området. På varje förskola finns utsedda barnombud som verkar för att barnperspektivet och barnets rättigheter beaktas i arbetet på förskolorna, samt att förskolan är en trygg och säker plats för alla barn. Under året kommer förvaltningens parklekar att utveckla verksamheten med fokus på att i högre grad inkludera personer med funktionsnedsättning, både vad gäller gårdarnas utformning såväl som i val av lekmaterial. Arbetet med att utveckla de hälsofrämjande aktiviteterna inom förvaltningens utförarverksamheter inom LSS och socialpsykiatri kommer under året att utvecklas i dialog med målgrupperna.

Genom samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning erbjuds fritidsverksamhet för unga med funktionsnedsättning och unga hbtqi+-personer. Förvaltningen arbetar även kontinuerligt med att utveckla parkerna utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Under året kommer arbete att påbörjas med Myndigheten för delaktighets material ”Miljöanpassning som bidrar till ökad delaktighet - stöd för att underlätta aktivitet och delaktighet för personer med demenssjukdom”. Syftet är att öka verksamheternas kunskap och medvetenhet om den fysiska miljöns betydelse och att genomföra anpassningar av till exempel färgsättning, belysning och ljudmiljö utifrån kartläggning och målgruppens behov.

En viktig del i arbetet att säkerställa de mänskliga rättigheterna är även kompetenshöjande insatser för medarbetare, samt att som arbetsgivare säkerställa att mänskliga rättigheter

efterlevs internt på arbetsplatsen och bland medarbetarna.

Förvaltningen använder sig av olika former av medborgardialoger för att tillsammans med invånare och besökare utveckla lokalsamhället, öka förtroendet för stadsdelsförvaltningen samt för att öka den demokratiska förankringen i förvaltningens arbete och beslutsprocesser. Under året kommer förvaltningen att inventera behov av vidareutveckling av arbetet med medborgardialoger. Förvaltningen söker i samband med verksamhetsplan om driftmedel för arbete med Lokal demokrati och mänskliga rättigheter. Medlen ska användas i genomförandet av den planerade medborgarbudgeten inom den öppna ungdomsgårdsverksamheten.

Agenda 2030

Det är på den lokala nivån som stora delar av arbetet för att nå de globala målen sker i praktiken. Förvaltningen bidrar till att uppfylla Agendans mål och delmål genom sin ordinarie verksamhet som beskrivs i verksamhetsplanen, till exempel trygghetsarbetet, stadsutveckling, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för kvinnor och män med funktionsnedsättning, äldreomsorg, förskola och klimat- och miljöarbete. Inom förskoleverksamheten är Agenda 2030 en del av läroplanen genom att utbildningen ska väcka intresse för och kunskaper om hållbar utveckling – ekonomisk, social och miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras och en positiv framtidstro ska prägla utbildningen.

Nedan följer i korthet exempel på förvaltningens bidrag till att uppfylla målen i Agenda 2030.

- Genom att arbeta för ett minskat matsvinn, kemikaliesmarta och giftfria miljöer samt klimatsmarta måltider bidrar förvaltningen bland annat till mål 12, hållbar konsumtion och produktion.
- Stora delar av det arbete som förvaltningens socialtjänst utför bidrar direkt till målen i Agendan, till exempel arbetet med att erbjuda ekonomiskt bistånd som bidrar till mål 1, ingen fattigdom och även till mål 2, ingen hunger.
- En meningsfull fritid och hälsofrämjande aktiviteter är ett viktigt bidrag till mål 3, god hälsa och välbefinnande. Arbetet för att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet fortgår och bidrar till mål 5, jämställdhet och mål 10, minskad ojämlikhet.
- Inom förvaltningens äldreomsorg och vård- och omsorgsboende bidrar arbetet med trivsel, mat, måltider och nutrition för att säkerställa näringsbehov till mål 2, ingen hunger samt mål 3, god hälsa och välbefinnande.
- Genom att säkerställa en hög pedagogisk kvalitet i förskolan bidrar förvaltningen till mål 4, god utbildning för alla.
- Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid beslutsfattande för att möta den enskildes behov, oavsett kön. Det bidrar till mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet. Arbetssätt som innebär att delar av handläggning sker med avidentifierade ärenden, minskar risken för ojämlika bedömningar. Könsuppdelad statistik analyseras i syfte att uppmärksamma skillnader och likheter så att inflytande och resurser mellan kvinnor och män fördelas rättvist.
- Förvaltningen arbetar vidare med att utveckla aktiviteterna på öppna verksamheter och mötesplatser i syfte att nå ut till fler män vilket bidrar till mål 5, jämställdhet.

- Upphandling och inköp är ett viktigt verktyg i arbetet med att nå flera av målen i Agendan. Genom att förvaltningen ställer miljökrav samt sociala krav där det är möjligt och lämpligt i både upphandlingar och direktupphandlingar bidrar förvaltningen till klimatmål 13, bekämpa klimatförändringarna och 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.
- Genom ungdomsmottagningens arbete med att främja en god och säker sexuell hälsa, stärka ungas identitets- och personlighetsutveckling samt förebygga och tidigt upptäcka psykisk ohälsa och sociala problem bidrar förvaltningen till att mål 3, god hälsa och välbefinnande; mål 5, jämställdhet; mål 10, minskad ojämlikhet.
- Förvaltningens arbete mot våld i nära relationer med fokus på stöd till våldsutövare och våldsutsatta samt insatser för att förhindra upprepat partnervåld bidrar till mål 3, god hälsa och välbefinnande och 5, jämställdhet.
- Det förebyggande ANDTS-arbetet bidrar till mål 3, god hälsa och välbefinnande, samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen då det finns en tydlig koppling mellan våld och hantering av droger.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	56 %	39 %	År

Nämndmål: 3.7.1 Öppenhet, jämställdhet och demokratiska värderingar råder i alla verksamheter

Beskrivning

Insatserna inom nämndmålet riktas främst till invånare, besökare och civilsamhälle som kommer i kontakt med nämndens verksamheter.

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

Alla verksamheter ska främja öppenhet, jämställdhet och demokratiska värderingar.

Förvaltningen kommer under året att utveckla gemensamma arbetssätt och processer för att implementera verksamhetsöverskridande styrdokument inom området, bland annat det kommande programmet för mänskliga rättigheter med tillhörande handlingsplaner, Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning och Handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Nya arbetssätt kommer även att utvecklas med fokus på att förbättra jämställdhetsanalyserna inom verksamheterna. Vidare kommer förvaltningen att inventera behoven av utveckling av arbetet med medborgardialog. Medarbetare ska erbjudas och genomgå utbildningar som är avgörande för att mänskliga rättigheter beaktas i den kommunala verksamheten.

Som ett led i att verka för att öka likställighet över staden i den service som erbjuds stockholmarna kommer förvaltningen att inrätta ett medborgarkontor. Inrättandet kopplas till den pågående planeringen av ett gemensamt förvaltningskontor och sker i två steg. Det första

steget påbörjas under året och består i att erbjuda samhällsvägledning via mobila och digitala arbetsätt.

Förväntat resultat

Förväntat resultat 2025:

- Verksamheterna utgår från barn som rättighetsbärare och beaktar barnperspektivet vid beslutsfattande.
- Verksamheterna främjar hbtqi-personers rättigheter.
- Verksamheterna främjar nationella minoriteters rättigheter.
- Verksamheterna främjar jämställdhet.
- Verksamheterna främjar en äldrevänlig stad.
- Verksamheterna främjar tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.
- Verksamheterna motverkar rasism.
- Medarbetare har ökat sin kompetens och kunskap om mänskliga rättigheter, normkritiska förhållningssätt och jämställdhet.
- Försök med medborgarbudget är genomfört.
- Medborgardialoger genomförs.
- Samhällsvägledning erbjuds via mobila och digitala arbetsätt.

Förväntat resultat på lång sikt:

- Förvaltningen har en systematik i hur och när olika former av medborgardialoger ska användas som verktyg. Resultatet används som underlag för beslutsfattande.
- Förtroendet för stadsdelsnämnden är högt hos invånarna.
- Ett medborgarkontor inrättas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomgång av resultat och analys av verksamhetsuppföljningar av grupp- och servicebostäder enligt LSS till rådet för funktionshinderfrågor	2025-01-01	2025-05-31
Inventera behov av vidareutveckling av arbetet med medborgardialog.	2025-01-01	2025-12-31
Medborgarbudget inom öppen ungdomsgårdsverksamhet	2024-01-01	2025-12-31
Samtliga enheter genomför aktivitet som bidrar till tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.	2025-01-01	2025-12-31
Ta fram gemensam process för implementering av verksamhetsöverskridande styrdokument inom området.	2025-01-01	2025-12-31
Utreda möjligheterna för hur stadsmiljön kan utvecklas ytterligare för en äldrevänlig stad	2025-01-01	2025-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Konjunkturen år 2025 prognostiseras bli bättre. Genom att inflationen har minskat under år 2024 så har styrräntan sänkts vilket har påverkat många hushålls ekonomi positivt genom sänkta räntekostnader. Även inflationen prognostiseras vara lägre under år 2025.

Arbetsmarknaden prognostiseras förbättras under året. Födelsealen i riket samt i stadsdelsnämndsområdet beräknas fortsättningsvis vara låga. Antalet barn i förskoleåldern minskar vilket innebär att antalet platser i förskolan behöver ses över för att anpassa dessa efter efterfrågan. Tillskott av nya bostäder och därmed fler nya invånare är framflyttat beroende på att byggprojekt är framskjutna. Stadsdelsnämndsområdets befolkning blir äldre och kravet på preventiv äldreomsorg samt hemtjänst och vård- och omsorgsboenden kommer öka.

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för år 2025 om 3 423,2 mnkr för driftverksamhet och 46,4 mnkr för investeringar. I jämförelse med tilldelad budgetram för 2024 ökar driftsbudgeten med 168,0 mnkr, vilket motsvarar en ökning om 5,2 procent.

I driftbudget tilldelas inga medel för att finansiera nämnd- och förvaltningsadministration. För att avsätta denna budget har ett administrativt avdrag gjorts från varje verksamhetsområdes nettobudget.

Tabellen nedan visar budget per verksamhetsområde för 2025 med kostnader, intäkter och nettobudget. Som jämförelsevärden redovisas också budget för 2024 samt prognos per oktober 2024.

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2025 kostnader	Budget 2025 intäkter	Budget 2025 netto	VP budget 2024 netto	Prognos 2024	VB 2023
Nämnd- och förvaltningsadministration	113,5	2,0	111,5	116,6	111,8	126,4
Individ- och familjeomsorg	260,5	36,9	223,6	217,3	205,8	189,5
<i>varav Barn och Unga</i>	<i>127,0</i>	<i>6,4</i>	<i>120,6</i>	<i>113,8</i>	<i>105,5</i>	<i>93,6</i>
<i>varav Vuxna</i>	<i>44,1</i>	<i>1,5</i>	<i>42,6</i>	<i>43,0</i>	<i>42,0</i>	<i>40,4</i>
<i>varav Flyktingmottagande</i>	<i>6,6</i>	<i>6,0</i>	<i>0,6</i>	<i>0,0</i>	<i>0,8</i>	<i>2,0</i>
<i>varav Socialpsykiatri</i>	<i>81,2</i>	<i>23,0</i>	<i>58,2</i>	<i>56,0</i>	<i>53,0</i>	<i>51,1</i>
Stadsmiljö	71,7	19,5	52,2	62,6	72,6	68,5
Avskrivningar	29,6	0,0	30,8	28,2	27,6	24,4
Internräntor	8,6	0,0	8,9	6,8	6,9	5,3
Förskola	725,1	77,2	647,9	640,5	654,2	622,0
Äldreomsorg	2 068,4	308,3	1 760,1	1 618,2	1 563,2	1475,6
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	510,7	31,2	479,5	455,7	490,8	457,7
Barn, kultur och fritid	61,7	14,0	47,7	49,8	47,2	33,1
Arbetsmarknadsåtgärder	20,0	7,1	12,9	8,8	8,8	9,1
Ekonomiskt bistånd	60,8	12,7	48,1	50,7	56,9	49,9
<i>varav handläggning</i>	<i>22,6</i>	<i>11,5</i>	<i>11,1</i>	<i>11,1</i>	<i>11,1</i>	<i>19,1</i>
Totalt	3 930,6	508,9	3 423,2	3 255,2	3 245,8	3061,5

Nämnd och förvaltningsadministration

Nettobudgeten för nämnd- och förvaltningsadministration uppgår till 111,5 mnkr.

Administrationn finansieras genom ett avdrag från respektive verksamhetsområde. Andelen av budget som går till nämnd- och förvaltningsadministration är 3,0 procent beräknat på nettot.

I förvaltningsadministrationen ingår kostnader för nämnd, registratur, arkiv, direktör, IT, ekonomi, lokal, HR, upphandling, kvalitetsfrågor, trygghets- och säkerhetsfrågor samt kontorservice. I budgeten ryms även en förvaltningsövergripande buffert om 10 mnkr som omfördelats från äldreomsorgen.

Individ- och familjeomsorg

Nettobudget uppgår till 223,6 mnkr.

Nettobudget för verksamhetsområdet barn- och ungdomsinsatser uppgår till 120,6 mnkr.

Nettobudget för verksamhetsområdet vuxna uppgår till 44,2 mnkr och omfattar insatser för vuxna med missbruksproblematik och personer utsatta för våld i nära relationer.

Nettobudget för verksamhetsområdet flykting uppgår till 0,6 mnkr och innefattar insatser för ensamkommande barn.

Nettobudget för verksamhetsområdet socialpsykiatri uppgår till 58,2 mnkr och innefattar insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Vårdinsatser för ensamkommande ungdomar anvisade till Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde handläggs av förvaltningens familjeenhet. Kostnader för vårdinsatser för ensamkommande ungdomar finansieras av statsbidrag.

Utöver insatser riktade till invånare inom stadsdelsnämndsområdet ansvarar Norra innerstadens stadsdelsnämnd för insatsen personligt ombud riktad mot hela innerstaden, Kungsholmens stadsdelsnämndsområde samt Södermalms stadsdelsnämndsområde. Därutöver ansvarar Norra innerstaden för ungdomsmottagningen som dels vänder sig till ungdomar från Norra innerstaden och Kungsholmen, dels mot ungdomar från hela staden. Den del som vänder sig till ungdomar från Norra innerstaden och Kungsholmen samfinansieras av berörda nämnder. Resterande del av ungdomsmottagningen är kommunövergripande och har i uppdrag att ta emot stadens alla ungdomar. Budget för den kommunövergripande delen av ungdomsmottagningen är 2,8 mnkr

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamhetens nettobudget uppgår till 52,2 mnkr.

För räntor och avskrivningar på gjorda parkinvesteringar budgeteras 39,7 mnkr.

Avdelningen för stadsutveckling är en gemensam organisation för Norra innerstadens och Kungsholmens stadsdelsnämnder. Budget för parkmiljö ligger kvar på respektive nämnd och återfinns som omslutningsförändring i budgettabellen.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamhetens nettobudget uppgår till 647,9 mnkr. Förskoleverksamheten får en schablon per inskrivet barn. Schablonen har höjts med 1,6 procent jämfört med 2024. Av schablonen fördelas 80,5 procent ut till förskoleenheterna under 2025.

20 mnkr har omfördelats från verksamhetsområde äldreomsorg till förskolan. Omfördelningen görs för att möjliggöra en kvalitativ verksamhet trots de kraftiga ökningarna avseende hyror, löner, livsmedel och övriga omkostnader som belastat verksamheten under 2024.

Nämnden har en preliminär budget för förskoleverksamheten som bygger på antalet barn som var inskrivna i mars 2024. Slutlig budgettram kommer att tilldelas nämnden efter faktiskt barnantal under året. Det sker månadsavläsningar under året och den slutliga justeringen sker i december.

Under 2025 förväntas det genomsnittliga barnantalet uppgå till 3 690 barn vilket är 71 barn färre än det prognostiserade genomsnittet 2024 och 210 barn färre än barnantalet i mars 2024 som är grund för nämndens budgettram. Nämnden har de senaste åren sett att antalet barn i förskoleålder minskar. Enligt både Swecos och SCB:s befolkningsprognos kommer barnantalet fortsätta minska vilket skapar utmaningar för verksamhetsområdet.

Den del av schablonen som inte fördelas ut till förskolorna ska bland annat finansiera hyreskostnader, övergripande avdelningskostnader och kostnader för gemensam IT. Till följd av det minskande barnantalet pågår en lokalöversyn för att säkerställa en effektiv lokalförsörjning de kommande åren. Även behovet av öppen förskola ses över, med anledning av de sjunkande födelsetalen.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens sammanlagda nettobudget uppgår till 1 760,1 mnkr efter omfördelning om 35 mnkr till andra verksamhetsområden.

I jämförelse med 2024 har ersättningen till hemtjänstens utförare höjts med 1,0 procent för privata utförare och för egen regi. Ersättning för biståndsbedömd dagverksamhet har höjts med 1,0 procent jämfört med 2024.

Ersättningen för vård och omsorgsboende har räknats upp i enlighet med omsorgsprisindex. För 2025 innebär detta en uppräkningsnivåerna med 5,0 procent för både egen och enskild regi. Inräknat finns redan högre pris för att kompensera för att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på varor och tjänster, vilket inte enskilda utförare har. Nämnden har boendeformer med intern prissättning. Intern prissättning för äldreomsorg redovisas under övriga ekonomiska redovisningar. Interna priser har prisjusterats med samma uppräkningsnivå som vård- och omsorgsboendena fått i stadens budget 5,0 procent.

Budgeterade volymer

Hemtjänst i ordinärt boende

Antal hemtjänsttimmar för insatser dagar och kvällar beräknas uppgå till cirka 72 000 timmar per månad varav andel i egen regi beräknas till 26,1 procent. Nattinsatser uppskattas till 7 913 timmar per månad och antal trygghetslarm till 2 650 stycken per månad. Förvaltningen kommer även utföra nattinsatser för Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Vård- och omsorgsboende

Behovet av platser inom vård- och omsorgsboendena beräknas uppgå till 1 095 platser i snitt per månad. Ersättning till utförare av vård- och omsorgsboenden i tre kategorier, en för somatisk inriktning och en för demensinriktning enligt stadens prissättning i budget och

utöver det profilboende efter speciella behov och efter boendets egen prissättning.

Hälsofrämjande enheten

Hälsofrämjande enheterna bedriver dagverksamheter som omfattas av valfrihetsmodellen. Den kommunala dagverksamheten i egen regi planerar 44 platser för demensvård och 22 platser för social dagvård. Samtliga av dessa platser är biståndsbedömda.

Därtill bedrivs öppen verksamhet, som inte kräver biståndsbedömning, vid sex träfflokaler: Aktivitetscenter Vasastan, Vasaträffen, Rioträffen, Hjorthagens aktivitetscenter, Bo Bergmansträffen och Ruddammsträffen.

Tryggt mottagande i hemmet

Äldreomsorgen arbetar vidare med Tryggt mottagande i hemmet, som syftar till att öka tryggheten för äldre samt minska behovet av vård- och omsorgsinsatser. Insatsen drivs av Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nettobudget uppgår till 479,5 mnkr. Budget har beräknats efter prestationsmätningen hösten 2024 och kommer justeras efter två avläsningstillfällen under 2025. Större delen av budget är prestationsrelaterad och finansieras av schabloner per beslutad omsorgsnivå för varje brukare med insatser inom LSS. Dessa insatser innefattar boende, daglig verksamhet, korttidsvistelse och korttidstillsyn. Därtill kommer ett fast anslag som ligger oförändrat under året och avser resterande insatser enligt SoL, socialtjänstlagen och LSS, samt anslag för de 20 första timmar assistansersättning, som justeras utifrån antal aktuella brukare med beslut gällande assistansersättning.

Inom verksamhetsområdet finns en utförarenhet som består av fem LSS gruppboendestäder, fyra LSS serviceboendestäder och en LSS daglig verksamhet. Budget är prestationsrelaterad och baseras på den omsorgsnivå som målgruppen har.

Barn, kultur och fritid

Nettobudget uppgår till 47,7 mnkr.

Verksamheter inom barn, kultur och fritid består av ungdomsgårdar, parklekar, kultur, preventionssamordnare, föräldrastöd, kollektivverksamhet och föreningsstöd. Under 2025 fortsätter förvaltningens arbete med att utreda hur en ny verksamhet kan utvecklas för att fånga upp barn och unga som befinner sig på Sergels torg. För ändamålet avsätts 7,6 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Nettobudget uppgår till 12,9 mnkr. Handläggningen av anställningar avseende offentligt skyddade anställningar, OSA, är gemensam för Norra innerstaden och Kungsholmen och samfinansieras av de två förvaltningarna.

För Norra innerstadens del är budget för OSA-anställningar 4,8 mnkr netto.

För feriearbetande ungdomar 16–19 år är budget 8,1 mnkr och förvaltningen erbjuder cirka 480 ungdomar feriejobb.

Ekonomiskt bistånd

Nettobudget uppgår till 48,1 mnkr. För utbetalt ekonomiskt bistånd uppgår budget till netto

28,3 mnkr vilket uppskattningsvis motsvarar cirka 225 antal hushåll med ekonomiskt bistånd. Det genomsnittliga biståndet per hushåll är 10 500 kr per månad.

Budget för handläggning av ekonomiskt bistånd uppgår för Norra innerstadens del till 19,8 mnkr. Norra innerstadens stadsdelsnämnd handlägger ekonomiskt bistånd för Norra innerstaden och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar och handläggningskostnader samfinansieras av de två förvaltningarna.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2025 tilldelats 8,5 mnkr för investeringar i maskiner och inventarier, samt 37,9 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden.

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2025 tilldelats 37,9 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Medlen fördelas på följande objekt:

VP 2025	Mnkr	
Centrala medel		
Vasaparkens lekplats	9,0	Fortsatt upprustning och färdigställande av lekplats.
Kaknäs lekplats	2,0	Rivning och nybyggnation av lekplats.
Tessinparkens lekplats	1,5	Fortsatt upprustning och färdigställande av lekplats.
Nycklade medel (inkl reinvestering)		
Vasaparkens lekplats	0,5	Fortsatt upprustning och färdigställande av lekplats.
Kaknäs lekplats	2,5	Rivning och nybyggnation av lekplats.
Tessinparkens lekplats	0,5	Fortsatt upprustning och färdigställande av lekplats.
Gärdets lekplats	1,0	Upprustning av lekplats efter medborgarförslag.
Tessinparkens grusyta	2,0	Upprustning och byggnation.
Karlavägens gångstråk	1,3	Slutförande av upprustning.
Solvändan & Lilla Solvändan	2,0	Framtagande av bygghandling för upprustning och utveckling
Plaskdammar	3,5	Renovering av Motalaparkens och Tessinparkens plaskdammar.
Åtgärder växtförbättring	2,0	Växtbäddsrenoveringar och biokolsplanteringar i div. parker
Observatorielunden	3,0	Div. reinvesteringsåtgärder och lekutrustning
Vasaparken	1,1	Anläggning av dagvattendamm och ledningsanslutning.
Mindre upprustningar	6,0	Div. mindre projekt, reinvesteringsåtgärder och inköp av utrustning.
Totalt	37,9	

Projektet Vasaparkens lekplats

Planerad kostnad i programmet för upprustningen av Vasaparkens lekplats var 25 mnkr enligt ursprunglig kalkyl i genomförandebeslutet. Prognosen visar nu att den totala kostnaden för projektet kommer att bli 29,6 mnkr, vilket motsvarar en ökning om 4,6 mnkr. Avvikelsen beror till största delen på större indexökning på ramavtal samt ökade material- och produktionskostnader, till följd av de senaste årens höga inflation. Projektets totala kostnad

ryms inom beslutat budget.

Kommande ombudgeteringar

I samband med verksamhetsberättelsen för år 2025 kommer ombudgetering begäras avseende klimatinvesteringsmedel om 0,4 mnkr som beviljats för installation av isolerglas (tilläggsisolering av fönster) i samband med StockholmsHems fönsterrenoveringsprojekt på förskolan Villagatan.

StockholmsHems förvaltare har meddelat att det inte går att säkerställa projektstart under 2024 då de ekonomiska förutsättningarna för beslutsunderlag inte har kunnat färdigställas i tid för att möjliggöra tid för upphandling av entreprenaden. Förvaltningen avser begära ombudgetering av erhållna medel i samband med verksamhetsberättelsen 2024.

Fördelningen av investeringsmedel mellan olika projekt beskrivs även i bilaga 1.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Resultatenheter

Resultatenheter under 2025 är följande:

- Klara förskolor
- Johannes förskolor
- Karlbergs förskolor
- Odenplans förskolor
- Matteus förskolor
- Norra Djurgårdsstadens förskolor
- Centrala Östermalms förskolor
- Engelbrekt Gärdets förskolor
- Hedvig Eleonora förskolor
- Fritidsenheten
- Socialpsykiatrins utförarenhet

Resultatenheter överför hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år. Överföringen får som mest motsvara 5 procent av bruttobudgeten innevarande år och det samlade värdet av överförda överskott får maximalt motsvara 10 procent av bruttobudgeten. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet. Till 2025 har Bo Bergmans resultatenheter upplösts då hälsofrämjande enheter omorganiserat. Under 2025 kommer en omorganisering ske inom förskolans verksamhetsområde till följd av arbetet med ny chefsstruktur vilket kommer att påverka resultatenheterna till VP 2026.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Budgetjusteringar

I verksamhetsplan 2025 begärs följande budgetjusteringar:

- Driftmedel avseende Demokrati och MR om 0,4 mnkr.
- Klimatinvesteringsmedel för utbyte av äldre belysning till LED om 5,7 mnkr.
- Klimatinvesteringsmedel för utbyte av vitvaror om 0,3 mnkr.
- Klimatinvesteringsmedel för att motverka värmeöar om 0,8 mnkr.
- Klimatinvesteringsmedel för hållbara transporter 0,2 mnkr.
- Klimatinvesteringsmedel för skyfallsmagasin i Humlegården om 1,0 mnkr.
- Investeringsmedel för trädplantering om 1,0 mnkr.
- Investeringsmedel för upprustning parkmiljö nära förskolegård om 2,0 mnkr.

En inventering av parklekarna har gjorts och fastighetskontoret kommer söka investeringsmedel för detta. Berörda parklekar är Vasaparkens parklek och Humlegårdens parklek.

Omslutningsförändringar

För ökade kostnader och intäkter begär nämnden omslutningsförändring om totalt 392,2 mnkr. Omslutningsförändringarna avser huvudsakligen intäkter och kostnader för hyresintäkter och köp av platser inom vård- och omsorgsboenden samt gruppboendestäder LSS, försäljning av tjänster till andra nämnder som handläggning av budget- och skuldrådgivning, ekonomiskt bistånd, offentligt skyddad anställning, ungdomsmottagning, samt intäkter från Migrationsverket och andra statliga bidrag.

Omslutningar per verksamhetsområde redovisas i tabell nedan:

Verksamhetsområde (mnkr)	Omslutningsförändring
Nämnd- och förvaltningsadministration	2,0
Individ- och familjeomsorg	34,0
<i>varav Barn och Unga</i>	5,0
<i>varav Flyktingmottagande</i>	6,0
<i>varav Socialpsykiatri</i>	23,0
Stadsmiljö	19,5
Förskola	20,0
Äldreomsorg	256,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	29,0
Barn, kultur och fritid	14,0
Arbetsmarknadsåtgärder	6,0
Ekonomiskt bistånd	11,5

Verksamhetsområde (mnkr)	Omslutningsförändring
<i>varav handläggning</i>	11,5
Totalt	392,2

Medel för lokaländamål

Övriga ekonomiska redovisningar

Äldreomsorgens lokala priser 2025		
Priser korttidsplatser	pris per dygn inklusive hyra	pris per dygn exklusive hyra
Korttid/växelvård Rio	3 289	
Priser Profilboende	pris per dygn inklusive hyra	pris per dygn exklusive hyra
Linnégårdens specialboende (Soma)		2 446
Väderkvarnens profilboende		3 124
Priser servicehus	Pris per dygn inklusive hyra	pris per dygn exklusive hyra
Väderkvarnens servicehus		17 537
Dagverksamhet	kr/dag	
Mimers dagverksamhet special	760	

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet består av ständiga förbättringar, innovation och digitalisering. Arbetet görs i enlighet med stadens kvalitetsprogram och riktlinjer för informationssäkerhet samt lagstiftning, riktlinjer och rutiner för kvalitetsarbete som finns för kommunal handläggning i allmänhet, och som också är särskilt reglerat för förskola, socialtjänst, äldreomsorg, hälso- och sjukvård samt verksamheter enligt LSS.

I kvalitetsprogrammet beskrivs sex förhållningssätt som bidrar till kvalitet; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet. Kommunfullmäktige har beslutat att staden ska lägga särskild tonvikt vid förhållningssätten helhetssyn och handlingsutrymme under 2025. Under året kommer kvalitetsavdelningens utvecklingsenhet att erbjuda aktiviteter som berör temat och även stötta avdelningar och enheter vid behov. Helhetssyn och handlingsutrymme är också integrerat i verksamhetsplanen för 2025.

Helhetssyn handlar om att ta ett gemensamt ansvar för stadens uppdrag, att samarbeta över förvaltningsgränser, med andra aktörer och inte minst över organisationsgränser internt. Helhetssyn bidrar till likställighet inom förvaltningen och inom staden. Det bidrar också till

att medarbetare ser betydelsen av sitt eget arbete. En förutsättning för samarbete och samverkan är kunskap om varandras uppdrag och arbetssätt. Därför kommer förvaltningen arbeta med att skapa forum och mötesplatser över enhets- och avdelningsgränser. Helhetssyn präglar exempelvis också det pågående arbetet med omställning till en ny socialtjänstlag och omställning till en god och nära vård, platssamverkan, samordning av förvaltningsövergripande uppdrag samt förvaltningens arbete med att systematisera arbetet med program och handlingsplaner på förvaltningsövergripande nivå. Inrättandet av en kvalitetsavdelning underlättar samordning och helhetsperspektiv. Den nya chefsstrukturen förväntas också bidra till ökad helhetssyn.

En förutsättning för handlingsutrymme är minskad detaljstyrning och en mer tillitsbaserad styrning. Genom verksamhetsplanen ger nämnden riktning för arbetet, och genom minskad detaljstyrning skapas goda förutsättningar för medarbetarna att medverka och ta ansvar för kvalitetsarbetet. Genom sitt yrkeskunnande ska medarbetarna bidra till verksamhetens mål, möta målgruppernas behov och bidra till utveckling av verksamheten. Mandat och ansvar behöver därför vara tydliga för både chefer och medarbetare, något som den nya chefsstrukturen också kommer att bidra med. Ett aktivt medarbetarskap främjar kreativitet, problemlösning, engagemang och delaktighet. Genom detta förhållningssätt vågar verksamheterna att testa nya arbetssätt, misslyckas, och att sluta göra det som inte skapar värde. För att förhållningssättet handlingsutrymme ska få genomslag behöver alla chefer ha kunskap om vad förhållningssättet innebär och därför kommer förvaltningens chefer att få information, inspiration och stöd om detta under året, vilket ingår i mål 3.4. Den nya chefsstrukturen och en tillitsbaserad styrning förväntas också bidra till handlingsutrymme för både chefer och medarbetare.

Under året kommer förvaltningen att arbeta för att stärka innovationsförmågan inom organisationen, bland annat genom att öka kompetensen inom innovationsledning och metoder som till exempel tjänstedesign. Läs mer under mål 3.1.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2024-12-17
Maria Härenstam, Avdelningschef	2024-12-17